

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 2 november 2009*§ 2 Interpellation om allas tillgång till Kulturfestivalen (nr 2009:27)*

Anförande nr 1

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

A n n M a r i E n g e l (v): Jag vill tacka för svaret, Madeleine, som väl kanske är ett icke-svar i själva sakfrågan. Kulturfestivalen är till glädje för många, och vi gläds åt att de har en kompetent ledning. Det var faktiskt under vår tid som festivalen inrättades, under ett motstånd från den borgerliga sidan. Man lovade till och med att lägga ned den, men som tur var blev det inte så. Det publika trycket var ganska starkt, och den finns därför kvar.

Det första året kallades för Under konstruktion. Då begränsade man medvetet festivalen till innerstaden och hade några satelliter i förorterna, men man sade också att det fanns en ambition att så småningom bygga ut den till hela staden.

Nu har festivalen etablerats, och vi tycker att det är hög tid att se till att alla stockholmare kan ta del av den. Därför har jag i den här motionen föreslagit att några av programpunkterna ska läggas i ytterstaden, till exempel en del program för barn. Det gör jag förstås utan att ta ställning till vad de ska innehålla.

Då får jag ett, som jag tycker, ganska snorkigt svar där jag får veta att anledningen till att festivalen går så bra är att ingen politiker lägger sig i. Festivalen får inte påverkas av opinionens nycker eller politikerns tycke och smak. Men sedan blir jag ändå lite förvånad, för uppenbarligen får den påverkas av majoritetens tycke och smak. Ungefär samtidigt som den här skrivelsen lägger majoriteten nämligen fram en skrivelse i kulturnämnden där man kräver att Stockholms kulturfestival ska innehålla mer Stockholmskultur. Man säger att en stor del av programmet bör innehålla Stockholmskultur, lokala konstnärer och arrangörer, och hör och häpna: Kulturförvaltningen bör säkerställa att Stockholms kulturliv är väl representerat i festivalens program.

Majoriteten vill alltså styra och ställa med innehållet och ger väldigt detaljerade direktiv som handlar om att man ska utesluta internationell kultur. Men ett förslag från mig som handlar om geografisk spridning, det är otillbörligt att lägga sig i. Jag undrar hur du vill förklara det, Madeleine.

Jag kan också konstatera att vi har väldigt olika uppfattning om vad tillgänglighet är. I min interpellation fanns väldigt tydligt frågan om allas tillgänglighet ur ett klassperspektiv. Jag framhåller att det är många från förorten som inte ens har råd att åka in till staden, medan du svarar att det kommer att finnas gott om rullstolsramper på Gustaf Adolfs torg. Det är en självklarhet och det är väldigt bra, men det hjälper

inte precis de fattiga barnfamiljerna i Rinkeby-Kista som jag frågar om. Jag vill alltså gärna ha ett svar på den frågan.

Anförande nr 3

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det var ett väldigt belysande inlägg av Ann Mari Engel. Jag blir dock lite förvånad när hon inte tycker att det är en rimlig uppfattning av Stockholms kulturnämnd att Stockholms kulturliv ska synas under vår egen kulturfestival. Det skulle jag gärna vilja att Ann Mari Engel utvecklade en aning. Jag tycker att hon ska förklara för Stockholms kulturliv att de inte ska synas under Stockholms kulturfestival. Det tror jag att de blir lite förvånade över.

Vad gäller tillgänglighet handlar det om att många människor ska kunna komma dit festivalen är. Vi vet att det inte alls är säkert att tillgängligt är att det ligger i olika delar av staden. Om man lägger en sak i Farsta är det väldigt långt för människor i Hässelby att ta sig dit. Läger man något i Hässelby är det långt för människor i Skärholmen att ta sig dit. Med Ann Mari Engels resonemang, att människor i den här staden är så fattiga att de inte kan ta tunnelbanan in till city, skulle Stockholm stanna fullkomligt. Vi skulle inte kunna bedriva någon annan verksamhet än vad som sker i kvarteret bredvid eller inom gångavstånd. Det vore förstås ett innovativt sätt att realisera Kristina Alvendals vision av promenadstaden. Jag tror dock inte riktigt att det är så hon har tänkt sig, utan vi kommer nog även framdeles att få se en stad där medborgarna vill åka, kan åka och åker mellan olika delar i staden. Vi vet att precis så är det.

Kulturfestivalen ligger tillsammans med Ung08 nu för tiden, och de ligger väldigt samlokaliserade. Det har enorma fördelar att unga och gamla rör sig på samma ställen och är på samma evenemang i samma delar av staden. Jag tror att detta är en stor fördel.

Jag tror också att det är väldigt viktigt att hålla fast vid det jag säger i mitt svar: att vi från kulturnämnden inte ska gå in och detaljreglera var människor ska vara. Tillgänglighet är för mig i hög grad att man kan göra det möjligt för människor med olika funktionshinder att komma åt kulturlivet, för det är de som ofta har det väldigt svårt att tillgodogöra sig kulturlivet. Det tycker jag är ett enormt problem och en utmaning för mig som jag gärna tar tag i. Det har man försökt lösa från kulturfestivalens sida i år, och det är jag mycket glad över.

Anförande nr 4

A n n M a r i E n g e l (v): Jag förstår att du blandar bort korten lite grann här, Madeleine. Jag citerar igen ur ditt svar till mig: En av de viktigaste anledningarna till festivalens framgångar är att varken kulturnämnden eller någon annan politisk nivå i staden har lagt sig i hur festivalen ska utformas eller vilket innehåll den ska ha.

Nästa dag lägger du fram en skrivelse där det står: Kulturförvaltningen bör säkerställa att Stockholms kulturliv är väl representerat i kulturfestivalens program. Det är rimligt att festivalens fokus är på vad Stockholms rika, fria kulturliv har att erbjuda.

Är inte detta att lägga sig i festivalens innehåll så vet jag faktiskt inte vad det är, Madeleine. Jag har inte tagit ställning till om det är bra eller inte att Stockholms kulturliv syns; precis som du skriver tror jag att vi kan överlåta det till festivalarrangörerna. Däremot har jag synpunkter på att man kan bredda det här till hela staden. Jag vet att det var en avsikt från början, men ditt resonemang leder ju till att all kultur ska befinna sig i Stockholms city. Det gör den snart också om du får styra ett tag till. Du säger ju att vi inte kan ha det i Farsta, för då kan man inte komma dit från Hässelby och så vidare.

Jag tror att särskilt när det handlar om aktiviteter för mindre barn är det väldigt viktigt att det finns någonting i närområdet. Stockholm satsar 10 miljoner på den här festivalen. Du vet inte vilka det är som rör sig kring Gustaf Adolfs torg, men jag vet att en del av dem inte kommer från de fattiga familjerna i ytterstaden som faktiskt, tro det eller ej, inte ens har råd att ta med sig sina barn och åka in till staden.

Anförande nr 5

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag vänder mig något alldeles enormt emot Ann Mari Engels syn på människors förmåga, vilja och kapacitet att ta hand om sina egna liv. Bara för att man råkar bo i en förort, kanske något så fruktansvärt som Farsta eller något sådant som tydligen är det värsta man kan tänka sig, så har man inte råd att åka in till staden – men så är det inte, Ann Mari Engel. Jag förstår inte vad det är för människor du pratar om och till. Jag känner dem inte, och jag tror mig känna ganska många människor från olika miljöer. Jag tycker att det är en ganska fränstötande syn på människors förmåga att se till sina barns och sitt eget välbefinnande.

Jag återgår till att konstatera att för mig är det fullkomligt självklart, och jag tror att de flesta i Stockholms kulturliv tycker att det är självklart, att om staden satsar 10 miljoner kronor så ska Stockholms kulturliv kunna få synas under här dagarna. Jag upprepar: Jag tror att de blir väldigt förvånade över din syn på detta.

Däremot vet vi att Vänsterpartiet har en tradition av att inrätta biblioteksråd som skulle bestämma över biblioteken och att man ska ha ett kulturstödsråd som bestämmer över kulturstödet. Man vill vara väldigt nära den utövande verksamheten. Det upplever jag varje kulturnämnd. Det är en syn på kulturen som jag inte delar, och jag tycker att det är mycket rimligt att man överlåter sådana prioriteringar till kulturnämnden. Så länge jag får ha den här positionen kommer jag att fortsätta verka för detta.

Anförande nr 6

A n n M a r i E n g e l (v): Madeleine, kan det finnas människor i den här staden som du inte känner? Jag tror faktiskt att det kan det. Du säger att du inte känner de här människorna som inte har råd att åka in till staden, men jag tror att det finns ganska många som varken du, jag eller fullmäktige känner men som lever i en verklighet i dag i Stockholm som är svårt att ta in. Du kan titta på siffrorna i min interpellation. De hushåll i Rinkeby-Kista som har försörjningsstöd har ansökt om att få SL-kort, men 40 procent av dem får inte det. Ganska många som har försörjningsstöd får ett SL-kort i normen, men för dem som inte får det betyder de att de inte har

råd att köpa ett SL-kort. Jag säger inte att det är en majoritet av stockholmarna, men det är en stor grupp stockholmare som jag tycker att vi måste värna om. De har också rätt att ta del av kulturlivet.

Om du tycker att politiker över huvud taget bara ska låta människor ta hand om sitt eget liv förstår jag inte varför du ger något stöd alls till kulturlivet. Meningen är väl att det stöd som ges ska komma alla stockholmare till del, även dem som inte står på Gustaf Adolfs torg? Jag tycker att Kulturfestivalen är mycket bra upplagd, och den är bred, men den har ett problem och det är att allt är koncentrerat till innerstaden.

Sedan tycker jag att det är lite patetiskt att du kommer dragande med biblioteksråden som var små samrådsgrupper som inrättades i stadsdelarna. I stället för att lägga ut biblioteken lokalt behöll man dem centralt och inrättade några små samrådsgrupper. Jag tror inte ens att de flesta av dem hann ha något sammanträde innan du tillträdde och lade ned dem. Om det är ditt främsta exempel på hur politiker blandar sig i kultur tycker jag att det är lite patetiskt.

Däremot har du inte gett mig något svar på varför du tycker att politikerna ska bestämma att det ska vara mest Stockholmskultur. Det kan jag tycka är lite förvånande. Vad är Stockholmskultur i dag? Jag trodde att vi skulle ha ett internationellt flöde av kultur ut och in i den här staden och att de som arrangerar festivalen ska få bestämma, men så är det inte, utan majoriteten pekar med hela handen och bestämmer innehållet. Men oppositionen får inte ha några synpunkter. Det är den slutsats jag kan dra, och jag beklagar att du har så lite medkänsla med de människor som faktiskt inte tillhör den välbärgade medelklassen i Stockholm i dag utan för vilka det här är ett problem.

Anförande nr 7

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Låt mig börja med att säga att jag är glad över att ni är överens om att tillgänglighet också hamnar om geografi, för det är faktiskt vad som framkommer här. När kulturborgarrådet säger nej till att ha scener i Farsta är det med argumentet att det är för långt att åka från Hässelby. Vi ska alltså notera att vi är överens om den analysen så långt.

Utifrån det tycker jag delvis att det finns goda skäl och argument för att samla mycket centralt i staden och ha en stark huvudscen centralt i Stockholm. Det ger ett starkt avtryck från festivalen i sin helhet. Det ger också en tillgänglighet för många. Men när man har sagt det måste man också erkänna att scener på andra platser kan nå en annan publik, såsom Stadsteaterns Skärholmensscen kan hjälpa till och faktiskt bredda Stadsteaterns publik.

Jag tycker att det är tråkigt att det blev en ton av att slå varandra i huvudet i en fråga där vi egentligen i grunden, vill jag påstå, är någorlunda överens. Jag tycker att det vore trevligt om vi i stället kunde diskutera hur vi når fler, för det är ett faktum att geografin påverkar.

Jag skulle inte säga att det huvudsakligen handlar om att man inte har råd, utan det handlar om vilka kulturvanor man har och vilka mönster man följer. Speciellt när det

gäller Kulturfestivalen finns det en väldigt god möjlighet att låta människor möta nya kulturuttryck som de inte trodde de skulle få.

Jag tycker att det vore bra om vi i stället för att slå ifrån oss eller slå varandra i skallen försökte hitta ett sätt att nå fler människor, och då är geografin viktig.

§ 3 Interpellation om meddelarfrihet i samtliga verksamheter som har avtal med Stockholms stad (nr 2009:31)

Anförande nr 8

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 9

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! I svaret på den här interpellationen skriver Sten Nordin att skattebetalarnas intresse av insyn och brukarnas intresse av att eventuella missförhållanden uppmärksammas och åtgärdas riskerar att hamna i konflikt med såväl de anställdas lojalitetsplikt gentemot arbetsgivaren som vikten av att hemlighålla känsliga affärsmässiga förhållanden. Lite längre ned står det: Att finna en adekvat och balanserad avvägning mellan dessa olika intressen är en grannlaga uppgift.

Men jag tror att det går att balansera avvägningen. Den anställda ska naturligtvis inte avslöja företagshemligheter på den egna arbetsplatsen. Det kan gälla upphandling eller liknande. Den andra delen däremot, enligt bestämmelsen i lex Sarah om rättighet och skyldighet att anmäla och till och med ta kontakt med media om det inom äldreården och omsorgen föreligger missförhållanden som missgynnar vårdtagarna, den måste tillåtas, och det är väl oftast det som det handlar om.

Ofta är den anställda rädd för repressalier och att betraktas som obekvämt. Då förefaller det ibland ganska lätt att hitta en anledning att förpassa den anställda från arbetsplatsen, som i Södertäljefallet, även om det tillhör en ovanlig art. Men i Södertäljefallet var det ingen företagshemlighet som avslöjades. Det var en moralisk fråga – ett exempel på hur farligt det kan vara att avslöja missförhållanden.

Oftast handlar det om att de äldre har liggsår, kraftiga bensår eller annat som kanske är nära vanvård som någon i personalen avslöjar. Personalen måste ges rätt att ha synpunkter på vårdens kvalitet utan att riskera bestraffning. Det går att skilja från företagshemlighet.

I den nya förändringen i lex Sarah framgår att medarbetare ska anmäla missförhållanden till sin chef. Detta hotar de anställdas rättssäkerhet samtidigt som brukarnas situation riskerar att gömmas undan. Den nya förändringen i lex Sarah är därför en halvmesyr. Lex Sarah-anmälningar borde gå till en helt fristående part som förslagsvis länsstyrelsernas äldreskyddsombud. Den delen av meddelarfriheten tillhör inte den juridiska delen utan den moraliska delen. Att våga försvara någon som inte får god vård är inte detsamma som att avslöja känsliga affärsmässiga förhållanden.

Anförande nr 10

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag tror faktiskt att Eivor Karlsson och jag är överens. Det finns delar som vi är tydliga omkring, och det rör meddelarskyddet som ju interpellationen uttrycker oro för – dock inte med ett fall som rör Stockholms stad.

I ett ärende i kommunstyrelsen har vi fört fram och rekommenderar starkt att nämnderna i avtalen har skrivningar om meddelarfrihet när det gäller entreprenad-upphandlingar av vård och omsorg. Den information jag har är att nämnderna följer detta. Därför har vi alldeles klart slagit fast meddelarskyddet.

Lex Sarah och lex Maria är självklara, eftersom det är lagstiftning, men i avtalen med entreprenörerna ingår det också att de ska tillse att alla anställda känner till denna lagstiftning och därvidlag är medvetna, inte bara om sin rätt, utan faktiskt också om sin skyldighet att anmäla missförhållanden.

Detta är naturligtvis viktiga delar i all verksamhet där det handlar om människor som är beroende av vård och omsorg, finansierad av skattebetalarna och utförd av vem det vara må. Det ska vara hög kvalitet och rättssäkert utfört.

Jag tycker att den här interpellationen uttrycker en obefogad oro när det gäller Stockholms stads hållning i de här frågorna. Det nämns i interpellationen att socialminister Göran Hägglund skulle vilja ha en positiv lista över kommuner som hanterar de här frågorna rätt, och jag kan inte tänka mig annat än att Stockholms stad är med på den listan.

Anförande nr 11

J o n a s E k l u n d (mp): Stockholms stad har, precis som Sten Nordin säger, en särskild klausul i sina entreprenadavtal om att meddelarfrihet och meddelarskydd ska gälla. Gott så, men redan när den här klausulen infördes påpekade hela oppositionen samfällt i kommunstyrelsen att klausulen inte räcker till. Det är en bra början, men vad som bland annat fattas i den här klausulen är rätten till något slags upprättelse eller rättsskydd för den enskilda anställda som utnyttjar sin meddelarfrihet och den sedan inte respekteras från arbetsgivarens sida.

Nu är jag inte helt säker på vad Leif Rönngren avsåg för företag när han skrev den här interpellationen. Han kan heller inte själv upplysa mig om det, men däremot känner jag till att staden har flera olika entreprenadavtal med företaget Attendo Care och att Attendo Care sade upp den här undersköterskan i Lerum förra året efter att hon hade framfört till Lerums kommun att det förekom dålig vård på hennes arbetsplats. Efter det införde Attendo Care ensidigt något som de kallar meddelarfrihet. Personalen får skriva på ett dokument där meddelarfriheten definieras på ett väldigt svagt sätt. Bland annat görs det mycket tydligt att om man går över gränsen kan det medföra avsked, eftersom det är illojalitet mot arbetsgivaren. Gränsen går till exempel vid att inte ha gott uppsåt när man uttalar sig till medier eller att inte vara konstruktiv.

Det här är något som är helt främmande för den meddelarfrihet som finns i det offentliga. Alltså fungerar det helt enkelt inte så att man har meddelarfrihet hos Attendo Care med de här reglerna, utan det framstår fortfarande som ett sätt att tala om för de anställda att de ska passa sig noga för vad de egentligen säger till medierna.

Därför undrar jag, Sten Nordin: Är du beredd att ta initiativ till att Stockholms stad gör en granskning om entreprenörerna verkligen följer den här klausulen?

Jag kan säga att vi hade en diskussion om det här i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd i samband med att vi gav Attendo Care en entreprenad häromveckan. De borgerliga ledamöterna visade då ett väldigt litet intresse för att faktiskt följa upp den här klausulen. Det sågs som onödigt, och man skulle lita på att privata företag var precis lika bra som offentliga verksamheter, och vi kom in i hela den ideologiska diskussionen.

Jag undrar om viljan att följa upp meddelandefrihet i privata verksamheter finns hos den borgerliga majoriteten.

Anförande nr 12

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag skulle vilja ställa några frågor om det här papperet. Finansborgarrådet har, som jag förstår det, en ganska positiv hållning i detta, men det är väldigt mycket juridiskt resonemang och väldigt mycket ett resonemang om den oklara juridiska ställningen som frågan har. Mig veterligt finns det andra städer som ställer mycket hårdare krav på att meddelarfriheten fullt ut ska tillämpas. Då undrar jag om finansborgarrådet vet om någon av dem på något sätt är fällda eller prickade för detta. Det är det ena.

Det andra är att finansborgarrådet säger att problemet här inte är det privata huvudmannaskapet utan lagen i sig kring det privata huvudmannaskapet. Då undrar jag om finansborgarrådet har uppvakttat regeringen för att få till en regeländring så att vi kan ställa de krav som jag i alla fall uppfattar att finansborgarrådet delar vår uppfattning att man borde göra.

Jag undrar till sist om Attendo Care-exemplet och Leif Rönngrens fjärde fråga, för jag tolkar ändå finansborgarrådets svar som att han inte tycker om den typen av skriftliga avtal som syftar till att tysta personalen. Jag undrar om finansborgarrådet har kontaktat Attendo Care med anledning av detta eller avser han att göra det?

Anförande nr 13

Borgarrådet N o r d i n (m): Oppositionen reser till landstingsfinansierad verksamhet i Södertälje, och man reser till Lerum. Man har nämligen inga exempel från Stockholm. Men det är Stockholm och Stockholms avtal som jag har ansvar för. Jag kan inte ta ansvar för landstingets avtal, och jag kan inte ta ansvar för Lerums avtal. Det hoppas jag att oppositionen kan respektera.

När det gäller Stockholm har vi alldeles nyligen skärpt frågan om meddelarfrihet, och det är roligt att Roger Mogert uppfattar att så har skett. Oppositionen säger att det inte är tillräckligt, men det handlar ju om att vi följer upp våra avtal på alla punkter. Hur man hanterar kvalitet är den viktigaste frågan. Det handlar också om hur man hanterar andra klausuler som finns i avtalet, så det sker en uppföljning. Själva kärnan i att ägna sig åt upphandling är att man i detta har en väldigt noggrann uppföljning, annars ska man inte hålla på med det. Så det gör vi självklart.

Ska man däremot sätta igång en specialgranskning över hela linjen på en enskild klausul måste man ju ha en grund för detta, det vill säga något som har hänt i

Stockholms stad och inom Stockholms stads avtal. Vi kommer att fortsätta att arbeta på det sättet för att vara en stad med hög kvalitet i våra verksamheter.

Därför har jag inte haft någon anledning att kontakta något enskilt företag på grund av händelser i landstingsfinansierad verksamhet i Södertälje. Om det däremot skulle uppstå några oklarheter med något av de företag som vi har avtal med från stadens sida om hur man hanterar de här frågorna är jag som vanligt fullt beredd att ta en diskussion med de företagen. Detta är inga som helst bekymmer. Men i dag finns det inget underlag för att göra något sådant, utan i dag finns det all anledning att se till att staden har tydliga regler och rekommendationer som nämnderna följer.

Att jag i mitt svar har fört resonemang kring lagstiftningen är en beskrivning av läget: att det finns en skillnad mellan offentligt driven verksamhet och privat verksamhet. Det är också därför vi i våra avtal gör den här överbyggningen, skulle man kunna säga, så att vi får med oss det starka meddelarskyddet också när vi har entreprenad-avtal.

Anförande nr 14

Borgarrådet L i v h (v): Sten Nordin, jag har ju tidigare pratat om meddelarskyddet i staden som kanske inte är så underbart som du beskriver det. Det finns väldigt mycket rädd personal i den här staden, och det har faktiskt inträffat att personal – jag kan ta Vintertullen som exempel – inte har fått tillåtelse att prata med politiker som kommer dit.

Jag undrar om du skulle vara beredd att ta ett samtal med de fackföreningar som representerar personalen på de här privata boendena för att ta reda på hur det verkligen förhåller sig. Det är nämligen så att personal i den här staden och i de företag som vi upphandlar verksamhet av ibland är ganska rädda och tysta nu för tiden.

Jag skulle gärna vilja höra vad du säger om att träffa de fackliga representanterna för de bolag, till exempel på Vintertullen och andra bolag, som vi har upphandlat och få höra fackets synpunkter.

Anförande nr 15

J o n a s E k l u n d (mp): Sten Nordin talar om händelser. Han säger att vi lyfter upp händelser som har skett i Lerum och Södertälje och att det inte är relevant för vår verksamhet. Men Sten Nordin: Den här klausulen om meddelarfrihet i privata företag är ju till för att ”händelser”, som du säger, ska undvikas. Det ska inte vara några händelser där anställda blir omplacerade eller avskedade för att de har pratat med en tidning om att det kanske skulle behövas en sjuksköterska till på deras arbetsplats.

Sten Nordin säger också att om det uppstår oklarheter om hur de här avtalen följs i Stockholms stad, då ska han gärna följa upp dem, men att det inte finns några oklarheter nu. Men jag tycker att jag har lagt en oklarhet på bordet här. Attendo Care använder ett dokument som de anställda ska skriva på. Det här tar jag från tidningen Sjukhusläkaren. Det heter Information om lojalitet och meddelarfrihet. Under rubriken

När är man illojal enligt anställningsavtalet? står det att de synpunkter som framförs till medierna ska vara i syfte att få till en förbättring, och de ska vara sanningsenliga.

Det här låter jättebra. Det ska vara för att få till en förbättring och synpunkterna ska vara sanningsenliga. Men frågan är varför Attendo Care skriver detta. Jo, därför att det finns många sätt att hävda att en synpunkt inte är konstruktiv. Uppfattas det som gnäll faller det utanför den här meddelarfriheten enligt Attendo Care.

Det här är alltså en av många privata vård- och omsorgsgivare i Stockholms stad, och då tycker jag att vi har en oklarhet och något som bör utredas över hela linjen. Sten Nordin säger att vi har en kontinuerlig avtalsuppföljning i Stockholms stad, och det stämmer ju på det viset att man följer upp kvaliteten i vård och omsorg. Men meddelarfrihet för personalen följs inte upp kontinuerligt, i alla fall inte i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning som jag har insyn i. Det ingår inte i de uppföljningsmallar som används och som sagt, den borgerliga majoriteten i stadsdelsnämnden har inte varit intresserad av att följa upp det här. Förvaltningen gör inga sådana uppföljningar.

Frågan är: Menar Sten Nordin allvar med att det ska vara meddelarfrihet för privatanställda i våra entreprenader? Då får han visa det och säga att okej, vi har en uppföljning av hur våra entreprenörer faktiskt sköter sig i det här avseendet innan det kommer så kallade händelser.

Anförande nr 16

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Jag får väl börja med att påpeka för finansborgarrådet att Vantör ligger i Stockholm. Ni må ogilla det, men vi tillhör Stockholm än så länge, även om vi säkert är till salu om Boulton hör av sig.

Det ligger i sakens natur att det är svårt att få personal med påtvingad tystnadsplikt att vittna om att de har påtvingad tystnadsplikt. Det hör ihop. Jag tolkade dig som att du inte gillade avtal av den typen som Attendo Care får sin personal att skriva på, men nu säger du att det finns ingen anledning att prata med dem, för den enda incidenten där man har avskedat folk är i Lerum.

Då undrar jag: Har du alltså anledning att tro att Attendo Care gör ett undantag för sin verksamhet i Stockholm och att man inte behöver skriva på det här avtalet? Vad bygger du i så fall det på om du inte har varit i kontakt med Attendo Care?

Du svarade inte på min fråga om du har uppvaktat eller avser att uppvakta regeringen. Det är lättare för dig eftersom ni är partibröder. Det kanske de är i Attendo Care också, men regeringen är det bevisligen.

Anförande nr 17

Borgarrådet N o r d i n (m): Vad Attendo Care röstar på vet jag inte, och inte tänker jag fråga dem heller, Roger Mogert.

Jag tänker vidhålla att vi har infört en klausul om tydlig meddelarfrihet som skrivs in i avtalen. Oppositionen säger att nej, det är nog inte tillräckligt. Finansborgarrådet kollar nog inte upp det här tillräckligt.

Men ni är väldigt lite konkreta, tycker jag. Vad skulle vi i så fall göra? Skulle vi skriva ytterligare klausuler? Det är en självklarhet att vi följer upp verksamheterna, och det vill jag understryka för kommunfullmäktige. Vi följer upp de avtal vi har. Det ligger i sakens natur att vi gör detta och kontrollerar om det finns några felaktigheter eller att man inte följer de avtal vi har och gällande lagstiftning – man ska ju komma ihåg att det också handlar om gällande lagstiftning. I Södertäljefallet uppstod en offentlig debatt kring avskedandet, och såvitt jag är informerad erbjöds personen ifråga återanställning. Jag vet inte om han ville tacka ja till det sedan. Där blev det alltså en offentlig debatt.

Är det så att det skulle uppstå något i Stockholm och att man inte följer de klausuler vi skriver in är det självklart att vi då kommer att reagera med stor tydlighet från stadens sida.

Jag måste också vända mig emot svepande uttalanden om att det finns fullt av rädd personal i staden, herr ordförande. Vänsterpartiet menar i så fall att alla som jobbar inom den privata sektorn är rädda. Det är en väldigt konstig beskrivning av verkligheten och av hur människor uppfattar sin situation.

Men visst kan man som enskild anställd ibland hamna i ett läge som är svårt. Det är därför vi ska ha tydliga regler, och det är därför vi också från stadens sida ska ha tydliga klausuler om vad vi anser ska gälla. Vi har dessutom rätt till, och det ingår i lagstiftningen, att från stadens sida begära ut full insyn i de företag vi har entreprenadavtal med så att vi på olika sätt kan följa upp verksamheten.

Vi kommer att följa frågan, men hittills tycker jag inte att man har lagt fram några tydliga motförslag om hur vi borde göra i stället eller, egentligen, exempel på att den klausul vi har infört genom kommunstyrelsens beslut inte fungerar.

Anförande nr 18

Borgarrådet L i v h (v): När det gäller konkreta förslag, Sten, kanske du kommer ihåg att jag i den här talarstolen och i en motion har föreslagit det här med meddelarfrihetskort som skulle delas ut till all personal. Det kanske du har glömt, men det har jag faktiskt gjort.

Det jag skulle vilja tala om för dig är att jag har varit i alla stadsdelsförvaltningar, och jag har träffat facken i varenda stadsdelsförvaltning. Alla fack uttrycker samma sak: Det finns en rädsla för att uttrycka missförhållanden bland personalen i Stockholms stad. Jag har hört detsamma när jag har varit ute i olika verksamheter som ägs av privata företag. Det har varit exakt samma sak när jag har träffat personalen, och om du tycker att jag är svepande tycker jag att du ska svara på min fråga: Varför kan du själv inte träffa facken, i det här fallet i de privata företagen? Gå dit och träffa facken och hör vad de säger! Då kanske du får samma bild som jag har utan att det är så speciellt svepande.

§ 4 Interpellation om diskriminering av ytterstadens befolknings möjligheter att förtidsrösta under Nationaldagen (nr 2009:32)

Anförande nr 19

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 20

M a l t e S i g e m a l m (s): Jag skrev den här interpellationen i anslutning till EU-valet därför att det var många som under den näst sista dagen, nationaldagen, började fundera på var man skulle gå och förtidsrösta någonstans. Vi var i ytterstaden, och då började jag fundera över varför man bara hade centrala lokaler öppna.

Mina frågor var framför allt varför man undandrog ytterstadens invånare möjligheten att förtidsrösta under nationaldagen, och vilka åtgärder borgarrådet kommer att vidta för att ytterstadens befolkning ska få samma möjligheter att förtidsrösta under nationaldagen som innerstadens befolkning om EU-parlamentsvalet infaller vid samma tidpunkt som 2009.

Bakgrunden och anledningen till det här är att jag tror att allas vår uppfattning är att man ska öka valdeltagandet och framför allt också göra det man gjorde tidigare, det vill säga satsa på ett ökat valdeltagande och få ut demokratifrågan och mycket annat. Vi vet i och för sig att EU-valet är ett val som tyvärr ganska få deltar i, även om det inte är i paritet med kyrkovalet. Man känner sig kanske inte riktigt berörd av de frågorna på samma sätt som ett kommunalval.

Därför måste det, tycker jag, finnas större insatser från stadens sida när det gäller att föra ut hela diskussionen om att man ska rösta och delta i valet och framför allt koppla det till demokratifrågan. Vi vet också att det är väldigt många som bestämmer sig ganska sent, inte bara vid det här valet utan vid många val, och därför tror jag också att det vore bra om man hade haft möjlighet i ytterstaden att kunna rösta under nationaldagen.

Det var många och stora aktiviteter i många av förorterna eller ytterstaden. Till exempel i Skärholmen hade man en jättefest och firade nationaldagen med otroligt mycket personer ute på torget. Då kom många och frågade var man kunde gå och rösta någonstans. Säger man då att de måste åka till Centralstation, Eriksdalsbadet, Västermalmsgallerian, Stadsmuseet eller Kulturhuset som råkade vara öppna för röstning, så gör de inte det. De stannar hemma.

Hade man däremot haft något ställe öppet med möjlighet att rösta i respektive förort eller i ytterstaden i de centrum som ändå finns tror jag att fler hade deltagit i valet. Det här var en av de stora frågorna den dagen. Var kan man rösta någonstans? Det fanns en stor uppgivenhet bland många som man träffade under de här sista dagarna.

Om man nu ska uppfylla kraven från den centrala valmyndighet om att det ska finnas förtidsröstningsställen, varför valde man inte att lägga några ställen i ytterstaden?

Anförande nr 21

Borgarrådet N o r d i n (m): I staden har vi den ordningen att kommunen är ansvarig för organisation och genomförande av förtidsröstning sedan 2006. Vi har en valnämnd som ska bereda och se till att det fungerar på ett bra sätt. Man träffar då överenskommelser mellan valnämndens kansli och kulturförvaltningen om förtidsröstning på stadens bibliotek. Rätt så, tycker jag.

Problemet gällde nationaldagen. Då hade man fem lokaler öppna såvitt jag är informerad om: Eriksdalsbadet, Centralstation, Västermalmsgallerian, Stadsmuseet och Kulturhuset. Jag förmodar att valnämnden tänkte att det här var sådana platser, förvisso belägna i innerstaden, men dock sådana platser som besöks av personer från hela staden och som är lätta att ta sig till. Det gäller inte minst Centralstation som var den vallokal där den största andelen av förtidsrösterna lades.

Givet detta tycker jag att man måste ta med sig detta i utvärderingen inför hur man ska göra i framtiden. Det framstår inte heller för mig som särskilt optimalt med fem lokaler i innerstaden, även om det är lokaler i bra läge som det är lätt att ta sig till. Jag tycker att man inför kommande val får fundera igenom om den här situationen kan uppstå. Det handlar just om hur man ska hantera det när det är helgdagar och stängt på andra håll. Jag tycker att det är ett underlag för valnämnden att ta med sig i funderingarna inför 2014 som är ett supervalår då vi ska rösta till allting – möjligen även kyrkan.

År 2014 är ett supervalår, och det finns fog för den frågeställning Malte Sigemalm har väckt i sin interpellation. Den kan gott utgöra ett underlag för valnämndens planering inför 2014.

Anförande nr 22

M a l t e S i g e m a l m (s): Det är bra, för när man funderar på hur det ser ut befolkningsmässigt är det ändå så att flertalet stockholmare inte bor inne i staden, utan de bor i ytterstaden. Sedan spelar det ingen roll om det är norr, söder, väster eller öster; de flesta bor ändå inte inne i staden. Därför var det antingen en planeringsmiss eller något annat som inträffade.

Vi måste jämföra ytterstaden med innerstaden när det gäller tillgänglighetsfrågorna, och det är också ett synsätt som vi borde ta med oss på ett aktivare sätt, och det är inte bara i den här frågan vi borde skärpa till oss, utan det är många andra frågor också där man lite grann särbehandlar ytterstaden på olika sätt. Framför allt när det gäller öppethållandetiderna fanns det en stor irritation i ytterstaden över att det inte fanns några lokaler som var öppna. Vi noterade det och sade att det här måste vi börja ta en diskussion om så att det blir åtgärdat och man får ordentliga lokaler inför nästa gång om valet skulle infalla på samma dag vid det valtillfället.

Anförande nr 23

Borgarrådet N o r d i n (m): Det är självklart. Flertalet stockholmare bor utanför de så kallade tullarna, så det finns all anledning att planeringen utgår från det när det gäller vallokaler, även om man här säkert har tänkt tanken att det här var goda

knutpunkter i kollektivtrafiken som man kan passera ändå. Men jag tycker som sagt var att man måste ta med detta i planeringen.

§ 5 Interpellation om kösystemet till förskolan och vilket ansvar som privat drivna förskolor tar för barnomsorgsgarantin (nr 2009:33)

Anförande nr 24

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag ber att få hänvisa till det skrivna svaret!

Anförande nr 25

S u s a n n a B r o l i n (v): Ordförande, fullmäktige och alla stockholmare! Tack för det gedigna svaret som jag har fått och som skolborgarrådet Lotta Edholm hänvisade till.

Jag har skrivit en interpellation om de privatdrivna förskolornas del i att ta del av barnomsorgsgarantin. Bakgrunden är att man för snart ett och ett halvt år sedan införde ett webbaserat kösystem med tanken att fler föräldrar lättare skulle kunna följa sin turordning och se när barnet skulle kunna få en plats på förskolan. Intentionerna är självklart goda: Det ska bli lättare i en fråga som många gånger är både upprivande och oroande för många föräldrar. Ska man hinna få in sitt barn i barnomsorgen i tid?

Men när man läser svaret är det inte så att det nu känns tryggt och bra och att allt är under kontroll. Vi har samlat in 48 miljoner kronor från stadsdelsnämnderna för att sätta igång det här webbaserade systemet med barnomsorgsgarantin. 17 förskolor är med i systemet enligt det här svaret. Vad som har hänt sedan svaret skickades ut är vad jag förstår att 18 förskolor, både privat och kommunalt drivna som är med. Om man till exempel tittar på Enskede-Årsta-Vantör är det en förskola. Skarpnäck har en och Liljeholmen en. Södermalm har flest med sina sex. Men inte kan det på något sätt göra det lättare att som förälder följa barnomsorgsgarantin och hur det går om det bara finns en förskola att titta på?

Det som också urholkas är möjligheten att ringa och prata med någon om man känner oro. Man vill kanske fråga varför ett visst barn går före. Man har stått på en viss köplats, och helt plötsligt har man en annan plats. Det kan man inte få svar på i det här systemet, utan det enda som har hänt är att vi har dragit in möjligheten att gå till medborgarkontor och ställa frågor, och vi har dragit in möjligheten att prata med någon i telefon. Vi har gjort ett centraliserat system som snarare har gjort det svårare för föräldrar att ställa sina frågor, samtidigt som vi har tagit pengar från kommunala förskolor och delar ut till både privata och kommunala förskolor som deltar i det här systemet. Det är en omfördelning som sker mellan kommunala och privata verksamheter. Det ska man inte glömma.

Anförande nr 26

Borgarrådet E d h o l m (fp): Precis som Susanna Brolin sade är det här webbaserade kösystemet för förskolan till för att göra det enklare för föräldrar att välja förskola och också skapa sig lite bättre kontroll över vilken plats i kön man har.

Sedan det här skrevs har antalet fristående som ansluter sig börjat öka. Skälet till att det var så få i början var att projektledningen för tjänsten ville avvakta tills man var

säker på att tjänsten fungerade ordentligt och att man uppfyllde de krav som fanns. Nu har man börjat släppa in fristående förskolor i kösystemet igen, och därför är det ungefär dubbelt så många som när interpellationssvaret skrevs. Det rullar på, säger projektledningen. Det är också fler och fler som är intresserade.

Det är inte så att det går några pengar från kommunala förskolor till fristående förskolor som inte är med i systemet, utan det är de fristående förskolorna som är med i systemet och därmed är en del av stadens möjlighet att uppfylla barnomsorgs-garantin som också kan få del av de 48 miljonerna. Min förhoppning är naturligtvis att fler och fler ska gå med.

Det som inte riktigt fungerar än men som stadsledningskontoret tror kommer att fungera om ungefär en månad är att man bättre ska kunna se och ge svar också till dem som är intresserade hur många det är som har antagits enligt andra principer än den rena kön. Det kan vara syskonförtur eller starka sociala skäl. Man ska som förälder kunna veta ungefär hur stora de proportionerna är för att därmed också på ett rimligt sätt kunna avgöra hur stor chans man har till en plats.

Ur ett stadsledningsperspektiv är det också intressant att se dels samma sak naturligtvis, dels hur många det är som byter förskola – om de först har tagit en plats men sedan vill byta till en annan förskola som man egentligen har prioriterat högre. Det är intressant att veta hur många det är som får sitt förstahandsalternativ i det här systemet. I det gamla systemet där man bara sökte direkt till de fristående eller genom stadsdelsnämnderna gavs det inget riktigt svar på det, men det kommer vi förhoppningsvis snart att få med det här systemet.

Anförande nr 27

S u s a n n a B r o l i n (v): Det jag får höra av skolborgarrådet nu är väldigt intressant, för den bild man får från stadsdelsnämnderna är inte alls att det rullar på i särskilt snabb takt. Det man får höra är snarare att det går ganska långsamt och att det är en hel del frustration, både när det gäller att man inte kan få svar på sina frågor, fast det var det som var den grundläggande tanken med systemet, och att man faktiskt också upplever att de privata får pengar så länge de är med i systemet, men de kommunala förskolorna har ändå fått vara med och betala systemet för att få en del av det hela, och därför känns det som en orättvisa. En kan bara få, medan en både får betala och få, om man pratar enkel matematik. Det är klart att det är frustrerande. Det är här, om igen, en omfördelning som vi inte kan följa och se.

Jag kan också säga att jag förstår de föräldrar som tycker att det känns konstigt att man ska ersätta möjligheten att få ställa frågor direkt till personer som kan svara med ett webbsystem som är väldigt snuttifierat i nuläget och som faktiskt var det när man satte igång det. Man skulle kanske ha tänkt på hur man skulle göra i övergången så att folk fortfarande kan känna sig nöjda och ha en möjlighet att få svar på vad som händer med deras barn och situationen i kön?

Anförande nr 28

Borgarrådet E d h o l m (fp): Självklart finns det även i nuläget chans att ställa frågor, både skriftligt och muntligt naturligtvis, till stadsdelsnämnderna och till de fristående förskolorna om det är dem man är intresserad av. Men skälet till att det är så få fristående i systemet än är inte på grund av ett ointresse hos de fristående förskolorna, utan det är för att man har satt stopp fram till nu för nya fristående att ansluta sig till systemet.

När det gäller kostnaderna är det klart att alla kommunala förskolor får del av detta genom att man är med i systemet. Jag tror att det här kommer att frigöra mycket resurser på lite sikt genom att vi inte får lika mycket luft i systemet som vi har i dag. Det kommer att gå mycket fortare att få in barn i förskolan än vad det har gjort hittills, för det är helt enkelt lättare att se hur många barn det finns i kön. Man ställer naturligtvis också vissa krav på föräldrarna att de ska vara lite snabbare när de tackar ja eller nej till en plats, så på sikt tror jag att det här kommer att frigöra resurser till förskolan. Men vi är inte riktigt där än. Det finns fortfarande en del tekniska problem. Att vi till exempel inte ännu kan se hur lång tid man behöver stå i kö, hur många som får sitt förstahandsalternativ och hur många det är som har någon form av förtur och så vidare är ett problem, men vi tror att det kommer att lösa sig inom ungefär en månad.

Anförande nr 29

S u s a n n a B r o l i n (v): En månad låter väldigt positivt, måste jag säga. Det känns som att det är långt från det när man hör hur det ligger till ute på stadsdelsförvaltningarna.

Jag vill dock hålla med skolborgarrådet om en sak, och det är att ett bra och fungerande system gynnar de kommunala förskolorna. Jag skulle säga att ett bra och fungerande system gynnar alla. Därför ska alla också vara med och betala till det. Problemet är att vi inte är där ännu. Som du säger finns det mycket som behöver utvecklas, och besparingar i stadsdelsnämnderna har gjort att det är färre medborgarkontor, svårare att komma fram till en handläggare etcetera. Detta gör att man har sämre möjligheter att få tag på någon som kan svara på ens frågor. I stället blir man hänvisad till ett webbsystem som är snuttifierat.

Anförande nr 30

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag tror att på sikt kommer det att vara en stor konkurrens fördel att vara med i den gemensamma kön. I dag föds oerhört mycket barn i Stockholm. Det föds många fler barn i Stockholm proportionellt mot övriga landet. Det är naturligtvis väldigt roligt, men det gör att förskolorna, även de som inte är med i kösystemet, har ganska lätt att attrahera barn. Men jag tror att på lite sikt kommer det att vara så att kösystemet också kommer att vara ett sätt att konkurrera om barnen, för det ses också som en kvalitetsstämpel att man får vara med i detta gemensamma kösystem.

Ambitionerna är alltså väldigt höga och har varit det hela tiden, men tekniken har inte riktigt varit med till 100 procent från början. Så småningom kommer det dock att bli

bättre och bättre, och då kommer det också att bli möjligt att ta in fler och fler fristående förskolor i systemet. Det är självklart så att ambitionen måste vara att så många fristående förskolor som möjligt är med i det gemensamma kösystemet, inte för de fristående förskolornas skull i första hand utan för föräldrarnas skull så att de ska kunna göra ett väl avvägt val när de väljer förskola. Det är ju det första viktiga valet som de flesta föräldrar faktiskt gör, och då är det klart att det är enormt viktigt att det finns samlad kunskap på nätet och att så många som möjligt är med så att man kan göra ett riktigt bra val som känns rätt.

*§ 7 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Långtidsarbetslöshet*

Anförande nr 31

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Jag skulle vilja fråga mer specifikt om långtidsarbetslösheten bland unga. Jag vet inte om finansborgarrådet minns det, men före valet pratade ni en hel del om arbetslöshet. Ni ställde också ut en hel del löften, om du minns det. Det börjar ju bli ett tag sedan nu, men då var ni verkligen intresserade av frågan ett tag. Nu när arbetslösheten stiger och vi börjar närma oss 20 000 arbetslösa stockholmare pratar ni lite mindre om det, får man väl säga.

Den grupp som procentuellt sett har ökat mest är de unga. Vi har en 450-procentig ökning bland unga när det gäller långtidsarbetslösheten. Nu avsätter ni pengar för att kanske klara den tredjedel som har försörjningsstöd. I stället för jobb inom fem dagar kan de möjligen få jobb inom fyra år.

Mina frågor är: Hur kunde ni låta hela 2009 gå utan att göra någonting? Och varför bryr ni er bara om de ungdomar som kostar staden pengar?

Anförande nr 32

Borgarrådet N o r d i n (m): Intressera sig för jobbfrågorna är tydligen det som Socialdemokraterna ska göra nu, har jag läst i tidningen i rapporter från Halloweenkongressen, alltså kongressen under Halloween. Det välkomnar vi naturligtvis att ni gör.

Jag tycker att frågan är viktig. Det återspeglas i den budget som vi har lagt fram för 2010; jobbfrågorna är helt centrala. Jag är väl medveten om att det finns grupper i Stockholm, till exempel unga som Roger Mogert nämner, som har en besvärlig situation på arbetsmarknaden nu. Långtidsarbetslösheten ökar bland dem.

Jag tycker dock att vi ska se till bakgrunden och vad vi från staden har gjort i ett läge då vi för ett år sedan drabbades av den internationella finanskrisen. Jag har åtskilliga gånger sagt från den här talarstolen att även om Stockholm står mycket starkare krävs det insatser från vår sida. Det krävs trots att det har visat sig att Stockholm står väsentligt starkare än vad både Roger Mogert och jag vågade hoppas på för ett år sedan när det gällde vad vår stad och näringslivet skulle klara. Där ska Stimulans för Stockholm ses, som vi har antagit i enighet här i kommunfullmäktige och som vi beräknar i sig ska skapa 3 000 jobb under 2010. Redan i år, 2009, har detta börjat skapa jobb i Stockholm.

Vi lät ingalunda konjunkturen 2009 eller ens 2008 gå, utan vi byggde upp jobbtorgsorganisationen under de här åren – kanske inte med jättemycket hjälp från Roger Mogert och andra. Vi gjorde ändå detta, och det är oerhört viktigt nu när även Stockholm drabbas delvis av lågkonjunkturen. Då är det viktigt att vi har byggt upp den här organisationen. I budgeten för 2010 kommer vi att ge detta en väsentlig

förstärkning. Här är unga arbetslösa en viktig grupp. Men vi fokuserar inte bara på den grupp som Roger Mogert kallar för den grupp som kostar staden pengar. Det tycker jag är lite cyniskt uttryckt. Detta gäller naturligtvis alla ungdomar, och därför finns det en bredd i våra insatser för arbetsmarknaden.

Anförande nr 33

Borgarrådet M o g e r t (s): Det var ett spännande svar. Man börjar känna sig lite som Magnus Härenstam när han förklarar reglerna: Jag ställer frågorna och du ställer svaren!

Jag får nästan upprepa frågorna. Långtidsarbetslösheten för unga ökade med 450 procent under förra året, och ni lät det rulla på. Därför frågar jag: Varför gjorde ni ingenting? Du säger att ni byggde upp jobbtorgen 2008. Jag ser inte något klockrent samband. Varför gjorde ni ingenting åt långtidsarbetslösheten bland unga när den rusade i väg?

Jag har ytterligare en fråga. Du skriver själv i din budget att ni bara sätter av pengar för att nå de långtidsarbetslösa ungdomar som går på försörjningsstöd, det vill säga dem som direkt belastar stadens budget. Varför gör ni så? Det är en rimlig fråga när det gäller den här gruppen. Även om det finns andra grupper är detta en av dem som drabbas hårdast.

Anförande nr 34

Borgarrådet N o r d i n (m): Då läser Roger Mogert bara på en enda rad i budgeten. Det jag försökte beskriva redan i mitt första svar handlar om bredden på vad vi gör när det gäller jobbpolitik i Stockholm. Jag skulle nog vilja säga att jobbpolitiken i Stockholms stad bedrivs med en unik styrka för en kommun. Det startade med uppbyggnaden av jobbtorgen, som vi gjorde under högkonjunktur. Det var bra att vi under högkonjunktur började bygga upp den organisationen.

Det har sedan fortsatt med Stimulans för Stockholm, som vi tog fram förra hösten. Jag glädde mig åt att kommunfullmäktige enigt ställde sig bakom detta. Det fortsätter med andra åtgärder när det gäller jobbtorgen. Det fortsätter också med ytterligare åtgärder för långtidsarbetslösa ungdomar. Man måste se bredden i åtgärderna för att förstå helheten.

Anförande nr 35

Borgarrådet M o g e r t (s): Det är en både bred och tjock budget ni har producerat. Men ingenstans i den, vare sig på bredden, längden eller höjden, lever ni upp till eller har ens en ambition att leva upp till de löften ni har ställt ut. Det är möjligen ett litet problem. Ni kanske hade behövt skriva några sidor till om hur ni skulle kunna få ut folk i jobb efter fem dagar, hur ni skulle kunna få ut 10 000 nya anställda i offentlig sektor och hur ni skulle styra om biståndet för att få 10 000 nya jobb i Stockholm.

Om vi bara fokuserar på den rad som jag frågade om – långtidsarbetslösheten bland unga – blir min fråga fortfarande: Varför har ni inte gjort någonting? Om vi struntar i

de andra raderna i budgeten, varför har ni då inte gjort någonting? Och varför är ni bara intresserade av den tredjedel av de långtidsarbetslösa ungdomarna som drabbar stadens ekonomi?

Anförande nr 36

Borgarrådet *N o r d i n* (m): Det är inte lätt att stå här och bli anklagad av Roger Mogert. Han säger så här: Om vi struntar i allting ni har gjort, varför har ni då inte gjort någonting? Det är egentligen sammanfattningen av vad Roger Mogert säger. Men man kan inte strunta i bredden och helheten på det vi gör för att utvärdera vår jobbpolitik. Man kan inte strunta i hur vi på olika sätt till exempel har tryckt på både med Stimulans för Stockholm och med andra åtgärder, som också alliansens gruppledare presenterade för ett år sedan, när det gällde byggpolitiken i Stockholm för att under lågkonjunktur se till att hålla uppe byggandet.

Det är besvärligt i Stockholm också, men jämfört med många andra i övriga Sverige har vi lyckats väl med att hålla uppe byggandet. Byggandet av hyresrätter har också samtidigt ökat kraftigt. Men det viktiga är att man på olika sätt måste se till hur kommunen kan stimulera arbetsmarknaden för att skapa jobb och även hjälpa dem som står längst från arbetsmarknaden.

Fråga nr 2. Aspuddsbadet

Anförande nr 37

S t e f a n N i l s s o n (mp): Fullmäktige, åhörare! Den borgerliga majoriteten i idrottsnämnden beslutade i september att riva Aspuddsbadet. Beslutet har skapat stor upprördhet, särskilt i området runt Aspudden. På fullmäktiges sammanträde för två veckor sedan hävdade du, Madeleine, om jag uppfattade dig korrekt att badhusföreningen inte har uppfyllt sin del av avtalet om att sköta badet. Föreningen har alltså enligt dig misskött badet under de 23 år den har drivit det.

Men om man noga läser det avtal som träffades 1986 mellan badhusföreningen och Stockholms stad är det uppenbart att det är staden som har ansvaret för att badet är nedgången och behöver upprustas. Enligt avtalet med Stockholms stad är det staden som ska göra årliga översyner av badet. Men detta har inte skett.

Min fråga är därför: Hur kan du hävda att det är badhusföreningen som bär skulden för att Aspuddsbadet är nedgången och i behov av upprustning när det är staden som har brustit i sitt ansvar?

Anförande nr 38

Borgarrådet *S j ö s t e d t* (fp): Stefan Nilsson! Är du allvarlig nu? Det undrar jag. Det här handlar om att Stockholms stad för att lösa en fråga om ett bad som redan för 23 år sedan var väldigt nedgången överlät driften och underhållet till en badhusförening. Föreningen lovade att sköta om badet och ta hand om det och se till att det upprustades.

Det finns en paragraf i detta avtal som gör att idrottsförvaltningen ska åka till badet och titta på hur det ser ut en gång om året. Detta att staden ska vara där och inspektera kan knappast innebära att badhusföreningen inte skulle ha en skyldighet att upprätthålla både drift och underhåll av badet. Det har inte förekommit några som helst önskemål från badhusföreningen om att staden ska komma dit och titta. Inte heller har föreningen velat ha eller över huvud taget velat be om några upprustningar.

Det kan inte vara så att bara för att staden inte inspekterar – vilket jag vet att man har gjort några gånger om än inte tillräckligt många – har inte badhusföreningen någon skyldighet att uppfylla sina åtaganden, vilka är att sköta om badet och att stå för upprustningen av det.

Anförande nr 39

S t e f a n N i l s s o n (mp): Föreningen har hela tiden upplevt att de har uppfyllt sina skyldigheter. Ingen från Stockholms stad har haft några anmärkningar på hur föreningen har skött badet. I bästa fall är avtalet otydligt. I sämsta fall – vilket jag och många andra anser – för kommunen är det så att avtalet är väldigt tydligt med att kommunen ska göra de årliga inspektionerna. Det står ordagrant att kommunen ska anteckna alla de fel och brister som ska åtgärdas och meddela föreningen detta.

Det är kommunen som har fastighetsägaransvaret. Föreningen har hyrt badet. Jag tycker personligen inte att det är rimligt att då begära att badhusföreningen ska göra stora investeringar utöver det vanliga underhållet. Föreningen har drivit badverksamheten på ideell basis i 23 år. Det har varit en bra affär för kommunen att ha en förening som driver badet. Hur många andra kommunala bad är det som drivs ideellt?

Anförande nr 40

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag ska läsa ur protokollet: Föreningen svarar för allt underhåll, såväl yttre som inre, samt ska betala de upprustningar som sker av idrottsförvaltningen. Det har inte förekommit någon som helst önskan från badhusföreningen att få badet upprustat. Man har inte skött det sedvanliga underhållet heller.

Att det nu, 23 år efter det att byggnaden överläts för noll kronor till en badhusförening, skulle åligga idrottsförvaltningen att göra upprustningen, vilket du vet att vi inte har råd med, förefaller fullkomligt ohemult. Om man har fått någonting för noll kronor i hyra och inte sköter underhållet av det måste ansvaret faktiskt ligga hos den som har ansvaret för att sköta underhållet att också göra det. Detta är ett långt avtal; föreningen har haft 20 år på sig att göra det här och man har inte gjort det.

Anförande nr 41

S t e f a n N i l s s o n (mp): Badhusföreningen har inte fått något bad. De har hyrt badet. Så står det i avtalet. Det är kommunen som är fastighetsägare. Jag vill bara klargöra det. Så är det.

Det är också så att föreningen har drivit badet och gjort det som de har uppfattat varit deras skyldighet. Det har inte skett några inspektioner alls. Det finns inga protokoll.

Det må finnas en oklarhet här, men det är i så fall Stockholms stad som bär ansvaret för den oklarheten och inte badhusföreningen.

Stockholms stads egna experter hävdar att badet är av stort kulturhistoriskt värde och därför inte ska förvanskas. Det finns ett helt färskt utlåtande som bara är två veckor gammalt där detta sägs. I badet har nu under ett antal månader skett filmvisningar och hållits kulturkvällar. Badet har blivit just den typ av medborgarhus som vi har önskat att få i många delar av kommunen.

Min uppmaning till er i den borgerliga majoriteten är: Släpp prestigen! Rädda badet och den fantastiska samlingsplats som det har blivit!

Anförande nr 42

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag kan konstatera att badet har varit uthyrt under 23 år för noll kronor till en badhusförening som skulle ha skött underhållet. Om jag lånar ut min bil till dig för noll kronor mot att du ska sköta om den och då förstör den under tiden eller inte upprätthåller den så att den är i godtagbart skick när jag ska ha den tillbaka är det knappast mitt fel. Det är snarare ditt fel.

Jag noterar med viss förvåning att Miljöpartiet tycker att det är behjärtansvärt att man bedriver olaglig verksamhet i ett hus som är ockuperat och dit badhusföreningen inte längre har tillgänglighet. Idrottsförvaltningen, ägaren, har låst och stängt huset och folk har gått in i det olagligt. Jag är mycket förvånad över att Miljöpartiet gör det ställningstagandet.

Fråga nr 3. Trygghetsbostäder

Anförande nr 43

Borgarrådet L i v h (v): Jag skulle vilja fråga Ewa Samuelsson om planerna på att omvandla servicehus till trygghetsbostäder. Jag vill ställa frågan med anledning av en skrivelse från handikapprådet vid äldreförvaltningen. När den planerade omvandlingen ska ske ska de nuvarande hyresgäster som inte är kvalificerade för trygghetsboende sägas upp från sina bostäder och erbjudas andra bostäder. Det här har naturligtvis väckt stora frågor, ångest och rädsla bland många äldre.

Det finns flera frågor som både de och jag skulle vilja ställa till Ewa Samuelsson. Har det till exempel gjorts någon konsekvensanalys av de föreslagna förändringarna? Vilka personer ska flytta? Vart ska de flytta? Ska man bara bryta de hyresöverenskommelser som finns? Vem svarar för kostnaderna i samband med flytten? Det finns många mycket svåra frågor för de gamla som man borde belysa i en konsekvensanalys, som jag vill att Ewa ska göra.

Anförande nr 44

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Under förra mandatperioden omvandlades ett antal servicehus till seniorbostäder. I seniorbostäderna fanns ingen extra service. Det

fanns ingen personal. Det var ett biståndsbedömt boende som omvandlades till ett i och för sig icke biståndsbedömt boende men helt utan service.

På förslag nu är att servicehus ska omvandlas till trygghetsboende. Där kommer det att finnas personal. Man kommer att kunna äta tillsammans. Det ska finnas trygghetslarm. Man kan också ha tillgång till hemtjänst. Alla äldre som bor i servicehus som nu kommer att omvandlas kommer att få personlig kontakt. Det kommer att hållas informationsmöten. Man kommer att planlägga hur man bäst ska gå till väga. De äldre som vill bo kvar kommer att kunna bo kvar. Vi har en kvarboendepincip som gäller, och de äldre kommer att kunna bo kvar också framöver.

Anförande nr 45

Borgarrådet L i v h (v): Men tycker du inte att det ska göras en konsekvensanalys? De som bor i servicehusen är inte kvalificerade för trygghetsboende. Hur kommer det här att gå till? Om de nu får bo kvar – hur kommer då deras omsorg att se ut i förhållande till dem som har trygghetsboende?

Anförande nr 46

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Den stora skillnaden nu är att vi gör om servicehus till trygghetsboende, där det finns service och personal. Alla boende kommer att erbjudas att bo kvar om de så önskar. När ni gjorde om servicehus till seniorlägenheter var det från ett ställe där man hade fullt med hjälp till ett ställe där man inte hade någon hjälp. Det skapade stor oro hos de äldre, men det genomfördes i alla fall.

Vi har frågat många äldre. Sedan jag började med äldrefrågor 2002 tror jag att jag har träffat tusentals äldre. Alla efterfrågar boende som inte är biståndsbedömt – ett boende som man själv kan söka till utan att behöva bli utsatt för ett biståndsbeslut där någon annan avgör om man har behov eller inte. Det är det vi kommer att tillgodose nu. Det är de äldre som har efterfrågat detta boende, och vi tillgodoser den efterfrågan.

Anförande nr 47

Borgarrådet L i v h (v): Jag ifrågasätter inte trygghetsboendet i sig. Jag ifrågasätter hur omvandlingen ska gå till. Jag vill fråga en gång till, bara för att vara alldeles säker: Kan du lova, Ewa, att ingen av dem som bor i de hus som ska omvandlas till trygghetsboende kommer att tvingas flytta?

Anförande nr 48

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Min inställning är att ingen ska tvingas flytta. Tillsammans med de äldre ska man planera för ett boende som är bäst för dem. Men frågan kommer alltid att ligga hos den enskilda äldre.

Fråga nr 4. Ekonomiskt bistånd

Anförande nr 49

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! I valrörelsen pratade ni ganska mycket om jobb i stället för bidrag. Enligt USK i dag kommer kostnaderna för ekonomiskt bistånd att öka med 10,2 procent år 2009 jämfört med utfallet för 2008. Enligt prognosen för 2010 kommer kostnaderna att öka med 9,8 procent jämfört med 2009.

Min fråga är: Har ni verkligen skapat jobb i stället för bidrag under hela mandatperioden, åtminstone hittills?

Anförande nr 50

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Tack för frågan, Abdo Goriya! Jag är glad att du ställer den, för det är en mycket viktig fråga. Om vi tittar på vad som har hänt under de senaste månaderna – juli, augusti och september – har antalet hushåll som har ekonomiskt bistånd planat ut. Den ökning som vi såg i våras har under juli, augusti och september planat ut. Antalet ligger nu på drygt 10 000 hushåll. När vi var nere i den lägsta siffran sedan mätningarna började, under hösten 2008, var det 9 700 hushåll. Jag tycker att det är viktigt att nämna de här siffrorna för att ge bakgrunden till det läge som vi har i Stockholm. Det är otroligt viktigt att arbeta med att människor får komma till egen försörjning.

Samtidigt får man säga att vi har lyckats väl med att så här långt hålla tillbaka ökningen av ekonomiskt bistånd i skenet av att vi ändå inte är oberörda av finanskrisen och lågkonjunkturen. Det finns olika skäl till detta, tror jag. Det är dels den starka arbetsmarknaden i Stockholm, dels uppbyggnaden av den jobbtorgsorganisation som vi gjorde 2008 och som nog måste anses tillföra bra mervärden när det gäller att hjälpa människor till jobb.

När det gäller 2010 har USK justerat ned sin prognos en gång. Men vi har från majoritetens sida valt att i vårt budgetförslag gå på försiktighetsprincipen, så vi går ändå på USK:s högre prognos och inte på den nedjusterade senare prognosen. Detta gör vi därför att vi har respekt för det svåra läge som vi fortfarande befinner oss i. Det kommer att ta tid innan den verkliga islossningen kommer på arbetsmarknaden i Sverige på grund av lågkonjunkturen. Även om man alltmer talar i tidningarna om ljuspunkter och vändningar är vi försiktiga i detta. Men samtidigt arbetar vi oerhört aktivt, inte minst via jobbtorgen, för att se till att färre är beroende av bistånd.

Anförande nr 51

A b d o G o r i y a (s): Två saker har du rätt i. Justeringen är helt riktig jämfört med prognosen, men det är en prognos. Verkligheten säger något helt annat. Läget för de månader du hänvisar till var helt väntat. Det står helt och tydligt och klart hos USK. Det var sommar, en del får sommarjobb etcetera.

Men faktum är att antalet berörda hushåll kommer att öka med cirka 1 150 från och med år 2009. Prognosen säger att de 2010 kommer att öka till 11 500. Antalet

biståndstagare kommer att öka med cirka 2 000, vilket innebär att man kommer att ha ökade kostnader med totalt 100 miljoner kronor jämfört med i år. De här 100 miljonerna kommer att tas från kärnverksamheten såsom skola, förskola etcetera.

Anförande nr 52

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag välkomnar att Socialdemokraterna och Abdo Goriya tycker att det här är en viktig fråga. Under mina år i staden och under de första tio åren av mitt politiska liv ägnade jag mig mycket åt de här frågorna och andra sociala och arbetsmarknadsrelaterade frågor.

Vi har hela tiden tyckt att det är viktigt att hjälpa människor att komma till egen försörjning. Jag tycker att vi har kommit långt i Stockholm på den vägen. Vi har kommit långt från stadens sida i arbetet, och vi har kommit långt i och med att vi i Stockholm har ett starkt diversifierat näringsliv och en stark tjänstesektor. Vi har också på många andra sätt ett näringsliv som faktiskt har visat sig vara väldigt motståndskraftigt även i den svåraste internationella finanskris och lågkonjunktur som världen har upplevt på länge.

Jag välkomnar alla förslag till hur vi vidare ska se till att även nu arbeta ned siffrorna. Men jag tycker inte att Stockholm behöver skämmas, för vi har gjort väldigt mycket och resultatet syns i siffrorna. Jag håller nog inte med om att det var väntat att utplaningen skulle stå kvar i septembersiffrorna. Men vi är beredda på att det kan komma ökning, och vi gör allt vad vi kan för att hålla nere detta.

Anförande nr 53

A b d o G o r i y a (s): Du nämnde tidigare jobbtorgen. Jobbtorgen i all ära – Sten Nordin. Personalen på jobbtorgen gör ett oerhört bra arbete. Ni påstår ibland att många människor går till egen försörjning. Då är det viktigt att man tittar på vad egen försörjning innebär. När jag träffar samtliga jobbtorg säger många av dem att det är Försäkringskassan som människor går till i stället för att få ett riktigt jobb. Sanningen och verkligheten är att det inte finns något jobb för de flesta som går på jobbtorgen. Det kan man se tydligt och klart på inflödet till jobbtorgen, som har ökat med drygt 500 i år jämfört med förra året.

En del ungdomar existerar över huvud taget inte i statistiken, utan de försörjer sig eventuellt genom kriminella handlingar. Det är allvarligt.

Anförande nr 54

Borgarrådet N o r d i n (m): Om någon försörjer sig genom kriminella handlingar är det oerhört allvarligt. Jag hoppas och utgår verkligen från att det inte tillhör normaliteten. Det synsättet ska vi inte ha.

Jag tror på människors starka vilja att komma i jobb och utbildning och människors starka drivkrafter att komma till egen försörjning. Nu har vi äntligen i Stockholms stad byggt upp en organisation där vi kan möta människorna på ett bra sätt och där vi

kan samla kunskap och erfarenhet. Jag gläder mig åt att Abdo Goriya hyllar personalens insatser på jobbtorgen, för den är otroligt väsentlig.

Jag tror att få majoriteter, om ens någon, i den här staden har kunnat uppvisa så pass låga siffror när det gäller ekonomiskt bistånd som vi har kunnat göra, särskilt i ljuset av att vi är drabbade av en internationell finanskris och lågkonjunktur. Då får ju de här kurvorna normalt brant uppåt.

Jag känner en förhoppning i att vi gemensamt kan fortsätta arbeta med de här frågorna när vi uppenbarligen nu gemensamt tycker att de är viktiga.

Fråga nr 5. Vanadisbadet

Anförande nr 55

Yildiz Kafkas (mp): Ordförande, fullmäktige och borgarrådet Madeleine Sjöstedt! För snart två år sedan presenterade majoriteten en idéskiss för ett nytt bad i stället för det mycket nedslitna Vanadisbadet.

Jag har genom en interpellation för drygt ett år sedan frågat borgarrådet Madeleine Sjöstedt bland annat om när det nya badet skulle kunna byggas. I sitt svar skrev hon följande: Byggandet av denna anläggning är till stor del beroende av exploateringen av Norra Stationsområdet. Det är så nya Vanadis ska finansieras. Målet är att anläggningen ska stå klar 2012.

Sedan dess har vi inte hört någonting om det nya Vanadisbadet. Eftersom planerna för Norra Stationsområdet nu är i slutskedet och det råder oklarhet när det gäller badets finansiering undrar jag om finansieringsfrågan för Vanadisbadet är löst och när byggandet av det nya badet kan påbörjas.

Anförande nr 56

Borgarrådet Sjöstedt (fp): Yildiz Kafkas! Som du säkert vet uppstår aldrig kostnader för någonting innan man sätter i gång med det. Man skriver om saker innan man gör dem. Därför finns också i årets budget från majoritetspartierna en hänvisning till Vanadisbadet och att det ligger inom ramen för den exploatering som sker av Norra Stationsområdet. Så kommer att ske.

Däremot finns det naturligtvis ingen peng på detta ännu eftersom vi inte är framme vid genomförandeskedet. Om du inte har sett det har du nog varit ouppmärksam, för detta finns med i olika ärenden som handlar om Norra Stationsområdet. Detta är inte på något sätt glömt eller förträngt, utan vi arbetar med det. Det finns en grupp som träffas och pratar om det här och så vidare. Så ska alltså ske. Men vi är inte i genomförandeskedet ännu.

Anförande nr 57

Yildiz Kafkas (mp): Tack för det, Madeleine! Men jag är lite oroad över framtiden för bad- och simanläggningar i Vasastan. Det är underförsörjt med badställen. Folk är engagerade och angelägna om att få veta vad som händer.

Eftersom det finns ett långt avtal med nuvarande hyresgäst – ända till 2016 – är jag också oroad. Är det detta som binder kommunen och gör att man blir handlingsförlamad och inte kan skapa ett nytt bad eller rusta upp detta anrika bad? Eller har ni ett annat alternativ? Planerar ni till exempel någonting i det nya Norra Stationsområdet? Jag har läst er budget, och faktiskt försökt lusläsa den, men jag hittar inte ett enda öre anslaget. Jag har däremot på sidan 107 hittat en och en halv mening där det står att vi ska bygga Vanadisbadet. Men det står inte något om pengar.

Anförande nr 58

Borgarrådet Sjöstedt (fp): Det var det jag försökte säga i mitt förra inlägg; det står aldrig något om pengar förrän man genomför någonting och pengarna börjar användas. Eftersom det här ligger inom Norra stationsexploateringen är vi inte framme vid genomförandebeslut ännu. Detta finns med i planeringen av området. Det planeras inte något bad i Norra Stationsområdet, utan det här ska tillgodose det motions- och rekreationsbehov som kan finnas i området. Detta jobbar vi vidare på.

Det är bra att Yildiz Kafkas känner sig orolig över badsituationen i Stockholm, för det finns det verkligen anledning att göra. Vi har ett upprustningsbehov för en halv miljard på våra kommunala inomhusbad, som ju används av miljontals stockholmare varje år. Det är av det skälet vi inte kan ta på oss sådana utgifter som dem jag diskuterade med din partikamrat alldeles nyss när det gällde Aspuddsbadet. Det är jättebra att du oroar dig för detta. Vårt svar på det är att det gäller att hålla i och satsa pengar där de behövs, nämligen på de kommunala stora baden, som har väldiga upprustningsbehov. Det är alldeles sant.

Anförande nr 59

Yildiz Kafkas (mp): Det här badet var mitt första bad i Sverige. Jag känner väldigt starkt för det. Någonting måste göras. Jag tycker också att det är lite märkligt att hyran för badet är så låg. 50 000 kronor per år är inga pengar för en sådan här anläggning när man hyr ut den.

När man har för avsikt att bygga upp eller rusta upp måste man ha en plan. Den tid som vi har framför oss borde användas för planering för just det här specifika badet. Vi ska inte vänta på att allt annat blir klart och sedan se hur mycket pengar vi har.

Anförande nr 60

Borgarrådet Sjöstedt (fp): Jag tror att jag kan lugna Yildiz Kafkas. Det är inte så att vi väntar och ser hur mycket pengar vi får kvar. Det pågår ett arbete parallellt med Norra Stationsområdet med hur man kan tillgodose rekreationsbehovet i Norra Stationsområdet på Vanadisbadet och Vanadiskullen. Man ser efter hur mycket man

kan bygga där och så vidare. Arbetet pågår alltså parallellt, och jag ser fram mot genomförandebeslutet så småningom när det blir klart med Norra Stationsområdet.

Fråga nr 6. Mellanstadieverksamheten

Anförande nr 61

I n g e r S t a r k (v): Lotta! När man läser skolinspektörernas rapport framgår det tydligt att inspektörerna är oroliga för skolbarnsomsorgen över huvud taget. Men när det gäller mellanstadieverksamheten är de rejält oroliga. Det är alltså den verksamhet som gäller 9–12-åringar. Det är en viktig verksamhet. Andelen fritidsklubbar minskar till exempel ganska rejält.

Min fråga är helt enkelt: Hur ser du på det, Lotta, och vad tänker du göra åt det?

Anförande nr 62

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Först och främst är det väldigt viktigt att slå fast att detta att anordna skolbarnsomsorg också för mellanstadiebarn är en skyldighet som skolorna har. Sedan beror det också mycket på hur stor efterfrågan är.

Jag är också bekymrad, kanske mest över det faktum att det ser så olika ut över staden. På de ställen där man har till exempel föräldrastyrda fritidsklubbar fungerar det väl. När det finns ett stort engagemang bland föräldrarna fungerar det bra, och när det inte gör det tenderar det att inte fungera fullt så bra.

Jag tror att om man verkligen vill förändra detta i grunden måste man sätta sig ned och fundera på om man ska göra om det helt och hållet. I dag är det en verksamhet som inte får bidrag på samma sätt som skolbarnsomsorgen för de yngre barnen eftersom man inte har någon inskrivningsmöjlighet. Det gör att det är svårt att veta dels hur många barn det faktiskt gäller, dels hur stor efterfrågan i själva verket är.

Jag tror att om man ska få till stånd en riktigt stor förändring måste man låta detta omfattas av maxtaxan och bli som vanlig fritidsverksamhet. Det är väl ingen som har gått riktigt så långt som att kräva detta. Men jag tror att man i vilket fall som helst måste se över det hela så att det fungerar åtminstone någorlunda likvärdigt över hela staden. Men då ska man också ha klart för sig att kostnaderna sannolikt kommer att öka både för Stockholms stad och för föräldrarna.

Anförande nr 63

I n g e r S t a r k (v): Det är bra att vi är överens om det. Det här är en viktig verksamhet. Det är inte så bra att 9–12-åringar dräller runt hur som helst. Det är tydligt att fritidsverksamheten har minskat kraftigt. Det fanns en stor artikel i DN för någon vecka sedan där man påvisade detta.

Jag kan ta exemplet Farsta. Jag tror att det var fram till årsskiftet, eller kanske senare, som man i Farsta fortfarande själv bedrev mellanstadieverksamheten i våra skolor. Men sedan övertog utbildningsförvaltningen den. Föräldrar och personal var väldigt

oroliga – med all rätt, för det visade sig att det blev ett mindre antal fritidsklubbar. Det här är ett jättebekymmer.

Jag tror också att man måste ta en ordentlig diskussion om hela skolbarnsomsorgen, eller fritidshemmen som jag föredrar att kalla dem, över huvud taget och hur man ska finansiera detta.

Anförande nr 64

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag tror också det. Men till syvende och sist är det viktigt att påpeka att skolorna har detta ansvar. De kan inte smita ifrån det ansvaret. Om det finns föräldrar som anser att det ska finnas mellanstadieverksamhet på en skola så är skolorna skyldiga att ordna det. Jag tror att så också sker.

Däremot kan man vara tveksam till om kvaliteten är tillräckligt hög på alla ställen. Vi vet att det finns fritidsklubbar som fungerar alldeles fantastiskt bra i Stockholm, men de är oftast beroende av föräldrarnas medverkan för att det ska vara så bra. Jag tycker inte att det är rätt. Det är viktigt att slå fast att skolorna har det här ansvaret. Det kan de inte smita ifrån.

Anförande nr 65

I n g e r S t a r k (v): Jag tycker att det är jättebra att du tar upp att detta är en skyldighet, Lotta. Det tänker man nog inte alltid på, men så är det faktiskt. Det finns också råd och anvisningar för hur verksamheten ska vara som inte alltid följs. Det ska vara en pedagogisk verksamhet och det ska vara utbildad personal. Inspektörerna pekar på att just utbildningsnivån är låg. Även detta är ett bekymmer liksom inom fritidsverksamheten för de yngre barnen. Det här är stora problem.

Min kunskap om Farsta – jag tar det som ett exempel – är att föräldrarna efterfrågar detta. De vill ha bra verksamhet för sina barn även när barnen är 9–12 år. Faktum är att skolorna i viss utsträckning smiter från det här eller använder pengarna till annat bara för att de inte är riktigt öronmärkta. Det är en fråga man måste ställa sig. Det handlar om att göra om systemet.

Anförande nr 66

Borgarrådet E d h o l m (fp): Utbildad personal är sannolikt det mest väsentliga för att få en bra verksamhet. Där har vi ett stort problem i Stockholm i vår skolbarnsomsorg över huvud taget. Det är för svårt att rekrytera utbildad personal till skolbarnsomsorgen. Det utbildas för få i Sverige och det utbildas för få i Stockholm vid lärarhögskolan. Min förhoppning är att den nya lärarutbildningen kommer att göra det enklare att rekrytera bra människor till utbildningen igen så att det blir lättare för Stockholms stad att anställa utbildad personal.

Fråga nr 7. Jobbgaranti

Anförande nr 67

T o m a s R u d i n (s): Fru ordförande, kommunfullmäktigeledamöter och åhörare! Min fråga gäller det som kanske är något av det mest angelägna för oss och för många andra under lång tid nu, nämligen frågan om arbetslösheten och om man gör någonting åt den. Just nu är 22 000 personer öppet arbetslösa i Stockholm. Om man räknar dem som är kvarstående sökande på Arbetsförmedlingen är det 45 000, vilket egentligen är ett mer relevant mått eftersom även de som är deltidsarbetslösa finns med där. Många i Stockholm drabbas just av deltidsarbetslöshet – man får bara behålla en del av det arbete man tidigare hade.

Att förlora sin försörjning är bland det värsta som kan hända en människa. Mot den bakgrunden var det viktigt att Moderaterna i det förra valet lovade en så kallad jobbgaranti. Man utfäste i sitt program att inom fem dagar skulle en person erbjudas arbete om han eller hon hade sökt socialbidrag på grund av arbetslöshet.

Nu undrar jag, Sten Nordin, hur långt ifrån det målet ni är just nu.

Anförande nr 68

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag tackar Tomas Rudin för frågan. Tack för att jag för tredje gången av Socialdemokraterna erbjuds chansen att prata om den viktiga frågan jobben och hur mycket vi gör från alliansens sida när det gäller jobben!

Sverige, liksom övriga världen, är i ett allvarligt läge på grund av den internationella finanskrisen och den lågkonjunktur som har följt. Stockholm har klarat sig bättre än andra, vilket vi alla kan vara glada över. Men bättre är inte tillräckligt. Det finns många människor även i Stockholm som behöver våra insatser för att få komma i jobb. Det är oerhört viktigt, och det är jättebra att socialdemokratin sent omsider har fått upp intresset för jobbfrågorna.

När det gäller vad vi gör uppmanar jag alla att läsa finansborgarrådets budget. Den ska vara ditt rättesnöre i tillvaron, Tomas Rudin. Läs där, så vet du vad vi vill göra, vad vi lovar att göra och vad våra ansträngningar är! Det viktiga är att vi under 2008, som jag har sagt tidigare men som jag jättegärna upprepar, byggde upp jobbtorgsorganisationen. I augusti månad i år, trots att vi har ett mer besvärligt läge vilket Tomas Rudin också beskrev, fick jobbtorgen ut ännu fler till egen försörjning i form av arbete eller utbildning.

Det är den vägen som vi måste fortsätta. Det är också vad vi gör i vår budget. Vi har satsat rätt, till exempel på sommarjobb, som är viktigt för ungdomarna inte minst i många stadsdelar där man annars inte får sommarjobb därför att man inte har något sådant kontaktnät. Detta är viktigt socialt. Satsningarna har sedan skett över jobbtorgen och andra åtgärder till Stimulans för Stockholm, som vi beräknar ska ge 3 000 jobb nästa år. Stimulanserna har hela den bredden – från sommarjobb till stimulans för Stockholm. Och det är detta som är vårt svar på de frågor som Tomas

Rudin ställer och som andra kan ställa om vad vi gör i jobbpolitiken. Vi gör väldigt, väldigt mycket, Tomas Rudin.

Anförande nr 69

T o m a s R u d i n (s): Frågan gällde hur långt ifrån det vallöfte ni utfäste som ni befinner er – löftet om att man skulle få jobb till avtalsenlig lön inom fem dagar. Vad jag förstår har ni inte gjort någonting när det gäller att erbjuda detta. Det allvarliga var att ni lovade detta till alla dem som då var arbetslösa och alla dem som var oroliga för att bli arbetslösa. Nu när arbetslösheten stiger har ni fortfarande inte försökt infria detta löfte.

När Moderaterna fick frågan inför valet om vad man menade med den så kallade jobbgarantin och hur det hela skulle infrias svarade dåvarande oppositionsborgarrådet, alltså Kristina Axén Olin, att dessa jobb skulle erbjudas till avtalsenlig lön, och människor skulle beredas arbete inom kommunen.

Jag upprepar frågan till dig, Sten Nordin: På vilket sätt har ni genomfört jobbgarantin, och hur långt ifrån målet om att få erbjudande om arbete till avtalsenlig lön när man är arbetslös inom fem dagar är ni?

Anförande nr 70

Borgarrådet N o r d i n (m): Redan i början på den här mandatperioden satte man i gång ett arbete för att bygga upp en organisation som är unik i Kommunsverige för att hjälpa människor som står långt från arbetsmarknaden att komma i jobb. Den organisationen har vi satsat på i budgeten 2008, när den infördes, och i budgeten 2009. I budgeten 2010 satsar vi ytterligare pengar.

Jag tror att stockholmarna ser och verkligen värderar detta som vi gör inom jobbpolitiken. Jag möter detta stora intresse från stockholmarna, från de människor som är arbetslösa och från näringslivet. Jag möter väldigt positiva reaktioner på att Stockholms stad är en sådan aktiv stad när det gäller jobbpolitiken. Detta är naturligtvis kärnan för att vi ska vara en bra stad att leva i. Där måste vi göra vad vi kan. Kommunen har stora muskler, och dem använder vi, Tomas Rudin.

Anförande nr 71

T o m a s R u d i n (s): Det är fortfarande inte ett svar på frågan. Jag kan modifiera frågan och fråga dig, Sten Nordin: Har någon enda person i Stockholm erbjudits jobb inom fem dagar efter det att de har sökt hjälp för att de har varit öppet arbetslösa? Har någon enda person fått hjälp av ert femdagarslöfte?

Detta är ert svek mot de väljare som trodde på er i valet. Ni utfäste att man skulle få jobb inom fem dagar till avtalsenlig lön. Om det inte gick på annat sätt skulle man beredas arbete inom kommunen. Det går inte att missförstå. Jag frågar dig igen, Sten Nordin: Har någon enda person erbjudits detta i enlighet med ert vallöfte?

Anförande nr 72

Borgarrådet *N o r d i n* (m): Tomas Rudin! Många personer har fått jobb i Stockholm genom vår politik. Inledningsvis sade jag vad som ska vara ditt rättesnöre, nämligen finansborgarrådets budget. Där står detta tydligt. För 2009 och 2010 – de budgetar som jag har lagt fram – står det tydligt vad det är som är vår inriktning, vad det är som är våra mål och vilka som är våra medel.

Det är det som ger effekt, Tomas Rudin, och inte att du hänger upp dig på en tolkning av vad min företrädare har sagt. Vad som ger effekt är den konkreta politiken. Låt oss diskutera den! Låt oss diskutera våra insatser, de åtgärder vi vidtar och effekten av dem! Och låt oss diskutera vilka möjliga andra förslag ni har för att människor ska komma i jobb! Jag är fullt öppen för att lyssna på varje gott förslag när det gäller att bedriva en politik som hjälper människor i jobb, bort från långtidsarbetslöshet. Jag har dock från socialdemokratin mest mött felsökeri på det här området och inte konkreta förslag.

Fråga nr 8. Servicehusen

Anförande nr 73

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Före valet 2006 lovade de borgerliga med kd i spetsen att alla som ville skulle få plats på servicehus. Nu är tongångarna annorlunda. En förevändning är att servicehusplatser står tomma. Men det beror i själva verket på en mycket restriktiv biståndsbedömning. Det blir avveckling utan konsekvensbeskrivning – ett successivt avvecklande av servicehus där man inte heller bedömer vilket skick de äldre befinner sig i eller vart de ska ta vägen.

Nu tvingas äldre ut från sitt trygga hem på servicehuset till så kallade trygghetsboenden som inte har dygnetruntservice, som servicehusen har. På trygghetsboendet finns i bästa fall en bovärd och ett gemensamhetsutrymme. För båda delarna föreslår man att de äldre själva ska betala. Vi såg ett inslag på *ABC* den 25 oktober om ett par, som kommer att följas av tusentals andra, som tvingas lämna sitt hem och förpassas ut till trygghetsboende.

Anser du, *Ewa Samuelsson*, att ni på ett adekvat sätt uppfyller de äldres behov av trygghet och god omsorg genom att tvinga de äldre ut från sina hem på servicehuset?

Anförande nr 74

Borgarrådet *S a m u e l s s o n* (kd): Först ska jag understryka att jag under förra mandatperioden lovade att vi skulle göra en genomförandeplan för hur vi skulle utveckla äldreboendena. Vi lovade att fråga de äldre vad de tyckte och vad de ville ha. Det har vi också gjort. De äldre har svarat att de önskar ett boende som inte kräver biståndsbeslut. Det har jag lyssnat på.

Vi har nu lagt fram ett förslag på tio olika servicehus som ska kunna bli trygghetsboenden. I dessa trygghetsboenden, som i dag är servicehus, bor naturligtvis en hel del människor. De människorna kommer att tillfrågas om de vill bo kvar eller om de

önskar ett annat boende. Det är ingen enda som ska tvingas ut, Eivor. Sprid inte det budskapet! De äldre kommer inte att tvingas ut. De ska tillfrågas.

Nu har stadsdelsnämnderna uppdraget att se till att ta kontakt med alla äldre så att de ska kunna säga sin mening och berätta vad de önskar när det gäller fortsatt boende. Det är så synd att det här sprids och gör de äldre oroliga. Det vi gör nu är någonting som de äldre har efterfrågat. Jag har träffat tusentals äldre ända sedan jag började jobba med äldre frågor 2002.

En del servicehus kommer att göras om till trygghetsbostäder och andra kommer att göras om till vård- och omsorgsboende därför att vi ser att många äldre också behöver dygnetruntomsorg. Men det måste hela tiden vägas mot de behov som de äldre har. Ingen ska mot sin vilja tvingas från ett boende till ett annat. Redan i dag gör vi upprustningar och underhåll av boendena. Ibland bor äldre kvar under upprustningen därför att de vill det. I andra boenden väljer äldre att evakueras under den tid som man rustar. Det är någonting annat, och det pågår redan nu.

Skapa inte en oro som inte ska behöva finnas hos de äldre! Det här har de efterfrågat.

Anförande nr 75

E i v o r K a r l s s o n (mp): Först och främst vill jag säga att jag tror att jag aldrig har spridit något dåligt rykte. Du får ändra den formuleringen. Det ska vara raka rör.

Om man frågar äldre som är relativt pigga vill de visst bo på ett trygghetsboende. De vill bo nära andra. Men det är skillnad med dem som mår sämre. På ett trygghetsboende får man hemtjänst och trygghetslarm, sägs det ofta. Men det har man i det ordinarie boendet också. Man får en bovärd och ett gemensamhetsutrymme som man själv ska betala för. Men i det *ABC*-inslag vi såg handlade det om ett par som inte kunde bo på ett trygghetsboende. De var i för dåligt skick.

Du fick en fråga i *ABC*. Det här finns också inspelat. Måste de flytta? sade reportererna. De får väl flytta till ett annat servicehusboende, svarade du då. Du sade också: Om deras vårdbehov är så stort får de väl flytta till ett vård- och omsorgsboende. Jag kan tala om att det paret, trots att hustrun var spröd, hade brutit lårbenet två gånger och inte kunde förflytta sig själv, är alltför pigga. De kommer inte till något vård- och omsorgsboende. De behöver bo på servicehus.

Anförande nr 76

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Eivor! Du sade här i talarstolen att de äldre kommer att tvingas flytta. Det kommer de inte att göra, och inte heller det här paret. Det här paret ska kontaktas av stadsdelsnämndsförvaltningen, och man ska diskutera ett boende. I vissa fall kanske man gemensamt kommer fram till att en heldygnsomsorg vore bättre, men det är i så fall i samförstånd med de äldre. Det spelar ingen roll om man bor i sin egen ordinarie bostad, om man bor på ett trygghetsboende eller någon annanstans. Om man vill får man bo kvar med stöd och hjälp; det har den äldre rätt till. Det är det som vi kallar för kvarboendepincipen.

Men man kan komma till ett läge då det inte längre går att bo kvar hemma, utan man behöver hjälp dygnet runt. Då måste man ta det steget. Jag tror att trygghetsbostäderna kommer att inverka så att vi kommer att förskjuta behovet av vård- och omsorgsboende därför att de äldre får stöd och hjälp tidigare. Det är ett mer förebyggande arbete att komma in på ett trygghetsboende tidigare än att invänta ett biståndsbeslut som någon annan har fattat och säger: Ja, du kan få ditt behov tillgodosett. Nu har man i stället valt själv.

Anförande nr 77

E i v o r K a r l s s o n (mp): De här makarna hade hoppats att detta skulle vara deras sista flytt. Det hade kunnat bli så om de fick bo på ett servicehus och inte på ett trygghetsboende. Maken sade: Om det är någonting så ringer vi bara. Det lyser här utanför dörren, och då kommer någon! Det finns service på natten.

Detta är viktigt. Därför är det mycket billigare att ha kvar servicehusen än att föra in äldre och svaga människor på vård- och omsorgsboende. Det är en mycket dyr vårdform.

Jag undrar vad du menar med kvarboendepincipen. Jag hörde om den nu. Om alla som önskar ska få bo kvar blir det ingen omvandling.

Anförande nr 78

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Omvandlingen blir att man inte har personal dygnet runt i huset. Däremot har man trygghetslarm. Det kommer personal om man trycker på sitt larm. Det är ingen skillnad. Skillnaden ligger i placeringen av personalen. Men även vid en ombyggnad kan det hända att vi utnyttjar lokalerna så att det blir möjligt att en hemtjänstpersonalgrupp kommer att finnas i ett sådant här hus också. Det finns inget som säger att det inte blir så. Men personalen kommer inte att vara stationerad där enbart för trygghetsboendet utan för att de ingår som en del i hemtjänsten i stort.

Jag tycker att det är synd att de här äldre inte var tillräckligt informerade. Det hade man inte hunnit göra. De svarade på reporterns frågor med det som de då visste. Jag är helt säker på att när de får veta mer om vad trygghetsboende innebär kommer de att bli lugna och trygga i det. De kommer säkert att välja att bo kvar, eftersom de ville det. Det ska de ha möjlighet att göra, och de ska få stöd och hjälp också i det boendet.

*§ 12 Försäljning av fastigheten Hässelby Slott 1 i Hässelby
Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 19 oktober 2009
(utl. 2009:174)*

Anförande nr 79

Borgarrådet **A l v e n d a l (m)**: Herr ordförande, fullmäktige och kolleger! Nu har vi återigen på kommunfullmäktiges bord ärendet som handlar om försäljning av Hässelby Slott. I handlingarna för dagens sammanträde kan jag notera att Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet fortfarande inte är nöjda. De föreslår fortfarande inte en försäljning av Hässelby Slott. Men, mina vänner och kära kolleger, jag är inte så orolig. När var Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet nöjda med ett enda försäljningsärende här i kommunfullmäktige? Argumentationen känns igen. Vi är alla medvetna om det förra mötets minoritetsåterremiss. Den handlade bara om att fördröja en god affär för Stockholm och försöka finna ytterligare argument för sin egen sak.

Jag upprepar i kväll det som jag sade på det förra kommunfullmäktigemötet, nämligen att tillgängligheten till slottsmiljön säkras i plan i och med att allmänhetens fortsatta tillträde till landskapsparken, som är den absolut största delen av denna fastighet, kommer att vara oförminskat. Allmänheten ges en begränsad tillgänglighet till barockträdgården för att trädgården ska kunna stängas av vid vissa tider. Det handlar till exempel om konserter. Man skulle kunna dra parallellen till Ulriksdals trädgårdar eller Ulriksdals slott. Där är det en allmän tillgänglighet samtidigt som man också kan köpa en biljett och njuta av en konsert och ett rikt kulturliv vid olika tillfällen under året. Detsamma gäller naturligtvis också terrassen bakom slottet. Tillgängligheten till borggården och terrassen regleras nu i det här avtalet. Det är ganska naturligt att allmänheten inte ges något allmänt tillträde eftersom det verkligen ligger i den omedelbara närheten.

Detta diskuterade vi förra gången. Det har inte ändrats över huvud taget. Sedan har också minoriteten efterfrågat en handling från 1931 som enligt Stadsarkivet inte finns. Därför går det inte att säga exakt vad köpeskillingen då staden gjorde inköpet motsvarar i dag.

Herr ordförande! Med dessa ytterligare förtydliganden yrkar jag fortfarande bifall till det framlagda förslaget om att nu sälja Hässelby Slott.

Anförande nr 80

M a t t i a s E r i c s o n (v): Borgarrådet pratar om en god vinst, en reavinst på 40 miljoner. Nu kommer jag att ställa mig naken och avslöja en av många bottendjupa kunskapsluckor. Jag förstår inte hur man räknar ut en reavinst när köpeskillingen inte kunnat hittas. Jag skulle bli glad om borgarrådet kunde beskriva det. Hon kanske kan ta en dyrbar sekund och berätta det för mig och andra som eventuellt undrar. Hur beräknar man en reavinst när man inte vet vad inköpspriset var?

Att vi i oppositionen inte vill sälja Hässelby Slott är varken en hemlighet eller en överraskning, och inte heller att vi har argument för det. Jag är inte man att bedöma om de är bra eller dåliga. Jag tenderar dock att tycka det första. Men det kan man tycka lite olika om, och det kan jag förstå.

Det jag inte kan förstå är hur över 50 högt intelligenta, tänkande medborgare med ett demokratiskt hjärta inte tycks bry sig om eller respektera formalia. De verkar inte tycka att det är viktigt att man faktiskt vet vilka beslut man fattar. Man kan tycka vad man vill om den återremiss som fullmäktige antog förra veckan, men nu antogs den. Det krävs faktiskt att man tar den på allvar och rätar ut de frågetecken som finns, vilket inte görs nu. Vi får inte se något servitutsavtal i handlingarna trots att det specifikt efterfrågades i återremissen. Likaså får vi inget svar på frågan om inköpspriset. Om det nu försvunnit under årens lopp må väl det vara hänt och inte så mycket att göra åt även om frågan om reavinsten får hänga luften. Eller också kanske borgarrådet Alvendal kan förklara det för mig.

Anser ni inom högeralliansen och Centern att detta är i sin ordning? Tycker ni att det är oväsentligt hur servitutet faktiskt ser ut? Är det ointressant? Hur stämmer det egentligen överens med stadens policy för att sälja? Är det stadens policy att vi säljer utan att veta under vilka förutsättningar det sker? Jag skulle väldigt gärna vilja höra flera av er i majoriteten svara på den frågan.

Tycker ni vidare att en minoritetsåterremiss som instrument är så lite värt att ni helt kan strunta i den? På något annat sätt kan jag inte tolka ert handlande i dag om ni röstar igenom den här försäljningen, och det är i så fall frapperande. Förstår ni inte att ni genom den här typen av nonchalans – det är inte första gången det här händer – undergräver den kommunala demokratin? Det är i så fall beklämmande. Att godkänna den här försäljningen på dessa grunder är ett hån inte bara mot oppositionen utan också mot demokratin.

Därför yrkar jag bifall till avslagsyrkandet.

Anförande nr 81

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Nu är det väldigt lätt att bli raljerande. Jag ska verkligen försöka att låta bli det. Menar du på fullt allvar att du inte vet hur man räknar fram en reavinst. Det är det bokförda värdet som ligger till grund när man räknar fram värdet och sedan genomför en försäljning. Det trodde jag på något sätt vara A och O i ekonomi.

Detta anförande visar också på en viss inkompetens när det gäller servitutsavtalet. Ursäkta, men jag måste ändå säga det. Ett servitutsavtal kan man bara skriva med en lagfaren ägare. Så länge vi inte har sålt fastigheten till den tilltänkta ägaren kan inte staden skriva ett avtal med den kommande ägaren.

Skälet till att det inte går att veta vad slottet kostade 1931 är att det inte finns någon handling. Dessutom omfattade köpet då nästan hela stadsdelen Hässelby och inte bara slottet.

Anförande nr 82

Mattias Ericson (v): Jag förstod att man skulle kunna raljera över det jag sade. Man bör väl i alla fall kunna precisera hur ett sådant här avtal kommer att se ut. Hur tänker sig staden att det avtal som man kommer att skriva med köparen ska se ut? Det tycker faktiskt att man bör kunna tala om. Nej, jag vet inte exakt hur man räknar ut en reavinst. Jag förstår fortfarande inte exakt hur du menar, men vi kanske kan ta det efteråt.

Anförande nr 83

Yildiz Kafkas (mp): Ordförande, fullmäktige! Vid den senaste hanteringen av detta ärende den 19 oktober ville majoriteten göra en ändring av avtalsförslaget så att datumet för köparens tillträde ändrades från den 31 oktober 2009 till den 1 september 2010. Ett beslut om detta har redan fattats i fastighetsnämnden den 16 juni 2009, men det räcker inte eftersom köpet är villkorat även av ett beslut i kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige har vid sitt senaste möte den 19 oktober beslutat om en minoritetsåterremiss med krav på att beslutsunderlaget kompletteras dels med ett servitutsavtal, dels med uppgifter om Hässelby Slotts och den omgivande markens och övriga byggnaders anskaffningsvärde i dagens penningvärde. Vi anser att det är anmärkningsvärt att inte kunna fastställa Hässelby Slotts anskaffningsvärde i dagens penningvärde bara för att det ingick i ett större köp den 16 mars 1931 utan att ens ange det totala värdet för det så kallade större köpet så att man genom det kan uppskatta ett pris som är någorlunda nära Hässelby Slotts faktiska värde.

Nu kommer ärendet tillbaka till kommunfullmäktige utan att återremisskraven är uppfyllda. Nu vill majoriteten återigen förlänga det senaste datumet för köpet trots att köpevillkoret om senaste datum redan har förfallit. I dag är det den 2 november, och kommunfullmäktige har inte fattat något beslut i ärendet senast den 31 oktober som avtalet är villkorat med. Därmed kan köpet inte genomföras. För att ett ärende ska kunna återupptas i kommunfullmäktige behövs ett nytt ombudsförfarande som också omfattar ett servitutsavtal samt uppgift om Hässelby Slotts och den omgivande markens riktiga värde.

Det är också anmärkningsvärt att kravet på ett säkerställande av allmänhetens fortsatta tillträde till slottsmiljön ska regleras genom detaljplan och servitutsavtal. Vi har inte sett skymten av något servitutsavtal eller den senaste ändringen i detaljplanen. Om kommunfullmäktige trots alla brister i beslutsunderlaget beslutar i enlighet med det framlagda förslaget bör man få klart för sig att det blir en laglighetsprövning av detta.

Avslag till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 84

Borgarrådet Alve nd a l (m): Nu blir jag nästan ännu mer förvånad än efter det tidigare inlägget. På det senaste mötet i fastighetsnämnden förlängde vi avtalet, Yildiz Kafkas. Du var med och fattade beslut. Jag hoppas att du vet vilket beslut vi fattade i fastighetsnämnden. Det finns ett avtal med den nya köparen som fortfarande gäller.

Jag har redan svarat på frågan om servitutsavtalet. Det krävs en lagfaren ägare för att det ska gå att skriva ett servitutsavtal. Därför måste vi också ha fattat beslut och överfört fastigheten innan vi kan skriva ett avtal med den nya ägaren.

Anförande nr 85

Yildiz Kafkas (mp): Nu använder du fula knep, Kristina Alvendal. Jag sitter också fastighetsnämnden, men jag har inte gått med på en försäljning, inte ens på den lägre nivån. Du ska inte komma här och ljuga. Jag var där. Du insinuerar att jag var med när beslutet i fastighetsnämnden fattades. Där opponerade vi oss. Det måste vara klart för dig.

Anförande nr 86

Borgarrådet Alvendal (m): Ledamoten Yildiz Kafkas! Du stod alldeles nyss här uppe och sade att det inte finns något giltigt köpeavtal med köparen av Hässelby Slott. Du läste innantill och sade att det hade förfallit den 31 oktober. Då gick jag alldeles nyss upp och redogjorde för att fastighetsnämnden förlängde detta avtal för några veckor sedan. Jag har inte sagt att du var med på det. Du sade att det inte fanns något giltigt avtal. Jag talade om för dig att vi förlängde avtalet på det senaste mötet i fastighetsnämnden där du själv var med. Därför blev jag något förvånad över att du hävdade att det inte fanns något giltigt avtal med tanke på att vi bara för några veckor sedan i din närvaro fattade ett helt annat beslut, det vill säga att förlänga det avtalet. Jag betackar mig för att bli kallad lögnare när jag bara upplyser dig om vilka beslut som nämnder du har suttit i har fattat.

Anförande nr 87

Yildiz Kafkas (mp): Det borgarrådet nämner är en modifiering av sanningen. Både fastighetsnämnden och kommunfullmäktige ska parallellt fatta beslut om detta för att försäljningen ska vara giltig. Det är därför jag menar att det inte räcker att det finns ett beslut i fastighetsnämnden. Det är också förenat med ett beslut i kommunfullmäktige.

Anförande nr 88

Borgarrådet Alvendal (m): Eftersom det blev en minoritetsåterremiss på det senaste fullmäktigemöte skulle köpeavtalet falla om vi inte förlängde det. Därför förlängde vi det på fastighetsnämndens senaste möte. Det var bara en sakupplysning till dig eftersom du uppenbarligen inte var medveten om vilket beslut nämnden hade fattat trots att du faktiskt var närvarande.

Anförande nr 89

Cecilia Obergmüller (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Majoriteten har ett ytterst oseriöst sätt att handskas med stadens egendomar. Man visar faktiskt en upprörande nonchalans när man hanterar det som är stockholmarnas egendomar. Vi återremitterade ärendet för att få svar på en del frågor som är väsentliga. Ni verkar

inte ett ögonblick vilja besvara de frågor som ställdes. Jag blir förvånad över hur nonchalanta ni är.

Det är helt uppenbart att den nya eventuella ägaren är oerhört villig och pigg på att köpa den här egendomen. De har gått med på att förlänga kontraktet vid två tillfällen, och ni har varit i kontakt med dem. Då kunde ni väl ändå ha gjort ett utkast till servitutsavtal eller villkorat köpet med ett förslag till servitutsavtal så att vi hade sett någonting som man kunde gå efter. Ni har inte brytt er. Ni bryr er inte ett ögonblick, och sedan skyller ni på att handlingar är borttappade så att ni inte kan besvara frågan om värdet i dagens penningvärde.

Nej, det är faktiskt riktigt illa. Jag trodde inte att det var så illa ställt med majoritetens sätt att hantera vår egendom. Vi har inte fått svar på frågorna. Vi anser hur som helst att slottet har en strategisk betydelse för stockholmarna. Det har ett stort kulturhistoriskt värde. Det finns ingen anledning att sälja det till en privat ägare. Vi står kvar vid vår reservation och anser att slottet bör behållas i stadens ägo.

Dessutom är det samma ägare som har köpt Ulvsunda Slott. Där fanns det ett villkor i avtalet att Ulvsunda slottspark inte skulle bebyggas. Det har man också frångått. Jag undrar vad det är ni håller på med.

Anförande nr 90

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag utgår ifrån att du varje dag i opposition funderar över vad den sittande majoriteten gör, Cecilia Obermüller. Jag säger som finansborgarrådet: Det är bra om man läser våra handlingar och ser dem som ledstjärnor.

I mitt inledningsanförande försökte jag svara på dessa frågor. Jag har full förståelse för om du tycker att det är otillräckligt. Utifrån er återremiss förra gången är det inte ett bra svar att säga att det inte går att ta fram någon köpeskilling från 1931. Dessutom framgår det också av handlingarna att köpet då handlade om mycket mer än bara Hässelby Slott. Det fanns inte en köpeskilling bara för slottet, utan den gällde ett mycket större område.

Nu, liksom tidigare, framgår det väldigt tydligt av handlingarna att hela landskapsparken blir allmänt tillgänglig för gång- och cykeltrafik under dygnets alla timmar. Det är själva innebörden i planändringen. Tillgängligheten till de andra delarna löser man genom servitutsavtal. Det är svaret på dina frågor.

Anförande nr 91

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Jag måste säga att jag anser att återremissbehandlingen har varit oerhört nonchalant från er sida. Det är fortfarande inte klargjort hur allmänheten kommer att få tillträde till stora delar av det här slottsområdet. Det gäller gårdsplanen och barockträdgården. Ni kunde ha ansträngt er lite mer för att ta fram svar på de här frågorna. Jag tycker att ni har hanterat stadens egendomar dåligt.

Jag tog en parallell med Ulvsunda slottspark. Där stod det i köpeavtalet att den icke fick bebyggas. Dessutom har en motion beviljats här i fullmäktige, och Sten Nordin

var en av dem som skrev på. Det var en majoritet i fullmäktige – det måste det naturligtvis vara för att bifalla en motion – som sade att staden icke skulle medverka till att Ulvsunda slottspark bebyggdes. Det bryr man sig inte om, utan ni ska vi fatta beslutet på delegation i stadsbyggnadsnämnden på torsdag.

Anförande nr 92

B e n g t S a n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Vi är emot privatiseringarna och utförsäljningarna. Det är den politiska skiljelinje vi har. På fastighetsnämndens senaste möte hade vi begärt en redovisning av antalet genomförda försäljningar från det att den nuvarande borgerliga majoriteten tog över. För två veckor sedan var försäljningar av 60 fastigheter genomförda. 23 ligger kontrakterade för försäljning. De genomförda 60 har haft ett försäljningsvärde på 1,7 miljarder. Som vi ser det är detta inte grundat på förnuft och goda skäl, utan det handlar bara om att icke-ägandet har blivit en politik när det gäller fastighetsförvaltning. Det ska väl också tolkas som en fastighetsförvaltning i världsklass.

Nu gäller det Hässelby Slott. Det är återigen en försäljning som motiveras med att det inte finns ett strategiskt värde för staden att äga Hässelby Slott. Därför ställer jag frågan igen, och den kommer vi att återupprepa tills vi får svar på den. Vad är det strategiska ägandet? Ni kan väl formulera någonting. Vad har ett strategiskt värde för staden att äga? På vilket sätt gagnar den här försäljningen staden? Att bara sälja och sälja som aktiva fastighetsförvaltare, gör att det till slut inte blir ett fastighetsbolag. Jag frågar återigen: Vad är värdet av den här försäljningen? Att få in 50 miljoner som ett engångsbelopp – okej. Men sedan då? Vilka fastigheter ska vi förvalta och driva och varför? Det måste ni formulera tydligare än att bara säga att staden inte ska äga.

Anförande nr 93

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Vad bra att du stannar kvar, Bengt, så att jag får ögonkontakt med dig eftersom vi uppenbarligen har problem att kommunicera i den här salen. Du ställer samma fråga varje gång, och jag svarar på den varje gång, och vi förstår fortfarande inte varandra.

Nu ska jag berätta för dig om den strategiska inriktningen. Jag vet att jag hade en lång lista förra gången. Bara i fastighetskontorets ägo har vi i dag ungefär 800 fastigheter. Det finns många av dem som är strategiskt viktiga. Det handlar till exempel om de lokaler där vi själva bedriver verksamheter, de tekniska kontoren, miljökontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, bostadsförmedlingen och alla de verksamheter där vi har som riktlinje från staden att man först och främst ska hyra i stadens egna fastigheter. Det är en viktig uppgift. Vi har nyligen blivit ålagda att äga brandstationerna. Det är väl lämpligt att vi fortsätter med det. Vi har skolor och en massa egna verksamheter som vi bedriver i egna lokaler. Det är strategiskt viktigt för staden. Jag hinner inte rabbla upp ytterligare fastigheter.

Anförande nr 94

B e n g t S a n d b e r g (s): Det är fortfarande lika obegripligt. Vad är det för värde i att inte äga det ni säljer? Vad är vinsten med det? Vad är vinsten för staden och medborgarna?

Anförande nr 95

B j ö r n L j u n g (fp): Herr ordförande, åhörare och fullmäktigeledamöter! Det här är ganska lustigt egentligen. Jag tycker att Anders Sundström på DN gjorde en utmärkt analys när han såg på den rödgröna oppositionens budgetalternativ. Han konstaterade att ni gör slut på pengar ni egentligen inte har. De pengar som vi skaffar med den strategiska fastighetsförvaltningen, med beståndsförsäljning i de kommunala bostadsbolagen och annat är pengar som vi sedan använder och återinvesterar i sådant som är till nytta för staden. Vi har inte särskilt mycket nytta av att äga Hässelby Slott till exempel. Vi har inte särskilt stor nytta alls av att äga fastigheter som ligger utanför Stockholms stads gränser. Det är ett exempel på strategisk fastighetsförvaltning.

Jag kan lägga till Kulturhuset och Stadsbibliotekets huvudbibliotek på listan över strategiska byggnader. Det finns massor av strategiska fastigheter som staden av både praktiska och ekonomiska skäl borde behålla, och det ska vi göra också. Men vi är varken jordbrukspatroner, skogsbrukare eller slottsherrar. Det är inte sådant som vi ska syssla med i den här fullmäktigeförsamlingen. Därför är det också rimligt att vi säljer fastigheter som vi inte har användning för.

Man kan också undra över en av de frågor som ni har ställt där ni talar om anskaffningsvärdet på den här fastigheten i nuläget. Förra gången när ärendet var uppe diskuterade vi att detta är en del av en enorm egendom som köptes in på 30-talet där vi har byggt tiotusentals bostäder i dag. Jag undrar vilken fastighetsekonom ni ska sätta på att räkna på detta i några månader. Det är dessutom ett fullständigt irrelevant värde. I Sverige måste man jämföra med det bokförda värdet, och sedan räknar man ut reavinst och betalar skatt på det. Det är ett system som jag tror att ni har varit med och uppfunnit, åtminstone Socialdemokraterna som är världsmästare på att konstruera skattesystem.

Nej, mina vänner, det här handlar om exakt det Bengt Sandberg sade, nämligen att detta är en skiljelinje. Vi tycker att det är rimligt att Stockholms stad ägnar sig åt det som är viktigt och strategiskt för staden. Ni tycker att det är kul att det offentliga äger så mycket som möjligt. Det är detta det handlar om. Därför är viktigt att vi går till beslut och röstar bifall till kommunstyrelsens förslag. I fortsättningen kommer jag inte att delta i debatter där det blir återremiss. Vi tar de debatterna när ärendet kommer upp på nytt så slipper vi dubbla debatter.

Anförande nr 96

M a t t i a s E r i c s o n (v): Jag blev lite orolig att jag inte skulle få en debatt nu. Du försöker svara på frågan vad ett ord betyder, nämligen strategiskt värde, genom att säga att det betyder nytta. Men då får du förklara vad nytta är. Det blir ju nästa fråga. Någon gång måste ni definiera det med någonting annat än ett ord, för annars blir det inte någon vettig diskussion alls. Definiera nytta i stället då!

Anförande nr 97

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Tack, Mattias, för din rättframma debatteknik. Den är bra. Jag ska definiera det och säga att nytta är de fastigheter som vi behöver för vår kärnverksamhet i Stockholms stad. Då blir din följdfråga antagligen: Vad är kärnverksamhet? Jag ska försöka svara på den. Kärnverksamhet är det som vi huvudsakligen är rätt överens om här i huset, nämligen ungefär de 95 procent av verksamheten som vi tycker ska bedrivas i Stockholms stad. Det är det som är kärnverksamhet. Enligt min mening är det inte kärnverksamhet att vara slottsfogde, bruka skog eller jord eller vara fastighetsägare utanför Stockholms stads gränser. Så långt kan jag hjälpa till med definitionen.

Anförande nr 98

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Jag vill börja med att tacka Björn Ljung för att han fyller på min lista över fastigheter som inte är till salu. På tre år har ni lyckats komma upp i fyra fastigheter, Nämndhuset, som borgarrådet Alvendal nyligen lade till, Kulturhuset, som fördes till på förra fullmäktigesammanträdet, Stadshuset, som jag har papper på från det förra fastighetsborgarrådet att det inte är till salu, och nu Stadsbiblioteket. Det är ett stort fall framåt.

Ni börjar till och med så smått att formulera den här strategin som ni hänvisar till varje gång. Det är glädjande. Ni börjar prata om att det är hus som vi har verksamhet i. Det finns lite kvar att göra här. Jag tror exempelvis att du, Björn, skulle bli ledsen om vi sålde Stockholms stadion, som vi ju inte driver verksamhet i. Fortsätt att formulera! Ni är på bra väg med fyra fastigheter på tre år. Ni har ett år till på er.

Anförande nr 99

B j ö r n L j u n g (fp): Tack, Roger Mogert, det är trevligt att debattera med en retoriker som du. Nej, vi ska självfallet inte sälja Stockholms stadion. Tack för den femte. Jag ska lägga till några fler. Vi tänker till exempel också behålla Stadsmuseet. Ni vet att vi kan ta fram långa listor på detta. Vissa delar kommer vi naturligtvis att vara överens om. Vissa delar kommer till och med ni tycka att vi kanske inte ska ha. Det är inte så intressant, utan det viktiga är ju att definiera vad vi inte behöver. Den listan har ni nu fått ett antal exempel på i fastighetsnämnden. Vi har sålt det vi inte tycker att vi har nytta av och som inte har ett strategiskt värde. Det är också ett svar på din fråga Roger Mogert.

Anförande nr 100

Å s a R o m s o n (mp): Jag uppskattar Roger Mogerts försöka att hitta en lista. Nu har vi ett år på oss till valet för att äntligen få lite mer substans i det här med det strategiska värdet. Det måste ju vara någonting annat än en aktiv fastighetsförvaltning. Båda sidorna här i salen är nämligen överens om att vi ska ha en aktiv fastighetsförvaltning. Man ska både kunna köpa och sälja fastigheter både när det gäller mark och själva husen. Under den här mandatperioden och kanske också under den förra mandatperioden som de borgerliga hade makten har man gjort en helt annan och mycket mer politiska markering att man inte vill ha en blocköverskridande och långsiktig politik när det gäller det strategiska ägandet.

När du pratar om att vi använder pengar som vi egentligen inte har antar jag att du tycker att vi spenderar dem på saker som inte är nyttiga. Vi spenderar pengar som vi inte vill ska finnas eftersom vi är emot försäljningarna på saker som du inte tycker är nyttiga. Jag vill bara påminna om ditt eget partis och den egen allians retorik när det gäller användningen av miljöpengar från gamla Birkaaffären, som en del här i salen var emot på den tiden. Dessa använde vi sedan bland annat till en miljömiljard som har bekostat hela ert klimatarbete, vilket ni har varit ganska stolta över och pratat ganska mycket om här i fullmäktige. Men det var kanske inte heller nyttigt.

Anförande nr 101

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, åhörare och fullmäktige! Jag kommer aldrig att medverka till Nackareservatet säljs, Åsa Romson. Nu är vi uppe i sju. Om vi ska diskutera miljömiljarden vet jag själv att jag gick igenom vartenda projekt och varenda idé ni förde fram till miljö- och hälsoskyddsnämnden vid det tillfället och prickade för vad som borde vara med och vad som inte borde vara med i miljömiljarden. Jag tror att instämde i ungefär 70 procent av projekten redan då och tyckte att det var väldigt bra verksamheter. Runt 30 procent tyckte jag däremot var fel använda pengar. Jag tror att jag till och med har någon mejltrafik kvar om det. Jag är ledsen, men där har du faktiskt fel, Åsa Romson.

Jag förstår om ni använder pengar som vi tar fram till investeringar som ni egentligen skulle vilja göra. Ni förmår inte fatta de politiska besluten så att ni kan göra de investeringarna utan att höja skatten. Det är mycket enklare att använda pengar som vi tar fram.

Anförande nr 102

M a t t i a s E r i c s o n (v): Det är lite lustigt med de här försäljningsärendena. De har en tendens att segla ut och handla om en massa andra saker. Jag tycker att det är lite spännande. Jag hade hoppats på någon typ av pedagogisk redovisning av borgarrådet när det gäller försäljningsvärdet.

Som jag förstår saken när det gäller reavinsten handlar det om det bokförda värdet och inte inköpsvärdet. Då har jag lärt mig någonting i kväll. Det är alltid bra.

Hade ni inte sålt Hässelby Slott om vi hade haft en kommunal verksamhet där? Är det så, Kristina Alvendal?

Anförande nr 103

B e r i t K r u s e (s): Ordförande, kommunfullmäktige, åhörare! Jag upprepar gärna den fråga som Mattias ställde till Kristina Alvendal. Dessutom har jag en del andra frågor. Jag skulle vilja komma tillbaka till dem som det rör väldigt mycket, det vill säga invånarna i Hässelby, Vällingby och västerort. Jag var också uppe i debatten på förra fullmäktigemötet och tryckte stenhårt på att man tycker att det är väldigt tråkigt att det stängs av på det här sättet runt Hässelby Slott. Jag ska inte förlänga debatten så mycket mer än så, men jag vill gärna ha svar på ett par frågor.

Jag har läst återremisstexten, och det hörde jag dig säga också, Kristina, att servitutsavtalet naturligtvis inte är skrivet än. Det kommer sedan när köpekontraktet är klart. Mina frågor är: Kan du redan nu säga att ni mer eller mindre har kommit överens om vad som ska gälla? Ärendet har ju processats igenom vissa nämnder och remissinstanser. Det talas om avstängningen av själva terrassen och borggården. Finns det egentligen ett oskrivet avtal redan nu? I så fall tycker jag att stockholmarna och vi i fullmäktige borde få reda på det. Är det bestämt vad som ska stå där. Och om det är bestämt att avstängning ska ske undrar jag hur ofta det kommer att inträffa. Vilket tillträde kommer stockholmarna och allmänheten att få till denna fantastiska miljö?

Min sista fråga knyter an till Ulvsunda. Tänker ni börja nagga i kanten och bygga bostäder runt om Hässelby Slott?

Anförande nr 104

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det är en ganska hypotetisk fråga huruvida vi hade sålt Hässelby Slott eller inte om det hade varit en kommunal verksamhet där. Vår uppmaning härifrån fullmäktige till bolag och förvaltningar är att hyra lokaler som vi själva äger. Det måste vara en riktig strategisk inriktning. Jag vet att många kommuner väljer en tvärtomstrategi, att hyra så många lokaler som möjligt. Jag tycker inte att det är en helt klockren riktlinje med Stockholms stads ögon. Jag tycker att vi har en bättre riktlinje.

Tillgängligheten framgår väldigt tydligt i ärendet. Den här landskapsparken, som ju är den allra största delen av fastigheten, kommer att vara helt tillgänglig under dygnets alla timmar. Till barockträdgården ges allmänheten en begränsad tillgänglighet för att arrangörer av till exempel konserter ska kunna göra tillfälliga avstängningar. Det är inte större och mer dramatiskt än vad det är vid Ulriksdals slott.

Anförande nr 105

B e r i t K r u s e (s): En fråga blir då: Har ni verkligen provat andra möjligheter att bedriva till exempel verksamheter som är kärnverksamheter eller närliggande kärnverksamheter i de här lokalerna? Det skriver vi också i vår reservation. Det känns väldigt angeläget att få det provat.

I övrigt yrkar jag naturligtvis bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 106

J o n a s E k l u n d (mp): Ordförande, kommunfullmäktige och åhörare! Hässelby Slott tillhör helt klart stockholmarnas gemensamma kulturarv och borde vara kvar i Stockholms stads hand. Därmed har jag sagt det i själva sakfrågan. Där har vi olika åsikter, och det måste man respektera.

Jag är faktiskt mer upprörd över den brist på ordning och reda som råder i det här ärendet och som råder över lag i den borgerliga majoritetens fastighetsutförsäljningar. De har kritiserats på ett ovanligt tydligt sätt av stadens revisorer, och ändå fortsätter det ungefär på samma vis. Nu har vi fått ytterligare en tumme av vad strategisk

betydelse faktiskt betyder, men vi har det fortfarande inte på papper. Bara en sådan sak är mycket anmärkningsvärd.

Fullmäktige har tidigare beslutat att bifalla en motion och fastslå att staden inte ska medverka till att exploatera Ulvsunda slottspark. Men det är nu på gång i alla fall genom ett beslut på delegation i stadsbyggnadsnämnden, vilket i sig är ganska anmärkningsvärt eftersom fullmäktige faktiskt har fattat motsatt beslut. När Centrumkompaniet såldes talades det om garantier som staden hade fått för att köparen skulle utveckla förortscentrumen på vissa sätt och stödja dem så att de var fortsatt allsidiga. Då talades det först om ett muntligt avtal. Sedan återremitterades ärendet och kom tillbaka några veckor senare. Då fanns det inget muntligt avtal längre. Vi har fått vara med om sådana här mycket märkliga turer.

Den här gången undrar jag: Är det ett muntligt avtal nu igen om att det ska instiftas ett servitut? Det finns inte på papper. Man kunde ha skrivit ett helt färdigt utkast till servitutsavtal. Det kunde vara färdigt att signera och lämna in efter det att köpet har gått igenom och köparen har fått lagfart. Det hade varit ett utmärkt sätt att visa för kommunfullmäktiges ledamöter vad det faktiskt är vi beslutar om dag. Men det finns inte, och det verkar inte den borgerliga majoriteten över huvud taget tycka är ett problem.

Nu skulle jag vilja att Kristina Alvendal talar om vad det är den här gången som garanterar att stockholmarna får fortsatt tillträde till barockträdgården vid Hässelby Slott. Är det ett muntligt avtal? Kan vi lita på att det muntliga avtalet faktiskt gäller när det kommer till kritan?

Anförande nr 107

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Åhörare, ordförande, fullmäktige! Miljöpartiet anser att vi har ett problem. Vi vet faktiskt inte vad som sker inom en snar framtid med denna fastighet, Hässelby Slott, trots detaljplan och garantier för att den inte ska bebyggas. Jag kan inte låta bli att dra parallellen med Ulvsunda slottsområde. Där är det samma ägare, eller blivande ägare, Goldcup J 4284 AB, numera Svensk Inredning Fastighets AB.

Vi har en bifallen motion i kommunfullmäktige där kommunfullmäktige antog ett tydligt uttalande att staden inte skulle medverka till exploatering av fastigheten. I köpeavtalet mellan Locum och Svensk Inredning Fastighets AB stod det tydligt att bebyggelse av slottsparken ej skulle ske. Vad händer nu? På torsdag ska stadsbyggnadsnämnden på delegation anta en detaljplan som innebär en mycket stor exploatering av området.

Med den här majoriteten är ingen överenskommelse värd papperet den är skrivet på. Det är pinsamt. Man vet inte vad som kommer att ske med Hässelby Slott heller i framtiden när majoriteten är kapabel att fatta sådana här beslut. Det är ett mycket underligt förfarande.

Miljöpartiet anser att det finns en stor strategisk nytta för vår befolkning och att det är ett oerhört fint kulturarv som borde bevaras i stadens ägo. Vi yrkar naturligtvis bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 108

Borgarrådet Alvena l (m): Ordförande, fullmäktige! Det blir ganska löjväckande att diskutera någonting som inte finns på fullmäktiges bord över huvud taget. Om det någon gång skulle fattas ett beslut om att bebygga någonting eller att sälja någonting rättar vi oss självfallet efter de olika delegationsordningar som staden har. Då kommer vi att få diskutera det i särskild ordning.

Herr ordförande! Jag förstår egentligen inte över huvud taget vad det som har hänt på andra platser i staden har med detta att göra i dag. Dagens plan handlar om en försäljning. Om staden behåller detta och staden får för sig att man vill bygga någonting på mark som vi äger – och vi har många markbitar utanför den här kommunen som vi nu bidrar till att bebygga – får fullmäktigedebatten handla om det vid det tillfället. Detta handlar inte om det, utan i dag har vi någonting helt annat att ta ställning till, och det är en försäljning av Hässelby Slott, oavsett vilka demoner du vill måla upp på väggarna här inne.

Anförande nr 109

Cecilia Obermüller (mp): Jag anser att parallellen är oerhört tydlig, Kristina. Det är två slottsparkar som snart ska ha samma ägare. Nu ser man vad som händer i den ena slottsparken. De beslut ni tidigare har fattat i kommunfullmäktige är absolut ingenting värda. Därför blir jag väldigt orolig. Vad kommer att hända med våra gemensamma egendomar.

Anförande nr 110

Jonas Eklund (mp): Jag noterar att jag inte fick något svar på min fråga om vad som nu borgar för att stockholmarna kommer att ha fortsatt tillträde barockträdgården enligt ett servitutsavtal som ännu inte är skrivet. Såvitt jag förstår finns det inte ens ett utkast till det här avtalet eftersom majoriteten inte har kunnat presentera något sådant utkast.

Vad är det då som garanterar att vi som medborgare i staden får tillgång till denna? Såvitt jag förstår är det ett muntligt avtal som Kristina Alvendal har med köparna av den här fastigheten. Muntliga avtal är gällande. Det fick lära oss i samband med försäljningen av Centrumkompaniet. Men de finns inte på papper. Det är väldigt svårt att bevisa att de finns. Om den här fastighetsägaren inte skulle vilja skriva ett servitutsavtal som är till fyllest, som faktiskt ger de möjligheter som vi i staden vill, har staden då någon möjlighet att bevisa att det finns ett sådant avtal? Är det möjligt att Kristina Alvendal om ett par veckor tycker att det över huvud taget inte har funnits något avtal? Det vore bra att få veta.

Anförande nr 111

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det är väldigt enkelt. Det vi tar ställning till i dag är det som finns i handlingarna. Om ledamöter i den här fullmäktigesalen inte har tagit del av dem genom att läsa köpeavtal och annat förstår jag inte varför ni hade återremitterat ärendet över huvud taget. Nu har ni ju haft lite extra tid för att läsa på och veta vad avtalet innehåller. Det går bra att göra det under tiden som de två talare som är kvar på talarlistan håller sina anföranden.

Servitutsavtal skrivs med lagfaren ägare, precis som jag har redogjort för. Innan den aktören blir en lagfaren ägare kan vi inte underteckna ett servitutsavtal. Men liksom det står i handlingen både i fastighetskontorets synpunkter och i beredningen från stadsledningskontoret är hela upplägget sådant att det kommer att skrivas ett servitutsavtal som handlar om just barockträdgården.

Anförande nr 112

J o n a s E k l u n d (mp): Jag har läst avtalet i handlingarna. Den förolämpningen från Kristina Alvendal fastnar inte riktigt. Jag har däremot inte sett servitutsavtalet. Även om man inte kan skriva under servitutsavtalet innan köparen är lagfaren ägare kan man ju skriva det helt färdigt. Man kan ta in i köpeavtalet att köparen och säljaren förbinder sig att verka för att det här avtalet ska skrivas under efter det att köparen har blivit lagfaren ägare, men det har majoriteten inte gjort.

Det mest anmärkningsvärda är faktiskt att majoriteten inte ens har ett utkast till avtal att visa. Vi vet ju inte vilka rättigheter staden kommer att få. Det är tydligen inte särskilt viktigt eftersom Kristina Alvendal inte ens kan visa hur servitutsavtalet kommer att se ut. Det är mycket märkligt.

Anförande nr 113

M a t t i a s E r i c s o n (v): Nu blir det lätt att raljera, Kristina Alvendal, men det ska jag inte göra. Det är klart att det är viktigt och intressant att titta på historien. Precis som Cecilia Obermüller sade är Ulvsunda ett osedvanligt väl valt exempel. Det är samma typ av fastighet. Det är samma avtalspartner. I ett fall endast givna löften. Vad säger att det inte blir ett avtalsbrott den här gången? Det hade varit bra att kunna visa det med någon typ av papper, men ni vill uppenbarligen inte göra det.

Vad är det som hindrar er att skriva ett servitutsavtal, precis som Jonas Eklund sade tidigare? Ni hade kunna lägga fram ett sådant förslag till avtal som vi hade fått se. Det är precis det vi frågar efter. Vi vet naturligtvis att man inte kan skriva under det innan, men vi vet också att ni kan skriva ett förslag som ni kan visa för oss. Då hade ni uppfyllt kraven som vi ställde i återremissen. Det är kränkande mot demokratin att bete sig på det här sättet, Kristina. Du struntar i återremissen. Du struntar i lagar. Så uppfattar vi det. Det vore fint om du kunde förklara vad det är som gör att ni inte kan presentera ett förslag till ett avtal här i dag.

Anförande nr 114

Borgarrådet **A l v e n d a l** (m): Ordförande, fullmäktige! Vi har en beslutsgång i det här landet. Om man som privatperson eller som företag äger en bit mark och vill bygga någonting måste man vända sig till den demokratiskt styrda församlingen i kommunen där marken finns. Det är inte köparen som har fattat beslut om att eventuellt bygga någonting på ett annat ställe, utan i demokratisk ordning fattar antingen stadsbyggnadsnämnden eller i andra fall stadsfullmäktige beslut om att bygga. Att försöka misstänkliggöra köparens olika tankar och idéer om en framtida utveckling av området är rätt intressant med tanke på att det faktiskt är vi som sitter här inne som är ansvariga för hur staden utvecklas. Det är också vi som fattar beslut om detaljplaneändringar.

Anförande nr 115

M a t t i a s E r i c s o n (v): Jag vill naturligtvis inte misstänkliggöra köparen. Det var inte alls meningen. Det är naturligtvis dig och den borgerliga majoriteten som jag vill misstänkliggöra.

Anförande nr 116

H å k a n W a h l é n (s): Ordförande, fullmäktige och borgarrådet Alvendal! Visst är det relevant att jämföra Ulvsunda Slott och Hässelby Slott. Jag förstår att du såg en aning ansträngd ut när du nyss försökte påstå att exploateringen av Ulvsunda Slott inte hör hemma i dagens debatt. Trots mitt av ålder alltmer defekta minne minns jag tydligt hur majoritetsföreträdare på förra fullmäktigemötet anförde Ulvsunda Slott som ett strålande exempel på hur bra det blir när ni privatiserar. Då hörde jag inga protester från borgarrådet.

Om vi befarar samma utveckling i Hässelby beror det inte på att vi fantiserar. Att köpa Hässelby Slott, bevara det och driva det som det är i dag är en oerhört dålig affär. Jag tror inte att köparen är en dålig affärsman. För att han ska få någon valuta för pengarna i den här affären förutsätter det på sikt en exploatering av slottsparken i Hässelby.

§ 13 Samverkansavtal med Stockholms läns landsting om stadens ungdomsmottagningar (utl. 2009:162)

Anförande nr 117

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! För det första tycker jag att det är lite märkligt att man först nu kommer ut med ett ärende när översynen av rekommendationerna inleddes våren 2006.

För det andra skulle jag vilja att vi går tillbaka till den 25 maj. Då gick hela den borgerliga majoriteten med på förvaltningens tjänsteutlåtande utan att säga nej till något över huvud taget.

När man läser SLK:s tjänsteutlåtande ser man en helt annan uppfattning än den som socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen eller nämnden har. Det gäller framför allt två punkter. Den första är kostnaden och behoven och den andra är paragraf 7. Enligt socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden ligger kostnaden och behoven på 20 miljoner. SLK gör en annan bedömning, nämligen 13,9 miljoner kronor. När det gäller paragraf 7 vill Stadsledningskontoret ta bort den. Jag blir absolut inte klok på det här när jag läser vad som står under borgarrådets Mina synpunkter. Det står ingenting som är tydligt och klart. Är du för att behoven är 20 miljoner? Är du för eller emot paragraf 7?

För det tredje gäller det avtalets giltighetstid. Utbildningsnämnden gör bedömningen att den är för kort. Hur tänker socialborgarrådet i framtiden? Kommer du att ta hänsyn till utbildningsnämnden eller kommer du att köra över den? Det står ingenting som är tydligt och klart på den punkten heller.

För det fjärde säger inte avtalet någonting om bemanning eller budget. Den tidigare överenskommelsen var i enlighet med vad föreningen för Sveriges ungdomsmottagningar rekommenderade, nämligen en basbemanning på en barnmorska, en kurator på heltid och en läkare på tio timmar per vecka per 3 500 personer.

Avslutningsvis skulle jag vilja påminna om sammanslagningen och dess konsekvenser. En hel del ungdomar som inte har SL-kort i dag har helt enkelt inte råd att förflytta sig från den ena stadsdelen till den andra enbart för att få stöd. Är det så vi ska ha det?

Anförande nr 118

K a r i n H a n q v i s t (s): Herr ordförande och fullmäktige! Det var ganska allvarliga och tunga frågor som Abdo Goriya lyfte fram här. Jag kommer också att beröra resursfördelningen lite grann, men jag hoppas att borgarrådet ändå kan svara på de frågor som Abdo ställde.

Jag tror att vi i den här salen är överens om ungdomsmottagningarnas vikt och betydelsen av deras arbete. Därom råder det nog inga delade meningar. Men det vi förmodligen inte är överens om, även om det inte finns några reservationer, är resursfördelningen. Jag kan referera till några statistiska uppgifter som finns för det första kvartalet i år. De visar att det finns stora skillnader i besöksorsakerna på de

olika mottagningarna. På Farsta ungdomsmottagning är det till exempel 26 aborter under det första kvartalet medan man på Järva har 19. I Rågsved, däremot, är det bara 3 och på Södermalm är det 2 sådana besöksorsaker.

En av de vanligaste orsakerna till besöken på ungdomsmottagningarna är – hör och häpna – dålig självkänsla. Men det kanske inte är så häpnadsväckande, förresten. Dagens ungdomar mår ju inte särskilt bra, har vi hört. Andra vanliga orsaker är nedstämdhet och relations- och samlevnadsproblem. Det här är väl inte sådana orsaker som man i första hand kopplar till ungdomsmottagningarna. Kan detta vara en följd av att man, vad jag förstår, har dragit ned ganska kraftigt på kuratorer i skolan? Jag tycker att frågorna mer hör hemma där. Det är över 1 000 av 3 000 besök som är relaterade till dessa frågor. Jag tycker att det är oroande siffror. Andra oroande siffror visar att det finns ett antal sexuella övergrepp som ungdomar går till ungdomsmottagningarna och berättar om. Det finns också rätt oroande siffror om så kallade hedersrelaterad problematik.

När det gäller resurstilldelningen var vi på ungdomsmottagningen i Västerort för en tid sedan. Personalen där berättade att de måste jobba för att få så många besök som möjligt eftersom de får betalt per besök. Det här bidrar till att de inte hinner vara ute i skolorna och informera och tala med ungdomarna på plats. Det tycker jag är oroande; man kan inte jobba förebyggande så som man skulle vilja. Det blir en ond cirkel. De kan inte jobba förebyggande, och då ökar besöken på ungdomsmottagningarna.

Jag yrkar ändå bifall till kommunstyrelsen, men jag vill lyfta fram det särskilda uttalande vi har där vi tar upp just de frågor som Abdo också tog upp.

Anförande nr 119

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, ledamöter och medier! Det är bra med en överenskommelse och ett samarbetsavtal. Men vad innehåller avtalet egentligen? Det har mina kompisar från s lyft fram här.

Unga människor behöver verkligen vuxna som ser och talar med dem – vuxna som lyssnar och vuxna som kan ta emot förtroenden. Därför är ungdomsmottagningarna en guldgruva för unga människor. Om man ska utlämna sig själv krävs det att den som tar emot är professionell och van vid tankar och problem som dyker upp hos unga människor. Ungdomsmottagningarna är första linjens mottagning för unga. De ska vara tillgängliga. Därför tittar många med mig bekymrat på hopslagningen av Skarpnäck, Rågsved och Enskede. Det är fel väg att gå. Man har förlorat de romska ungdomarna. De kommer inte dit. Det är en viktig målgrupp. Man har förlorat de unga tjejerna från Rågsved – de som lever i hederns skugga. De kommer inte heller dit.

På Gullmarsplan går personalen på knäna på grund av alla som strömmar dit. Man har ett enormt upptagningsområde. När det är öppen mottagning händer det att man får stoppa ungdomar i dörren. Det är inte rimligt. Den lilla filialen i Rågsved är undermålig. Den är otrivsamt och trist och i mycket dåligt skick. Personalen får bland annat ibland ställa urinprov i samma kyl som sin egen mat. Det finns en del att göra när det gäller ungdomsmottagningarna.

Och hur ska unga tjejer och killar ta sig till Gullmarsplan om de inte har åkkort? Har ni funderat på det? Det behövs ökade resurser för att få bra ungdomsmottagningar. Vi skulle kunna fylla dem med verksamhet som kompletterar andra insatser, exempelvis samtal, eftersom vi ser att den psykiska hälsan i målgruppen är ganska risig. Vi skulle kunna göra så mycket mer. Er ekonomiska politik, och även landstingets, har begränsat de möjligheterna. Det är bra med en överenskommelse och ett samarbetsavtal. Men utan nya resurser är det ingen satsning, utan en verksamhet som lever under samma hot som alla andra sociala verksamheter gör i den här staden.

Anförande nr 120

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag kan instämma i vad som har sagts av föregående talare. Det är positivt med ett nytt samverkansavtal, men behoven är stora och det krävs också resurser. Frågan blir vilken betydelse ett nytt och övergripande samverkansavtal kan få för tillgänglighet och resurstilldelning när lokala förutsättningar såsom budget och olika ambitionsnivåer säkerligen tillåts ha en återhållande verkan på nödvändiga resursförstärkningar.

Det är viktigt att ungdomsmottagningarna är öppna under sommartid. Utifrån behovet och det faktum att ungdomsmottagningarna fyller en viktig funktion är det beklagligt att mottagningarna i exempelvis Skarpnäck, Rågsved och Enskede har slagits ihop till en enda mottagning vid Gullmarsplan. Därmed minskar tillgängligheten.

Till detta ska läggas att den borgerliga majoriteten har dragit in SL-kortet för gymnasieungdomar och tagit bort det från försörjningsstödet. Det innebär att många stockholmare har försämrade möjligheter att använda kollektivtrafiken i dag. Att stadens ungdomsmottagningar inte lever upp till rekommendationer för basbemanning av mottagningarna tyder på att det i dag finns för lite resurser avsatta till ungdomsmottagningarna. Miljöpartiet välkomnar ett nytt samverkansavtal, men vi vill också se ökade resurser.

Bifall till Miljöpartiets särskilda uttalande i kommunstyrelsen!

Anförande nr 121

Borgarrådet M o g e r t (s): Herr ordförande! Jag har en fråga om en detalj i detta. Det gäller det utökade uppdraget till Skärholmens ungdomsmottagning. Det är ett uppdrag som såvitt jag förstår borgarrådet bejaktar, vilket jag tycker är positivt. Det är ett bra och viktigt uppdrag. Men till det knyts ett ganska märkligt uttalande, som jag skulle vilja ha lite klarhet i. Det gäller finansieringen. Jag är väl medveten om att den i allt övrigt hör till budgeten. Men här specificerar borgarrådet hur finansieringen möjligen ska gå till.

Han säger nämligen: Finansieringen kan lösas genom att man kan ansöka om extramedel genom avtal med riksgymnasiets huvudman. Jag skulle bara vilja veta vad det betyder. Är det likvärdigt med Per Ahlmarks klassiska ord till metallarbetarna i Olofström när de just hade blivit av med jobbet? Han sade: Lycka till!

Anförande nr 122

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Vi förefaller vara överens om att det är bra med ungdomsmottagningar. Det tycker jag är en bra början på diskussionen. Vi verkar också vara ganska överens om att det är bra med samverkansavtal med landstinget eftersom detta är en av många kontaktytor vi har där vi och landstingets verksamhet möter varandra. Den inte alltid helt enkla uppgiften är att förena det lokala självbestämmandet i vår egen organisation, det vill säga stadsdelsnämndernas beslut om sin egen verksamhet och sina egna pengar, med hyggligt gemensamma spelregler också gentemot landstinget – därav detta samverkansavtal.

Alla verkar tycka att det är bra att det kommer till stånd. En del tycker att det borde ha kommit tidigare. Vi har alla haft möjlighet att göra detta också i tidigare majoriteter. Bättre sent än aldrig, kan man möjligen säga.

Det är bra att vi alla verkar vara överens så till den grad att det inte finns någon reservation över huvud taget. Ni får det att låta som att vi är djupt oeniga om någonting där ni inte ens har ett annat beslutsförslag. Jag vill inte alls förmäna oppositionen dess rätt att vara emot allt vi gör; det är väl själva affärsidén. Men det skulle kännas lite mer trovärdig om ni hade haft ett annat beslutsförslag och tyckt något annat som ni också ville gå till beslut om. Nu instämmer ni bara och är sedan emot allt vi har tagit fram. Men ni gör som ni vill.

SLK hade två fundamentala synpunkter. Den ena var att det nog var felräknat i de grundläggande ekonomiska beräkningarna från socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen. Det är SLK:s uppgift att ibland stå för en del revisorsliknande ekonomisk kompetens. Det är nog bra att det är på det sättet. Den andra är att vilja vidmakthålla de grundläggande spelreglerna i resursfördelningssystemet och inte låta en stadsdelsnämnd gå utanför systemet och i praktiken utveckla stadsövergripande kompetenser på gemensam finansiering utan tydliga beslut om detta. Jag har viss respekt för båda synpunkterna. Vi kanske borde ha haft dem tidigare själva. Det är bra att SLK påpekar detta. Det är därför SLK alltid är remissinstans i den här sortens frågor; de ska påpeka sådana saker. Det är bra att det är så.

Det kan mycket väl finnas speciella behov som utvecklas av ett riksgymnasium. Då är det också rimligt att finansieringen och pengarna för den sortens metodutveckling, för ett riksgymnasiums speciella behov, söks tillsammans med denna huvudman. Jag säger inte att det är enkelt. Det är inget allmänt lycka till. Det betyder att vi inte avsätter några egna resurser nu i vår budget. Vi söker inte heller till vårt eget resursfördelningssystem. Men vi säger att idén inte alls är feltänkt. Om vi kan medverka i en sådan finansiering är vi intresserade av att göra den saken.

Slutligen: Som vanligt, kan man väl säga, kokar detta ned till att ni vill ha mer pengar än vi har anslagit. Men ni vill det inte så pass gärna att ni yrkar på det. Ni har inte heller lagt in det i era egna budgetar, utan ni vill bara få det att låta som att ni har mer pengar att anslå till någonting där ni faktiskt inte har mer pengar. Jätteimponerande!

Bifall kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 123

Borgarrådet M o g e r t (s): Hade det inte varit ärligare att säga att det inte blir några pengar än att hänvisa till att man i avtal med staten, som väl är huvudman för riksgymnasiet, ska söka pengar hos någon onämnd organisation? Det är inte hederligt. Jag har pratat med dem där ute, och det är det säkert fler som har gjort. De har ingen aning om vad det här betyder. De ser det som ett stort lycka till. Hade det inte varit bättre att skriva det i så fall? Ni kunde ha skrivit så här: Det här är trevligt, men vi ser inget sätt att finansiera det.

Anförande nr 124

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag förstår inte riktigt det här. Jag har respekt för att vi är oense om vad det borde stå. Men vi kan inte vara oeniga om vad vi menar. Vi står för att vi inte har några extra pengar för detta och att vi inte heller är beredda att kringgå vårt eget resursfördelningssystem. Men vi säger också att det inte hade varit dumt om det hade gått att lösa det här och att en möjlig framkomlig väg skulle ha varit ett avtal med just huvudmannen för skolan.

Jag säger inte att jag är expert på hur det ska gå till. Jag säger inte heller att vi lurar någon. Jag säger att det vore bra om det går att lösa, men vi lovar ingenting. Jag misstänker att även du någon gång har sett ett intressant behov som det vore bra att lösa men som du inte just nu kan anslå några pengar till.

Anförande nr 125

A b d o G o r i y a (s): Ulf! Du anklagar oss nu för att vilja ha mer pengar. Självfallet vill vi ha mer pengar. Men om man tittar på SLK:s räkning ser man tydligt och klart att behovet i staden är 27 stycken kuratorer. I dag är de 23. Det saknas alltså redan i dag 4 kuratorer.

Anförande nr 126

K a r i n R å g s j ö (v): Vi ska inte ha någon budgetdiskussion nu, men vi lovar att vi kommer att visa var pengarna ligger i olika små konton och så vidare, Ulf.

Jag har en fråga till dig. Du har lyft fram det här med det hedersrelaterade på ett hedervärt sätt, tycker jag. Jag undrar: Vad tror du att konsekvenserna blir när man har slagit ihop ungdomsmottagningarna i Skarpnäck, Rågsved och Enskede? Man ser ju nu att de romska tjejerna inte kommer dit. Tjejer från Rågsved som lever ett liv under hedersrelaterade förhållanden kommer inte heller dit. Det kan man också se. Kommer du att göra någonting åt det? Blir det något slags utvärdering tillsammans med landstinget för att förebygga att tjejerna blir lämnade åt sitt öde när det gäller ungdomsmottagningarna?

Anförande nr 127

B e r i t K r u s e (s): Ordförande, fullmäktige! Jag har en fråga till dig, Ulf. Den hänger ihop med det som Karin Hanqvist – eller om det var någon annan – från Socialdemokraterna tidigare tog upp om resursfördelningssystemet. Systemet blir

tyvärr sådant att man får betalt per besök. Det är oroande, för det innebär helt konkret att den förebyggande verksamheten är helt nedlagd. Jag tror inte att det var det ni menade.

Du behöver inte bli arg för att vi inte reserverar oss, utan du kan i stället bemöta oss på ett sätt som gör att vi kan hitta lösningar tillsammans. Det är allvarligt att man måste lägga ned samarbetsområden och förebyggande insatser. Jag har en fråga till dig med tanke på att det är höga siffror när det gäller graviditeter, aborter, nedstämdhet och så vidare. Man kan göra långa listor på hur de unga människorna mår. Man kanske skulle kunna förebygga detta på ett tidigt stadium innan man hamnar i de här akuta situationerna.

Är du beredd att verka för en samverkansmodell där man verkligen tänker till när ni fördelar resurser så att också förebyggandet blir en viktig del? Jag hoppas du kan svara på det.

Anförande nr 128

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Jag vet inte vad jag ska säga. Det här är typiskt socialborgarrådet. Han svarar inte på frågor som man ställer. Jag tänker ändå lyfta upp det här med basbemanningen. Hägersten-Liljeholmen säger tydligt och klart att i dag lever man absolut inte upp till de rekommendationer som finns. Det som behövs är mer resurser – resurser som de borgerliga partierna inte skjuter till när våra ungdomar behöver det. Det är trist.

Anförande nr 129

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Det är helt okej att vi kommer att återkomma senare med ett helt annat ärende där det handlar om exakt vilka pengar som ska anslås för detta. Det är en mycket legitim debatt. Jag skulle både ha respekt för och kunna invända mot en prioritering där man helt enkelt flyttar pengar från andra verksamheter och lägger mer pengar här. Vi vet att det är en ständig fråga i våra verksamheter att prioritera mellan saker som vi alla tycker är angelägna, men där man likväl måste göra det. Min enda invändning är att det är lite för enkelt att låtsas som att man gör det när man i praktiken inte gör det. Men låt oss ta den debatten separat! Den lär komma. Då får ni visa varifrån ni tar pengar i stället.

Överenskommelsen är relativt bred och generell. Det ser ni om ni tittar inte bara på ärendet utan på det bakomliggande dokument som ligger i själva överenskommelsen. Det finns inget stöd i den som säger att vi slutar med preventiv verksamhet. Läs på sidan 17 i handlingarna! Där står det mycket tydligt vad som förväntas ingå i själva basuppdraget och vad som ingår i själva arbetssättet. Här finns en bred palett av såväl preventiva som operativa åtgärder. Det är mycket brett – såväl primärpreventiva som sekundärpreventiva insatser för målgruppen.

Jag är inte expert nog att säga exakt hur man ska fördela sin tid mellan de olika insatserna vare sig generellt eller just i Rågsved. Men jag litar på att det här är människor som kan sitt jobb och som vet vad de sysslar med. Vårt uppdrag är att säga ungefär hur vi vill se att spelreglerna ska fungera mellan Stockholms stad och

landstinget. Det gör vi med den här överenskommelsen, som därefter inte är skriven i sten. Nu har vi en överenskommelse som vi därmed också kan ändra om vi upptäcker att det inte fungerar väl nog. Vi har en tydlig motpart eller medpart. Vi har ibland ganska goda erfarenheter av den sortens avtal med landstinget. Vi brukar ofta påpeka att det är bättre att ha tydliga spelregler än att bara leta oss fram eftersom det också klargör när vi brister på olika sätt.

Jag är den första att inse att detta säkert inte är något felfritt dokument. Det kommer att visa sig att detta inte heller rymmer en felfri verksamhet. Men vi har en lite starkare bas att stå på, och det tycker jag är en rimlig start.

Anförande nr 130

A b d o G o r i y a (s): Detta är återigen lite märkligt, Ulf Kristersson. Vi har ett ärende, och jag utgår ifrån att vi ska ta ställning till helheten. Du vill att vi ska vänta med finansieringen trots att åtminstone två stadsdelar som har fått detta på remiss pekar på att resurserna saknas och att det inte finns något förslag i budget över huvud taget. Då vill du återigen att vi ska vänta.

Anförande nr 131

K a r i n R å g s j ö (v): Ulf! Jag kommer inte att berätta exakt om vår budget. Men vi har i alla fall pengar som går till ungdomar som mår psykiskt dåligt på olika sätt och vis och som är i behov av att gå till ungdomsmottagningarna.

Jag måste ställa en fråga till dig. Har du varit i den filial som finns i Rågsved? Tycker du att det är rimligt att man jobbar på det sätt som de gör på denna ungdomsmottagning när de exempelvis får ställa in urinprov i sin egen kyl, där de har mat? De har inte ens tillgång till en ordentlig kyl. Har det inte gått lite väl långt då, tycker du, Ulf?

Anförande nr 132

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag var i Rågsved häromdagen, dock inte just precis på ungdomsmottagningen. Jag håller med dig; det låter rätt udda med den kyllösning som du beskriver. Men jag måste medge att jag inte kan just kylfrågan där.

Anförande nr 133

Borgarrådet M o g e r t (s): Herr ordförande! Jag tänkte avsluta med att berömma socialborgarrådet. Det ska inte bli någon vana, men eftersom han låter lite putt och tjurig tänkte jag att det är väl lika bra. Jag tycker att det var ett mycket klargörande svar. Du har inga pengar. Du vet inte var de ska komma ifrån när det gäller Skärholmens extrauppdrag. Det är helt okej; såtillvida är jag nöjd med svaret.

Men jag har lite svårt att förstå att du kan vara putt över att jag ställer frågan. Halva din text i ärendet handlar ju om extrauppdraget. När ett borgarråd presenterar en finansieringsplan och föreslår att så här kan man göra är det i min värld så att borgarrådet har någon tanke bakom det. Men jag är nöjd med svaret, antar jag.

Anförande nr 134

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag vill bara kvittera de vänliga orden och säga att så rasande putt över just det var jag faktiskt inte. Jag var bara lite småputt över det faktum att ni verkar vilja ha pengar som ni inte ville skylta för. Annars tycker jag nog att du gjorde din poäng ganska bra.

§ 14 Revidering av idrottsnämndens reglemente (utl. 2009:163)

Anförande nr 135

J a r i V i s s h e d (s): Jag hade nog förväntat mig att föredragande borgarråd skulle vara här. Jag tänkte tala till Sten Nordin. Kan ingen hämta honom?

Ett sådant här ärende, som handlar om revidering av reglementet för idrottsnämnden, kan ju synas ganska harmlöst. Jag trodde nog inte heller att det skulle bli så mycket på det här ärendet eftersom det var en enig idrottsnämnd som ställde sig bakom reglementet. En viss klåfingrighet hade man kanske kunnat vänta sig från kommunstyrelsens sida. Dock trodde jag inte att det skulle bli så klåfingrigt som det blev. Jag tycker inte att det är helt harmlöst när man föreslår att ta bort ett stycke i det som vi i idrottsnämnden hade med.

Meningen lyder: Idrottsnämnden ska anordna friskvårdsverksamhet i stadens sim- och idrottshallar med inriktning på ökad folkhälsa. Jag tycker att det är ganska centralt för idrottsnämnden att ha den meningen i sitt reglemente. Jag tycker inte heller att motiveringen är imponerande när man säger att den skulle vara att folkhälsoarbetet inte utgör en kärnverksamhet för kommunen.

Jag hade tänkt ställa en fråga till Sten Nordin. Menar han att folkhälsoarbete inte ingår i välfärdens kärna? Nu ser jag att Sten kommer in i salen och han säger att han har hört mig – välkommen!

Anförande nr 136

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Jag instämmer i föregående talares synpunkter på ärendet. Det är ganska stor samstämmighet. Både majoritet och opposition är för det här. Men det som vi inte riktigt förstår är att man som sagt har tagit bort ett stycke i idrottsnämndens förslag till beslut. Vi tycker att det är synd.

Ordförande, fullmäktige! Vi menar att varje skattekrona som satsas på att främja folkhälsan för stockholmare genererar enorma vinster för den enskilde individen och för samhället i stort.

Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 137

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och fullmäktige! Ärendet är föranlett av fullmäktiges beslut för några år sedan, nämligen den 26 november 2007, då fullmäktige behandlade en rapport som heter *Spindeln i fritidsnätet*. Den handlar om att idrottsnämnden och idrottsförvaltningen ska inrätta en samordningsfunktion och utbilda riktlinjer för mål för fritidsverksamheten för personer med funktionsnedsättning. Det är vad ärendet handlar om. I samband med beslutet 2007 beslutade vi även här att man skulle göra justeringar av reglementet. Det är detta ärende som är framme här i dag.

Vad har då hänt mer sedan 2007? Idrottsnämnden har naturligtvis inrättat tjänsten i enlighet med beslutet. Det är en samordnande tjänst till stöd och hjälp för barn och ungdomar med funktionshinder. Samtidigt har man från idrottsförvaltningens sida jobbat fram förändringarna av reglementet. Det är precis som föregående talare har sagt; detta var uppe under våren 2008 i idrottsnämnden. Det var ett stort antal förslag som vi hade att ta ställning till. Vi biföll då förvaltningens förslag. Sedan skickades förslagen till nytt reglemente till stadsledningskontoret, som har det övergripande ansvaret och som bearbetade detta.

När det nu blir ett förslag är det inte mindre än fem punkter som stadsledningskontoret inte tog med i förslaget till kommunstyrelsen. Det är alltså ett delvis nytt förslag som man inte godkände från stadsledningskontoret. Ett av förslagen är det som ni tar upp om att anordna friskvårdsverksamhet i stadens sim- och idrottshallar med inriktning på ökad folkhälsa. Det är klart att vi har en verksamhet i våra sim- och idrottshallar; det vet vi allihop. Det pågår verksamhet i våra simhallar med simklubbar och alla möjliga. Allmänheten tränar också där. Vi har idrottshallar där det pågår fotbollsträning, handbollsträning och basketträning. Så visst pågår det en verksamhet i våra hallar!

Ordförande! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 138

J a r i V i s s h e d (s): Ulf! Jag har uppskattat att vi har varit ganska eniga om folkhälsoarbetet. Vi var också eniga om förslaget när idrottsnämnden hade att ta ställning till det. Vi slåss ju mot en gemensam fiende, nämligen att få dem som är inaktiva och som inte ägnar sig åt någon sport eller rör på sig att göra det. Vi vet att 40 procent av våra högstadie- och gymnasieelever är fysiskt passiva och inte gör någonting.

Jag tycker att våra badanläggningar är viktiga. Man vet genom undersökningar att det är dessa som stockholmarna uppskattar mest. Även de som är fysiskt inaktiva tar sig faktiskt dit ibland och gör lite saker. Jag tycker att det är slag i ansiktet på dem som försöker jobba för att folk ska röra sig mer när man tar plockar bort den här meningen ur reglementet. Det är beklagligt.

Anförande nr 139

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och Jari! Den här punkten har aldrig varit med i idrottsnämndens reglemente. Det är en ny punkt som föreslogs här. Stadsledningskontoret säger, vilket framgår av handlingarna, att denna punkt är ny. Man skriver: Denna del av idrottsnämndens verksamhet utgör inte någon kommunal kärnverksamhet och bör inte tas med i reglementet. Stadsledningskontoret avstyrker idrottsnämndens förslag.

Jag utgår från att man kanske tänker på till exempel gymverksamhet. Det finns ju ett stort antal gym som drivs ute i staden. Det finns alltså en verksamhet för alla. Men självfallet ska vi ha den vanliga och ordinarie verksamheten i sim- och idrottshallarna. Den är bra. Den ska vi utveckla för stadens invånare.

Anförande nr 140

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Herr ordförande! Jag tar vid lite grann här. Jari ställde en fråga till borgarrådet, som precis kom in i salen. Det är kanske lite svårt för honom att gå i direkt svaromål.

Du nämnde, Jari, att vi kanske är eniga om *vad*. Men låt mig förtydliga – vi ska prata om *hur*. Låt mig få ägna mig lite åt klagörande högläsning. I det ursprungliga förslaget står det så här: Att anordna friskvårdsverksamhet i stadens sim- och idrottshallar med inriktning på ökad folkhälsa. Frågan är om detta verkligen är en kommunal kärnverksamhet.

Låt mig läsa vidare. Det står så här: Idrottsnämndens uppdrag är att följa utvecklingen inom sitt verksamhetsområde och främja idrotts- och friluftsliv för stadens invånare, att inom verksamhetsområdet ombesörja stadens bidragsgivning och stöd i övrigt till föreningar och sammanslutningar samt stipendieverksamhet, att bygga och förvalta stadens för idrott och motions avsedda anläggningar och markområden och så vidare. Detta står i tjänsteutlåtandet; ni kan säkerligen läsa det själva.

I och med de här uppdragen av olika antal åtgärder och upplåtelse kan man se att det hela är direkt bidragande till hälsofrämjande åtgärder. Jag håller med er: Hälsofrämjande insatser är en investering i den allmänna folkhälsan. Det handlar inte om *vad*. Där håller vi i alliansen med er. Men det handlar om *hur*. Detta måste nämligen inte nödvändigtvis ske i stadens egen regi. En nödtvungen egen regi skulle i många stycken i stället kunna ses som en direkt ohälsofrämjande åtgärd i sammanhanget.

Med dessa ord, herr ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 141

J a r i V i s s h e d (s): Anders Hellström! Det är du som har bytt ståndpunkt i frågan. Du stod bakom reglementet så som det gick upp till kommunstyrelsen. Jag tycker att det som nu blev fallet, det vill säga att man lyfter ut detta ur förslaget, i stället betyder att folkhälsa inte är en kärnverksamhet för kommunen. Det var den fråga jag ställde till Sten Nordin, så jag får väl ställa den till dig också: Är inte folkhälsoarbete en kommunal kärnverksamhet?

Anförande nr 142

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Du ska få svar på en gång, Jari. Jag tycker att det här är ett lysande exempel på en ideologisk debatt och hur det kan skilja sig åt mellan hur ni ser på saker och ting och hur vi ser på dem.

Vi pratade just om hur. Inom alliansen är vi noga med att betona att vi icke ser det här som någonting som ska anordnas av oss. Folkhälsoperspektivet behöver inte anordnas av en politisk elit. Vi ser det snarare som ett perspektiv där enskilda eller föreningar kan vara anordnare med sitt brinnande intresse för just deras typ av aktivitet när det gäller idrott och hälsa. Ideologin är glasklar här. Vem är det som är anordnare? Är det

den politiska församlingen här som ska ordna detta eller ska vi upplåta det åt dem som verkligen kan verksamheterna? För oss inom alliansen är svaret glasklart.

Anförande nr 143

S t e f a n N i l s s o n (mp): Ordförande, fullmäktige! Från Miljöpartiets sida tycker vi också att det är beklagligt att formuleringen om folkhälsa och friskvård har tagits bort. I början av diskussionen kunde man tycka att det är en formalitet som har gjort att man har tagit bort den. Jag reagerade inte så mycket på Ulf Fridebäcks argumentation. Men nu när jag har hört Anders Hellström förstår jag att det är av ideologiska skäl man har tagit bort formuleringen om folkhälsa. Jag tycker att det var ganska avslöjande.

Ni tycker inte att förebyggande friskvård och folkhälsa är någonting som kommunen behöver ägna sig åt. Det är ganska oroande. Det är också lite anmärkningsvärt att flera politiker som sitter här röstade för formuleringen i idrottsnämnden, men nu vill rösta emot den.

Jag yrkar bifall till reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 144

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Visst kan man diskutera varför det stod så här, Stefan. Vi hade möjligtvis lite bråttom när vi läste detta. ”Anordna” ser jag snarare som en fråga om att upplåta möjligheter. Detta är ingen fråga som är oviktig. Den är viktig.

Men frågan är om det är vi i den här församlingen här inne som ska anordna all typ av folkhälsoverksamhet. Vi anser att det är viktigt att betona att detta inte är en kommunal kärnverksamhet utan en verksamhet som kan bedrivas av dem som verkligen kan detta – de som vet hur man anordnar olika typer av aktiviteter för idrott och hälsa ute på de anläggningar som vi upplåter. Det är det som är det viktiga – hur.

Anförande nr 145

S t e f a n N i l s s o n (mp): Oavsett vad tycker jag att det låter som att det är väldigt viktigt för er att formuleringen inte finns med. Det är helt klart det du säger, och det tycker vi är oroande.

Anförande nr 146

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Det är klart att alliansen är för att stockholmarna ska röra på sig, Stefan. Om du läser 2009 års budget och förslaget inför 2010 när det gäller idrottsnämnden och dess verksamhet ser du att det tydligt och klart står att ett av huvudmålen för idrottsnämnden är att se till att stockholmarna rör på sig mer. Vi blir tjockare och tjockare och fetare och fetare och vi gör mindre och mindre. Det är inte bra. Det är klart att detta är viktigt.

Grejen är vem som står för att vi ska göra det här. Vi har en massa simhallar och idrottshallar, och det är klart att vi ska driva verksamhet där. Som du kanske vet har

vi försökt lägga ut detta på entreprenad och låta simklubbar med flera driva verksamheten i en del simhallar. Vi har inte lyckats med det än, men ett sådant arbete kommer. Det är möjligen där det skiljer sig mellan sidorna här i synen på detta. Det handlar om vem som ska utföra det hela.

Anförande nr 147

Stefan Nilsson (mp): Vi tycker att det är viktigt att kommunen är tydlig med hur man ser på frågorna. Vi tycker också att det är viktigt och riktigt att det finns många olika typer av utförare. Men det måste självfallet vara en kommunal kärnverksamhet att anordna fritidsverksamhet i stadens sim- och idrottshallar med inriktning på ökad folkhälsa. Den meningen är den som debatten har handlat om. Det är synd att ni har tagit bort den. Det oroar i alla fall mig.

Anförande nr 148

Borgarrådet Samuelsson (kd): Det här är egentligen en ganska märklig diskussion om huruvida vi är intresserade av folkhälsa eller inte. Vi är nog alla överens om att folkhälsan är viktigt. Det är just därför, precis som flera talare har sagt, vi har våra idrottshallar och simhallar. De är till för att möjliggöra för fler att utöva idrott.

Massor med föreningar får stöd från staden för att kunna bedriva sin verksamhet, inte minst i våra idrottshallar och simhallar. Det är väl så tydligt som det någonsin kan vara att vi vill att verksamheten ska vara både bred och vid.

Det intressanta är att ni på den andra sidan vill tala om vem som ska bedriva verksamheten. Det är det som är så ofattbart – ni vill styra detta in i minsta detalj. Om det inte är kommunen som bedriver verksamhet bedriver staden tydligen inte något folkhälsoarbete trots att vi är med och stöder så många andra. Det är en självklarhet att vi ska ha många aktörer med på den här banan. Vi ska satsa i den mån det behövs när föreningarna är ute och jobbar.

Idrotten är vår största folkrörelse. Massor med föräldrar står helg efter helg vid arenan och hejar på sina barn. Men de är också med som ledare och aktiva på olika sätt. Där är kommunen med och stöttar och hjälper till på olika sätt för att föreningarna ska ha möjlighet att bedriva sina verksamheter. Det är tydligt och klart att vi är intresserade av ett folkhälsoarbete, men vi är tydliga med att det inte behöver vara kommunen som bedriver själva verksamheten. Vi ska möjliggöra att verksamheten kan finnas till.

Bifall kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 149

Jari Visshe (s): Nu tycker jag att ni försöker glida i debatten. Det har varit lite grann frågan om vem som ska utföra detta. Vi har haft de frågorna i idrottsnämnden. Er majoritet ville göra en upphandling av simhallarna. Men när anbudet

kom in visade det sig att det skulle bli ungefär 10 miljoner dyrare än om staden fortsatte att driva verksamheten i egen regi. Då drog ni tillbaka förslaget.

Låt oss titta på den text som fanns på förslag då från idrottsnämnden om att man skulle anordna friskvårdsverksamhet i stadens sim- och idrottshallar med inriktning på ökad folkhälsa. Det står ingenting om vem det är som ska utföra det. Det vi vänder oss mot i förslaget är just att man plockar bort folkhälsan ur texten. Vi tycker att folkhälsan är en prioriterad kärnverksamhet i kommunerna. Kommunen har ett sådant ansvar, och den delen verkar vi vara överens om. Försök inte få debatten att handla om vem som ska utföra verksamheten!

Anförande nr 150

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det är precis som du säger; vi är helt överens om att detta är ett viktigt arbete. Men jag tror att det finns en skiljelinje, och jag tycker mig också höra det i debatten. Skiljelinjen handlar om vem som ska bedriva verksamheten för att det verkligen ska räknas som ett folkhälsoarbete ur ditt perspektiv.

Anförande nr 151

Borgarrådet M o g e r t (s): Herr ordförande! Jag begärde ordet när Anders Hellström sade att detta är en ideologisk klyfta som är glasklar. Jag gillar sådana. Folkhälsa är alltså socialism och övervikt är konservatism. Det skulle möjligen förklara att man blir mer konservativ med åren.

Jag måste ändå ställa en fråga. I denna ideologiskt glasklara fråga var vi eniga för två år sedan. Därför måste jag bara fråga vilka ideologiska landvinningar det är som ni har gjort under de två senaste åren, sedan ni röstade för detta och det togs i enighet? Vad är det som har hänt? Var kom ideologin in i detta?

Anförande nr 152

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Du ska få ett snabbt svar, Roger. Det är inga ideologiska landvinningar som har skett under resans gång. Snarare har vi fått erfara att vi kanske läste lite väl snabbt vad gäller begreppet anordna. Det får vi nog erkänna.

Precis som Ewa Samuelsson har nämnt här tidigare är det viktigt att peka på att det inte finns några skiljelinjer när det gäller vikten av att framhäva folkhälsan. Det vi vill betona är vikten av huruvida det ska vara en offentlig anordnare. Det är ju vad ni vill ha och tycker att det måste vara. Det är det som är den ideologiska debatten, och det är det som vi vill lyfta fram.

Vi tror att det är bättre att man vänder sig till dem som verkligen kan det här med idrott och hälsa och som verkligen vill utöva det här. Därför har vi också tagit fram ett reglemente där man upplåter olika typer av idrottsanläggningar till dem som vill vara med och hyra hallar, bedriva verksamheter med flera olika saker.

Anförande nr 153

Borgarrådet M o g e r t (s): Det är ju jättebra! Jag tycker verkligen att ett reglemente ska reglera precis *vad* en nämnd ska göra och inte *hur*. Där är vi helt eniga. Då kan vi ju ta och ajournera oss och bara göra en tilläggs-att-sats där det står att nämnden ska göra detta i samverkan med andra aktörer. Detta kan vi ta i enighet, antar jag.

Anförande nr 154

J a r i V i s s h e d (s): Ordförande, fullmäktige! Om det här är ideologisk klarhet måste ni ha varit ideologiskt grumliga för två år sedan.

Det här handlar inte om vem som ska göra vad på ett badhus. Det ska bedrivas folkhälsoarbete där. Det är det som vi vill att reglementet för idrottsnämnden ska handla om. Det verkar faktiskt vara så att vi är ganska överens om det. Alla talare som har varit uppe från båda sidor betonar folkhälsoarbetet. Men det här är inte skrivet i sten – möjligtvis skrivit *av* Sten. Det är väl inte värre än att man kan ändra sig om vi nu alla är överens om att folkhälsoarbete är viktigt.

Anförande nr 155

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Jag tog fram budgeten för 2009, Jari. Där läser jag i den första meningen om idrottsnämnden: Idrottsnämnden ska främja idrott och friluftsliv för stadens invånare. Lite längre ned står det: Barns och ungas idrottande och motionerande är prioriterat i idrottsnämndens arbete. Allt det som vi pratar om nu är rent folkhälsoarbete. Det står klart och tydligt i budgeten för 2009 och även i 2010 års förslag från finansborgarrådet.

Anförande nr 156

J a r i V i s s h e d (s): Ulf! Uppenbarligen tycker du att folkhälsoarbete är en kärnverksamhet. Varför inte skriva in det, då?

Anförande nr 157

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Vänsterpartiet har varit pionjär vad gäller folkhälsoarbetet och det perspektivet inom idrottsnämnden. Vi vet i dag att det finns många olika alternativ för hur folk kan röra sig och motionera när det gäller friskvård, frisk luft och så vidare. Alternativen finns redan.

Men det finns fortfarande ett problem bland vissa medborgare i Stockholms kommun. Där räcker inte alternativen inte till. Jag tycker att det är sorgligt att ledamöter från den borgerliga sidan som har suttit i idrottsnämnden och gått med på idrottsnämndens förslag till beslut för reglementet plötsligt underkänner förvaltningens förslag till beslut. Det var ju en enig idrottsnämnd som erkände detta. De litar tydligen mer på vad stadsledningskontoret har att säga i ärendet. Jag tycker att det är sorgligt.

Jag yrkar bifall till reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 158

S t e f a n N i l s s o n (mp): Diskussionen har varit intressant. Det första ni gjorde efter valet var att dra in det folkhälsoprogram som vi tillsammans med s och v genomförde. Nu är det aktuellt med ett reglemente. Där finns en formulering om att nämnden ska anordna friskvårdsverksamhet. Det låter mycket långsökt att den formuleringen skulle innebära att man inte kan ha andra aktörer än kommunen.

Den formuleringen läser i alla fall jag, och uppenbarligen också idrottsförvaltningen och den dåvarande idrottsnämnden när man antog detta, som att det kan vara vilka utförare som helst men att nämnden ska anordna. Det verkar hårdraget. Det enda skäl som möjligtvis skulle kunna finnas för att ta bort formuleringen är att man helt enkelt vill tona ned frågorna. Man vill inte driva dem så hårt. Annars kan jag inte se att det är så viktigt att ta bort en så ofarlig formulering.

§ 17 Norra Stationsområdet, genomförandeavtal med Banverket om tillfällig omläggning och intunnling av Värtabanan

Genomförandebeslut 1

Villkorat av kommunfullmäktiges godkännande senast 1 april 2010

(utl. 2009:166)

Anförande nr 159

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige och medborgare! Det här handlar om en omläggning och intunnling vid Norra Station. Det har vi ingenting emot. Däremot känner jag mig fortfarande väldigt orolig för det som ska komma därpå. Vi har inte skrivit någonting om det, men jag tänkte ändå nämna detta i samband med Norra Stationsområdet och utbyggnaden. Vi är väldigt oroliga för de små gårdarna, de höga husen och den dåliga kontakten mellan en alltför liten timglaspark och Hagaparken. Vi är oroliga för den dåliga tillgängligheten till gårdarna och de olika nivåer som finns där. Dessutom är det inte färdigt med tunnelbana till Karolinska och Norra Station.

Anförande nr 160

J a n T i g e r s t r ö m (m): Ordförande, fullmäktige! Ärendet handlar som sagt om genomförandeavtal med Banverket om en tillfällig omläggning och intunnling av Värtabanan. Det är som sagt villkorat av fullmäktiges godkännande senast april 2010.

Norra Stationsområdet är ett av staden högt prioriterat stadsutvecklingsområde. Det är ett mycket komplext projekt som förutsätter överdäckning och intunnling av såväl E4/E20 som Värtabanan för att kunna genomföras. De här åtgärderna är mycket tidskrävande och ställer stora krav på framförhållning och samordning mellan berörda parter. Det är därför mycket angeläget att arbetet med den tillfälliga omläggningen av Värtabanan snarast kan påbörjas då vi annars riskerar att bostadsexploateringen försenas med minst två år.

Arbetet med detaljplan för Norra Stationsområdet pågår för närvarande och avses föreläggas fullmäktige senast i maj 2010. Därför är det här avtalat villkorat av att fullmäktige antar den aktuella detaljplanen vid det tillfället och att exploateringsnämnden därefter senast i juni 2010 godkänner förslaget till genomförandebeslut för intunnlingen.

Jag yrkar således att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 161

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Jag vill yrka bifall till den socialdemokratiska reservationen i kommunstyrelsen. Jag ska utveckla det lite mer. Den reservationen innebär inte att vi är emot genomförandeavtalet när det gäller en tillfällig omläggning och intunnling av Värtabanan. Vi är inte heller emot exploatering av Norra Stationsområdet. Jag tycker att det är väldigt viktigt att även finansborgarrådet lyssnar eftersom det är han som är föredragande borgarråd.

Eftersom finansborgarrådet uppehåller sig vid det här med stadsutvecklingen i sina synpunkter har vi också tagit oss friheten att utveckla detta med stadsutveckling lite mer i vår reservation. Det finns fortfarande frågetecken som även vi pekar på när det gäller barnvänlighet i området och upplåtelseformerna även om vi har ett löfte sedan några månader att de också ska bli hyresrätter.

Vi har givetvis våra reservationer om markägarförhållanden och tillgänglighet för funktionshindrade. Det finns många synpunkter framför allt från handikappräden. Jag vill understryka att vi inte är emot intunningen, utan vi vill här framföra alla de synpunkter som vi har haft tidigare.

Anförande nr 162

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Fru ordförande, åhörare, fullmäktige! Förutom att säga att området riskerar att bli ett betonggetto med de väldigt höga exploateringstalen tänkte jag hålla mig helt till ämnet. Vi har lagt ett särskilt uttalande i kommunstyrelsen där vi säger att vi tycker att det är viktigt att transporter på Värtabanan säkras för framtiden. Vi skulle också gärna se att man försökte se till att leda Roslagsbanan vidare och fick till persontransporter här också. Vi vill föra in det i ärendet. Man behöver kanske göra dubbelspår. I vårt SU har vi lagt fram förslaget att man skulle kunna göra en station under det nya bostadsområdet. Den synpunkten vill vi föra in i ärendet.

I övrigt tillstyrker vi kommunstyrelsens förslag i ärendet.

Anförande nr 163

G u l a n A v c i (fp): Fru ordförande! Som min moderata allianskollega nämnde klart och tydligt handlar den här frågan om ett genomförandeavtal med Banverket om en tillfällig omläggning av Värtabanan och ingenting annat. Därför tycker jag att det är lite märkligt att man kommer med olika farhågor och frågor om gestaltningen. Det pågår ju ett detaljarbete om gestaltningen. Det är någonting som kommunfullmäktige också ska besluta om.

När jag ändå står här vill jag säga några ord om Norra Stationsområdet och det projekt och de infrastruktuursatsningar som vi har framför oss. Jag tycker att det är fantastiskt att vi kan påbörja det här arbetet. Det här nya projektet kommer att bidra till att vi kan göra det möjligt med flera tusen bostäder. Det kommer att innebära att flera tusen stockholmare i dag och framtiden kan få möjlighet att flytta in till innerstaden. Människor kan komma hit temporärt eller permanent och bli stockholmare om de vill.

Det kommer också att vara en väldigt viktig arbetsmarknadsfråga. Det kommer att skapas så många nya arbeten de kommande åren. Är det någonting som vi i Stockholm har lärt oss så är det att man ska investera sig igenom lågkonjunkturer och arbetslöshet. Det kommer också att locka en massa företagare att komma hit och investera. Stockholm kommer också att bli en internationell utblick. Det här är en fantastisk möjlighet för oss att utveckla Stockholm och göra Stockholms innerstad till ett mycket större område än vad det är i dag. De möjligheterna tycker jag är

fantastiska. Därför tycker jag att det är lite märkligt att oppositionen å ena sidan tillstyrker och tycker som alliansen i stora drag och å andra sidan kommer med dessa farhågor om det ena och det andra.

Era frågor kommer att besvaras i det kommande arbetet. Jag kan lugna er med att ni inte behöver ha så mycket att oroas över i framtiden. Det här projektet kommer att bli så fantastiskt, och det kommer att komma så många människor till det. Det kommer att stärka Stockholm i dess helhet.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 164

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ska prata långsammare så att du förstår vad jag säger, Gulan. Jag sade att eftersom finansborgarrådet tar sig friheten att resonera om stadsbyggnadsplanen och stadsutveckling tar vi oss friheten att skriva ned det som vi genom åren har skrivit reservationer om. Jag tror inte att det finns någon som är ivrigare än jag när det gäller att det här området blir bebyggt till slut. Jag ser ut över detta banområde varenda dag. Jag har utsikt över det fula banområdet från min arbetsplats. Jag tycker att det kommer att bli jättebra. Men som opposition måste vi väl ändå ha friheten att opponera oss på de punkter där vi har en annan åsikt. Har jag alldeles fel? Har du fråntagit oss den rätten? Jag tycker att det är märkligt. Låt mig få tycka vad jag vill!

Anförande nr 165

G u l a n A v c i (fp): Du tycker ju vad du vill. Låt mig hänvisa till vad finansborgarrådet sade i en tidigare debatt. Jag hänvisar till hans nyhetsbrev. Det här är inte det enda ärendet där ni tillstyrker förslaget men sedan kommer med olika farhågor och ställer en massa frågor som egentligen inte är relevanta i det här ärendet. Jag tror att det förvirrar många stockholmare. Det blir ännu mer otydligt vad ni egentligen vill. Frågan är om inte ni ska börja tala lite mer klarspråk med tanke på att vi har ett val om tio månader.

Anförande nr 166

M a r i a H a n n ä s (v): Det verkar vara flera som svajar lite på ämnet. Jag ska tala om hur det är för oss i Vänsterpartiet och även för den övriga oppositionen i det här ärendet. Vi är överens i själva sakfrågan. Det är inte detta det handlar om. Du säger att vi är oroliga och att det är ett kommande arbete. Kära du, vi är mitt uppe i detta arbete. Vi pratade om detta i fullmäktige för inte alls länge sedan. Vi pratar om det här ärendet väldigt ofta. Vi är mitt uppe i det. Det finns förslag. Vi har studerat gårdarna noggrant. Det var därför som jag sade det. Jag skulle vilja påstå att jag är väldigt insatt i det här ärendet. Skillnaden på ert parti och vårt är att vi vill ha goda boendemiljöer. Det är därför jag går upp och debatterar.

Anförande nr 167

G u l a n A v c i (fp): Jag sade klart och tydligt i början att det pågår diskussioner i stadsbyggnadsnämnden om den kommande gestaltningen, Maria Hannäs. Det är inte en diskussion som kommer att fräntas kommunfullmäktige. Vi kommer att fatta beslut här. Som jag sade tidigare tycker jag att det är lite märkligt att ni tycker att man ska satsa pengar på den här omflyttningen och att projektet i sin helhet är viktigt och bra, men när det sedan kommer till debatt i fullmäktige – jag vill understryka att jag tycker att det är viktigt med debatt, så att ingen tror något annat – blir det en helt annan diskussion i den här frågan. Det är det som jag tycker är märkligt med ert sätt att argumentera och resonera i det här ärendet. I själva verket handlar det om en intunnling av Värtabanan, men ni framställer det som om barnperspektivet inte skulle vara med och säger att ni är oroliga för bullernivåerna. Låt oss återkomma till de frågorna i ett senare skede. Nu handlar det faktiskt om en annan fråga.

Anförande nr 168

Å s a R o m s o n (mp): Som flera har sagt handlar det här ärendet inte om hela Norra Stationsområdet. Jag ska också begränsa mig till att prata om förslaget om anläggande av en tunnel. I det finns det flera miljöaspekter, och jag vill gärna ha ett svar på varför de inte är nämnda i ärendet och framför allt inte i genomförandeavtalet. Under miljö nämner man bara det som handlar om luftfrågor. Däremot står det inget alls om det som kanske är den svåraste miljökonsekvensbedömning som man har gjort själv i beskrivningen, det vill säga bullret under själva byggtiden. Det här är ett oerhört stort projekt. Under så lång tid som åtta år ska man hålla på med byggnationerna kring de här tunnlarna för att flytta vägar och järnvägar fram och tillbaka. Det betyder att folk också kommer att börja flytta in under de här åren.

Det är aspekter som flera förvaltningar har tagit upp men som staden uppenbarligen inte alls har varit intresserad av att diskutera när det gäller genomförandeavtalet. Där skulle man kanske kunna peka på vilka lösningar man ser för att klara den här problematiken. Min fråga kommer snarare från det hållet när det gäller hur man gör med den här intunnlingen. Det är jättebra att vi försöker att göra den här typen av projekt, men vi måste göra dem så att man också klarar boendekvaliteten under tiden, annars blir det lite meningslöst.

Anförande nr 169

M a r i a H a n n ä s (v): Jag vill bara lugna dig, Gulan, och säga att vi tycker att det är bra. Det här förslaget är bra. Det är bra med en intunnling. Du kan vara lugn. Det är bra att bygga bostäder. Men vi har varit kritiska. Du har ju varit borta härifrån ett tag. Vi har till exempel haft uppe att man tog bort en stor del av bostäderna. Det ska bli en sciencepark eller något sådant. Jag kommer inte ihåg ordet för det just nu. Det har gjort att det har blivit ett väldigt högt exploateringsstal på den övriga delen av området. Det gör att nackdelarna har blivit mycket större. När remissvar och de boendes synpunkter från samråd har kommit in ser man att många är väldigt oroliga för just de saker som jag tog upp i mitt första anförande.

Anförande nr 170

Borgarrådet N o r d i n (m): Frågorna under byggtiden kommer att vara lika viktiga som besvärliga. Vi kan teckna tilläggsavtal under tiden. De åligger inte minst miljöförvaltningen nu att följa bullerfrågorna, särskilt när människor börjar flytta in i området. Vi har dock stora erfarenheter från bygget av Hammarby sjöstad. Där var det på precis samma sätt. Människor började flytta in och bodde på en omfattande och komplicerad byggarbetsplats under många år. De erfarenheterna lär väl staden och byggherrarna få ta till vara. De här frågorna delas på många. Det är inte ett genomförandeavtal med Banverket där vi reglerar hela den problematiken som Åsa Romson pekar på, utan det gäller såväl med Banverket som med byggherrarna i området. Ni kan lita på att vi kommer att följa de frågorna noga. Det är själva förutsättningen för att vi ska lyckas med det här.

Som fru ordförande med visst tålamod har påpekat handlar det här ärendet om intunnlingen och att vi ska kunna ha kvar Värtabanan. Nu tar staden – det kunde kanske någon ha påpekat – en betydande kostnad för att vi ska kunna göra detta och tunnlar in Värtabanan för den ska kunna finnas kvar. Jag hoppas verkligen att den ska kunna användas på ett sådant sätt att vi får valuta för de pengarna, och det tror jag att vi kommer att få också. Det är väldigt viktigt.

De andra frågor som har väckts här kommer det att arbetas med i stadsbyggnadsnämnden och i miljönämnden under hela det här projektet. Det kan komma att behövas tilläggsavtal när det gäller en del av miljö- och bullerfrågorna.

Anförande nr 171

Å s a R o m s o n (mp): Jag tackar finansborgarrådet för det förtydligandet, för det tror jag definitivt kommer att behövas. Jag menade inte heller att vi redan i det här ärendet och i det övergripande genomförandeavtalet i detalj skulle ha reglerat det som snarare är av myndighetskaraktär som lokala och regionala myndigheter naturligtvis kommer att sköta. Men när det gäller tidsaspekter, byggteknik och sådana saker hade det kanske varit bra att möta dem och diskutera i ärendet hur det också påverkar stadens påtryckningar när det gäller hur det här genomförandet ska se ut.

Jag understryker, precis som du, att det är väldigt bra att staden tar ett ansvar för att Värtabanan finns kvar. Det är också av den anledningen som Miljöpartiet vill understryka att vi skulle få ännu mer valuta för pengarna om vi också kunde använda den banan för att transportera människor till och från det här området. Vi hoppas att det är en fråga som ligger kvar i den ganska långa process som vi har framför oss.

Anförande nr 172

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Det hoppas jag också. Det är viktigt att de här pengarna används väl. Förhoppningen är att även människor ska kunna åka på Värtabanan.

*§ 20 Förtydligande angående parkeringsavgifter och felparkeringsavgifter
Förslag från trafik- och renhållningsnämnden
Återremiss från kommunfullmäktig den 11 maj 2009 (utl. 2009:169)*

Anförande nr 173

Å s a R o m s o n (mp): Miljöpartiet har ett något annorlunda förslag till beslut i det här ärendet eftersom vi föreslår vårt eget system för hur Stockholm framöver ska ta in parkeringsavgifter. Då handlar inte frågan enbart om att justera in mervärdesskatten, fru ordförande, utan det handlar faktiskt om en total översyn av parkeringsmedlen. Vi ser ett tydligt behov av att ta ett grepp på parkeringsfrågan, vilket den här staden inte har gjort på väldigt många år. Man ligger väldigt långt efter många andra stora städer som har liknande trafikproblem. I till exempel Paris innerstadskärna har man framgångsrikt använt parkeringsinstrument för att få gatuutrymmet att räcka till många fler olika trafikanter genom att man helt enkelt får göra på sig lite som bilist. När vi bor så tätt och med så bra kommunikationer bör vi uppmantra att ha lite färre bilar i innerstaden. Det gäller både dem som arbetspendlar till staden och dem som bor här och använder bilen vid olika tillfällen. I dag har vi rådighet över väldigt många instrument för att människor inte ska behöva vara uppknutna med de höga kostnader och den stora miljöförstöring som det innebär att ha många bilar i en storstad.

Vi tycker att parkeringsinstrumentet är en viktig del i detta. När nu fullmäktige har ett beslut uppe för att justera stora delar av parkeringsinstrumentet i form av mervärdesskatten vill vi lägga fram vårt förslag som är ett inspel i den diskussionen som det tyvärr inte har varit så många som har velat lyssna på. Det har varit väldigt få andra partier som har mött oss i den här debatten om parkeringsreformen och behovet av att se över detta mellan innerstad och ytterstad. Vi har i dag en parkeringspolitik som ingen stockholmare förstår rättvisan i. Ingen förstår hur det kan vara rättvist att stå gratis på Södermalm medan man måste betala i Rinkeby. Ingen förstår varför man kan ha bilen stående på natten gratis inne i staden medan man kan ha bilen stående på något slags permanent infartsparkering i närförort. Ingen förstår rättvisan i detta, och ingen förstår styrmedlet riktigt. Det styr på ett väldigt konstigt sätt om vi jämför den övergripande princip som har stått i våra stadgar i väldigt många år att vi ska styra för att få över mer trafik till den avgiftsbelagda tomtmarks- och garageparkeringen. Det är ju där man har avsatt mark just för parkering. Vi har inte avsatt marken på gatorna för parkering. Den är till för att funktionshindrade ska ha tillgång till fastigheterna med sina transporter. Vi ska ha varustransporter, cyklar, ett levande trottoarliv, gångbanor och fina parker. Vi ska inte ha en massa bilar som förfular staden och gör staden mer hård och otillgänglig.

Bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 174

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag ska bli oerhört kort. Jag vill bara yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Jag gläds åt att man kanske kan lösa den här momsproblematiken.

Sedan kan jag inte låta bli att säga en sak när du pratar rättvisa, Åsa Romson. Jag tror att stockholmarna kommer att tycka att det är oerhört svårt att jämställa parkeringsavgift med tjuvåkande i kollektivtrafiken. Det är nog någonting som inte många av dem gillar mer än de här klottrarna eller tjuvåkarna.

Anförande nr 175

Å s a R o m s o n (mp): Vi har fortfarande väldigt olika åsikter om man ska ta tag i parkeringsfrågan eller inte. Min folkpartistiska kollega har i alla år vurmat för att till exempel behålla parkeringsbolaget i offentlig regi trots att det konkurrerar med väldigt många fria verksamheter i staden. Vi återkommer till detta i budgetdebatten.

Anförande nr 176

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Jag vill bara säga: Tack och lov för att vi har kvar parkeringsbolaget i kommunens regi och inte enligt era luddiga förslag som vi har götts med tidigare.

*§ 21 Spårväg City – Genomförandebeslut etapp 1
Genomförandeavtal och samverkansavtal (utl. 2009:170)*

Anförande nr 177

Borgarrådet Hamilton (m): Fru ordförande! Detta är ett ganska unikt tillfälle när vi får möjlighet att diskutera en spårvägssatsning i Stockholms stad. Tvärspårbanan från Alviks strand har ju varit en framgångsrik saga. Vi vet att stockholmarna gillar spårvägar. Därför tycker vi att det är väldigt trevligt att vi nu kan presentera det här förslaget som innebär ett samarbete mellan staden och SL, Spårväg City.

Vi bygger mycket i Stockholm, och det är väldigt viktigt att vi samtidigt bygger miljösmart och nära kollektivtrafikstråk. På det förra fullmäktigesammanträdet hade vi en diskussion om Norra Djurgårdsstaden. Alla är överens om att det är viktigt att vi har bra kollektivtrafiklösningar där eftersom vi har tuffa miljömål. Spårväg City kommer att binda ihop västra Kungsholmen och de bostadsområden och arbetsplatser som finns där med Norra Djurgårdsstaden, det miljöprofilarbete, de bostäder och arbetsplatser som finns där.

I dag har vi ett ärende som dels handlar om ett genomförandeavtal för etapp 1, dels ett samarbetsavtal för alla tre etapperna. Etapp 1 omfattar upprustning av den befintliga Djurgårdslinjen och en förlängning upp till Malmskillnadsgatan. Det är inte så många som känner till det, men det är mer än 10 miljoner besökare på Djurgården varje år. Det börjar bli en väldigt hård belastning på Djurgården när det gäller trafiken. Djurgårdsförvaltningen har hört av sig till staden och sagt att man gärna skulle vilja hitta lösningar på detta. En sådan här spårtrafiklösning med en etapp 1 som innebär att vi snabbare kan få till stånd en upprustning av den befintliga Djurgårdslinjen innebär också vi kan tillmötesgå den delen av önskemålen från Djurgårdsförvaltningen.

Fru ordförande! Det är inte bara Stockholm som är intresserat av att bygga en sådan här spårvägslinje, utan det sker nu runt om i hela Europa. Jag tycker att det är väldigt intressant att titta på den utveckling som sker på det här området.

Det är också intressant att titta på den utveckling som sker inom oppositionen när det gäller de här frågorna. Innan jag avslutar mitt inledande anförande, fru ordförande, skulle jag vilja läsa upp ett litet citat, och jag tycker att det är ett väldigt klokt citat. Det låter så här: Spårvägslinjen mellan Centralen och Djurgården får i analyserna jämfört med busslinje 47 på samma sträcka en resandeökning på ca 50 procent till omkring 2 600 påstigande under tidsperioden 06–09 på vardagar. Sedan står följande också: Genom att göra de tyngre busslinjerna i innerstaden till spårvägar ökar transportkapaciteten på de hårt belastade inre näten. Därigenom läggs även grunden till ett strukturerande, fast och tillförlitligt linjesystem som fördelar resande mellan en rad viktiga innerstadsterminaler, och därmed minskar trängseln vid nuvarande överhettade omstigningspunkter, påskynda och genomföra planerna på utbyggnad av tvärbanan City–Hornsberg–Stockholm C–Norrmalmstorg–Djurgården–Frihamnen–Ropsten.

Detta är ett citat från en rapport som Miljöpartiet presenterade i torsdags i förra veckan. Jag instämmer väldigt väl i det som de skriver i den här rapporten. Dess värre verkar det som om de är ganska ensamma i oppositionen i den här frågan eftersom Socialdemokraterna över huvud taget inte vill ha Spårväg City. De framställer det som en "turistlinje" och är allmänt avogt inställda till denna satsning som skulle innebära en kraftig avlastning av de befintliga kollektivtrafiknäten plus en ökning av kollektivtrafiken till de här nybyggda områdena och även till Djurgården.

Med detta, fru ordförande, vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut, och jag hoppas verkligen att Socialdemokraterna tar sitt förnuft till fånga i denna fråga och lever upp till det som de själva säger, nämligen att Norra Djurgårdsstaden ska bli en klimatsmart stadsdel.

Anförande nr 178

J a n V a l e s k o g (s): Jag tänker ta upp en hel del frågetecken och problem med det här projektet i mitt anförande sedan. Nu vill jag ta upp en sak som jag fick höra om i dag och som har med det här projektet att göra, nämligen den mycket snäva tidsramen som kostar väldigt mycket pengar. Det är många konsulter inblandade. Den tål inga förseningar eftersom den ska byggas i påsk. I dag fick jag höra att hela projektet är tvärstoppat därför att Stockholm Vatten har problem med en ledning vid den här byggplatsen. Jag skulle vilja fråga borgarrådet hur hon ser rent allmänt på de tidsförseningar som riskerar att uppkomma eftersom man inte göra några ledningsomdragningar alls därför att det är så bråttom. Hur mycket förseningar tål det? Vad är det som händer just nu?

Anförande nr 179

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Om Jan Valeskog har läst handlingarna vet nog Jan Valeskog att det är ett väldigt tydligt genomförandeavtal som finns när det gäller etapp 1. Det finns en väldigt tydlig ansvarsfördelning. Det finns också väldigt tydliga tidsgränser på detta område. Det är det som gäller, och det är det som vi ska fatta beslut om i dag.

Anförande nr 180

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Vi i Miljöpartiet är väldigt glada över den omsvängning som Moderaterna har gjort i synen på spårväg i innerstaden. Vi har länge drivit att spårväg är ett ypperligt sätt att flytta trafik från innerstadsbussar och tunnelbanan till ett väldigt effektivt kollektivtrafikmedel. Det var inte länge sedan Mikael Söderlund slog fast att det inte fanns plats och utrymme för spårvägar i innerstaden och att de skulle ta plats från bilarna. Vi är väldigt glada över det här ärendet och över den omsvängning som har skett hos Moderaterna till ett mer spårvagnsvänligt förhållningssätt.

Däremot är vi oroade över att det inte blir så mycket mer än Spårväg City. Det finns mycket spår som inte finansieras inom ramen för Stockholmsöverenskommelsen som behövs för att vi ska kunna ha en väl fungerande kollektivtrafik i Stockholm. Hur ska vi finansiera alla de spår som finns i Stockholmsöverenskommelsen?

Anförande nr 181

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Som Yvonne Ruwaida borde känna till handlar de övriga spårsatsningarna, bland annat i den länsplan som i dag har presenterats av landshövdingen, om hur man tillsammans med staten och andra aktörer ska finansiera de planer som finns i länsplanen respektive i den nationella planen. Det ingår också i förberedelsearbetet inför infrastrukturpropositionen som regeringen kommer att lägga fram under våren. De här frågorna behöver man absolut inte blanda ihop över huvud taget.

Anförande nr 182

M a r i a H a n n ä s (v): Fru ordförande, fullmäktige! Vänsterpartiet är mycket positivt inställda till spårbunden trafik. Det vet ni alla. I detta fall handlar det om en stadsspårväg. Ni vet också att det var Janne Strömdahl i landstinget som för väldigt länge sedan tog initiativ till det som nu är vår tvärbana som är så populär, vilket borgarrådet Hamilton också nämnde tidigare.

Vi tycker självfallet att det är jätteviktigt att knyta ihop Lindhagen, som jag vill kalla det, det vill säga västra Kungsholmen, med Hjorthagen med spårbunden trafik. Men vi tycker att man börjar i fel ände. Det är en helt felaktig prioritering. Man börjar alltså bygga mellan Norrmalmstorg och Dramaten och upp mot NK till den bro som går över Regeringsgatan. Vi tycker att det är fel ställe att börja bygga på. Vi menar att det finns mycket bättre platser att förbättra kollektivtrafiken på. Varför börjar man inte i stället där man redan har börjat bygga bostäderna? Ett av de viktiga områden där vi ska ha den här miljövänliga staden är Lindhagen, västra Kungsholmen. Varför börjar man inte med bygget där i stället och drar det upp till Fridhemsplan? Det är en ganska dålig kollektivtrafik på den sträckan. Man kan inte säga att det är dålig kollektivtrafik mellan Dramaten och NK och upp till Regeringsgatan. Det är väldigt bra kollektivtrafik. Det finns tre tunnelbanestationer i närområdet och väldigt många bussar.

Vi menar också att det finns andra prioriteringar som skulle gå före att man börjar mitt i staden på det här sättet. Det handlar om den väldigt viktiga utbyggnaden av tunnelbanan till Norra Station och Karolinska. Eller varför inte Snabbspårväg Syd som vi vill ska ha en sträckning ända in i Stockholms stad?

Nej, nu blir det på den här platsen där det kryllar av olika busslinjer. Vi tycker inte att det är bra. Det fullt på bussarna nu. Det är fullt på tunnelbanan i söderort. Vi tycker att det är fel prioritering att börja den här spårvägen mitt framför NK.

Bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 183

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Snälla Maria Hannäs, du pratar om Snabbspårväg Syd. Här har vi ett ärende som handlar om ett genomförandeavtal och samarbetsavtal om Spårväg City. Då föreslår ni att vi ska ha någonting helt annat i stället. Det är dessutom någonting som inte ligger inom ramen för Stockholms stad. Det är inte speciellt seriöst. Om man tycker att det här är en bra idé tycker jag att man ska rösta

för det här förslaget som handlar om att man ska bygga hela den här sträckan. Du säger ju egentligen att du tycker att det är en bra idé, men det är fel tajmning.

Etapp 1 handlar inte om att man bara ska bygga från Dramaten till NK, som du säger. Det handlar om en upprustning av Djurgårdslinjen från Waldemarsudde. Sedan gör man en förlängning från Norrmalmstorg upp till Malmskillnadsgatan. Det är detta det handlar om. Som jag läste upp i det här citatet från Miljöpartiets rapport handlar det dessutom om att man kan ersätta ganska många bussar med varje spårvagn.

Anförande nr 184

M a r i a H a n n ä s (v): Jag nämnde det som ett exempel. Nu hakade du fast vid Spårväg Syd, men jag nämnde faktiskt tunnelbana till Karolinska, och jag talade om sträckningen från Lindhagen till Fridhemsplan. Jag kan nämna många exempel som vi tycker är viktiga. Jag håller med om att det handlar om vad man ska ha i Stockholms stad. Då nämnde jag just att det var mycket bättre att starta med sträckan mellan Lindhagen och Fridhemsplan. Vi i Vänsterpartiet tycker att ni gör en felaktig prioritering.

Anförande nr 185

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Fru ordförande! I likhet med föredragande borgarråd tycker jag att det är både spännande och positivt att redan nästa år få se första delen av en ny modern stadsspårväg. Det passar perfekt det år som vi är Europas miljöhuvudstad.

I dag är spårvagnar moderna, miljövänliga och klarar stora passagerarströmmar mycket bättre än bussar gör. Om vi ska klara av att ta hand om 30 000 nya invånare i länet per år måste både vägar och kollektivtrafik byggas ut kraftigt. Dessutom måste utvecklingsområden försörjas med bra kollektivtrafik. Utbyggnaden av stadsspårvägen är därför en nödvändighet. En spårvagn tar lika många resande som tre bussar och 170 bilar har jag lärt mig. Spårvagnar passar också in i den miljöprofil som Stockholms stad bygger upp. De passar också bra för de miljontals människor som vill besöka grönområden och det turistpopulära Djurgården eller ta sig till sin bostad och sitt arbete på Djurgården.

Tidsplanen är snävt beräknad, och därför måste alla inblandade parter verkligen se till att det sker så smidigt som möjligt. I det ingår framkomligheten under byggtiden, och det är därför som bygget sker i etapper. Samverkansavtalet fastslår de ekonomiska förutsättningarna. Det visar också att flera frågor måste studeras under projektets gång, och huvudansvaret för detta har SL.

Att genomföra ett projekt i den här storleksordningen är inte billigt. Att kunna se till att den växande staden får en framkomlighet som fungerar och att den ökande resandeströmmen mellan Centralen och Djurgården inte fullständigt blockerar allt resande i city är jätteviktigt. Därför måste vi tillåta att spårvägsutbyggnaden får kosta. Jag ser verkligen inte detta som ett politiskt prestigeprojekt, som ett visst parti i den här salen skriver, som stoppar andra projekt. Projektet stoppar ett förväntat kaos i

city. Vem som sedan kör spårvagnen, om det är en SL-anställd eller en privatanställd tågförare är faktiskt egalt. Huvudsaken är att hon kör bra.

Bifall till kommunstyrelsens förslag, som innebär att stockholmarna får den spårvagnslinje de så länge har velat ha!

Anförande nr 186

J a n V a l e s k o g (s): Jag har förstått att det är folkpartisten Stella Fare och moderaten Christer G Wennerholm som har gjort prioriteringen att Spårväg City ska byggas före andra spårprojekt. Jag skulle vilja ställa en fråga till Inge-Britt Lundin. Vad tycker du om att samtliga experter och samtliga som har agerat när det gäller planerna inte stöder den här prioriteringen? SL:s experter gör det inte och inte trafikkontoret. I Stockholmsberedningen hade vi en annan prioritering. Det var samma sak i Mälardalsrådet. Där var det en annan prioritering. Det var samma sak i länsplanen och i den nationella planen. Entreprenörer som Bombardier och Veolia tycker att det är en otroligt märklig prioritering. Varför är det bara Stella Fare och Christer G Wennerholm som lanserar den här idén hastigt och lustigt utan underlag? Sedan tvingas ni köpa den. Hur kommer det sig?

Anförande nr 187

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Du får adressera dina synpunkter till Stella Fare i ett annat forum, Jan Valeskog. Det är inte Stella Fare utan det är Folkpartiet som vill ha den här spårvägen med den dragning och den etapputbyggnad som föreslås här. Jag tycker att det luktar lite surt när ni kommer med era synpunkter eftersom ni är ganska ensamma om att ha de här synpunkterna. Ni har uppenbarligen hamnat fel någonstans i debatten, därav alla dessa påhopp. Jag antar att Moderaterna kommer att säga att det inte är Christer Wennerholm som bestämmer utan att det är Moderaterna som bestämmer.

Anförande nr 188

E i e H e r l i t z (mp): Fru ordförande, fullmäktige. Jag vill börja med att säga: Tack så mycket! Jag tackar och bugar. Det som nu börjar genomföras är precis det som vi skrev i en motion 2002 och som diskuterades här i stadsfullmäktige, men då hade det inte samma prioritet. Där krävde vi att man skulle ge berörda förvaltningar i uppdrag att tillsammans med SL utreda byggandet av en spårväg mellan Fridhemsplansområdet och västra Kungsholmen och utreda möjligheten att sammanbinda den linjen med en till Centralen förlängd Djurgårdslinje. På den tiden var det trafikborgarrådet Nordin, och han var väldigt positiv. Han ville göra en utredning om att förlänga museispårvägen från Norrmalmstorg till Centralen. Han tyckte att spårvagnar utgör ett intressant kollektivt transportmedel. Sedan menade man att motionen var besvarad, så det var varken ja eller nej. Men bättre sent än aldrig. Jag tackar så väldigt mycket för att en motion i en oerhört viktig fråga som denna behandlas positivt. Det här är faktiskt historiskt. Det är första gången efter högertrafikomläggningen som vi får en innerstadsspårväg.

Jag förstår att man inte kan bygga allt på en gång. Det måste till en massa arbete runt Sergels torg som kan ta tid. Det är bra att man kommer i gång. Det är bra att man får in moderna spårvagnar i innerstaden. Det kommer folk att tända på, och då kommer det krävas att vi ska ha fler spårvägar och fler vagnar. Då hoppas jag att Socialdemokraterna kan få bygga sin linje 4, ringlinjen runt innerstaden. Jag tycker att den också är väldigt viktig. Den borde komma som nästa etapp när man har byggt färdig spårvägen mellan Lindhagen och Djurgården.

Allt har sitt motstånd och sina svårigheter. När Lindhagensområdet och Lindhagensgatan var uppe stadsbyggnadsnämnden förelåg ett förslag om att göra den till en esplanad med trädplanteringar både vid sidorna och i mitten. Då påtalade vi innehållet i den här motionen gång efter annan, men man beslöt dumt nog att göra en esplanad, det vill säga göra i ordning mitten med trädplantering i stället för att lägga ut bussfiler där – de hade varit väldigt bra att ha nu – och använda detta utrymme till spårvägar. Då var en stor del stadsfullmäktige emot detta.

Jag säger: Tack så mycket! Det är bra att utvecklingen går framåt. Äntligen får vi spårvagn i Stockholms innerstad. Tack!

Anförande nr 189

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Jag skulle bara vilja önska Eie Herlitz lycka till med den övertalning som han nu måste ägna sig åt för att han ska få oppositionens tre partier att tycka samma sak i denna fråga.

Anförande nr 190

E i e H e r l i t z (mp): Ja, det ska jag arbeta på. Men samtidigt vill jag att Ulla Hamilton och ni i den borgerliga majoriteten så fort som möjligt fattar beslut om att fortsätta att bygga den här spårvägen vidare. Så fort etapp 1 är klar måste vi dra den fram till Centralen, för det där den stora mängden passagerare kommer från tunnelbana och tåg.

Anförande nr 191

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Aldrig förut har fullmäktige varit så förda bakom ljuset i ett så kostsamt projekt som detta. Ingen här får veta vad Spårväg City totalt sett kostar skattebetalarna. Ingen här får veta hur många kollektivtrafikprojekt som stryks på grund av den här prioriteringen. Ingen här får veta om projektet är samhällsekonomiskt lönsamt. Ingen här får veta vilka konsekvenserna blir för nyttotrafiken, gångtrafikanterna eller cyklisterna på Hamngatan. Ingen får veta att den nya spårvägen blir extremt störningskänslig.

Den samhällsekonomiska analys som har gjorts av SL, där projektet beräknas till låga 3 miljarder, visar att för varje krona som läggs på Spårväg City förlorar vi en krona. Det blir alltså -1,0. Enligt SL är projektet kraftigt samhällsekonomiskt olönsamt, och den verkliga kostnaden för Spårväg City är betydligt högre än så.

Man kan undra varför vi inte får veta detta. Borgarrådet Hamilton presenterar fantasisiffror om att det kommer bli betydligt fler resande på Spårväg City än exempelvis på 4:ans busslinje som har 18 miljoner per år. I dag är det ungefär 6 miljoner per år mellan Centralen och Djurgården. De här påhittade siffrorna som Hamilton, och även Christer G Wennerholm, använder bygger på att alla nya boende på västra Kungsholmen och alla i nya Värtan kommer att åka spårvagn i stället för tunnelbana, men det kommer inte att ske. Att åka tunnelbana till exempel från Hjorthagen till Centralen går på fem sex minuter. Samma sträcka med spårvagn tar 20–25 minuter. Från Kungsholmen blir resandeunderlaget mycket lågt på Spårväg City, i alla fall enligt SL.

Vi vill satsa pengarna på projekt som har stor samhällsnytta. Spårväg City kan bli intressant om 20 år när andra etappen av bostadsområdet i Värtan börjar bli klar. Den etappen förutsätter i huvudsak att Loudden har lagts ned. Innan dess måste vi bygga tunnelbana till Karolinska, Spårväg Syd, spårväg till Solna och universitetet, öka kapaciteten på Mälärbanan samt göra spårväg av 4:ans busslinje. Sådana projekt med höga resandetal och samhällsnytta stoppar ni med dagens beslut. Där är fullmäktige verkligen förda bakom ljuset.

Anförande nr 192

Christer G Wennerholm (m): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter! Den som verkligen för folk bakom ljuset är herr Valeskog. Han har i sin handling ett påstående om att den här utbyggnaden kostar 1 miljon per meter. Sanningen, herr Valeskog, är att den kostar 250 000 kronor. Det är dessutom, som Ulla Hamilton sade, ett helt nytt spårprojekt där man moderniserar den befintliga delen och för på 600 meter till, tar fram nya moderna spårvagnar och kör modern spårvagnstrafik. Sanningen, herr Valeskog, fru ordförande och fullmäktigeledamöter, är att den samhällsekonomiska kalkylen är lika bra eller lika dålig, om ni har läst SL:s handlingar, på Spårväg City som på Spårväg Syd. Det är exakt samma siffra, fru ordförande.

Anförande nr 193

Jan Valeskog (s): Det är ganska intressant vad som är samhällsnytta. Normalt sett underskattar man en rad aspekter, nämligen resandetid, resenyttor, vilken påverkan det har på arbetsmarknad och på bostadsinfrastruktur, men det här kommer marginellt att påverka de siffrorna positivt. Det gör Spårväg Syd. Jag kan ta upp att vi vill ha tunnelbana till Norra Stationsområde också. Det är också underskattad samhällsnytta av de skäl som jag nämnde. Det gäller för all del Förbifart Stockholm som också har en rejält underskattad samhällsnytta av de här skälen. Men det här projektet kan ni svårligen räkna upp med de argumenten.

Anförande nr 194

Eie Herlitz (mp): Fru ordförande, fullmäktige! Jag förstår inte varför Valeskog är så negativ till en utbyggnad av den här spårvägen. Det är ju så med det mesta av ny teknik som inte har prövats och med kollektivtrafikteknik att det går mycket bättre än vad man har trott. Tvärspårvägen blev en succé, och det var samma

typ av tveksamhet och sådana saker innan den beslutades. Det kostar visserligen lite pengar initialt, men det får vi ta. Sedan är det bara att fortsätta att bygga ut spårvägarna. Jag är övertygad om att den massa folk kommer att åka med den här.

Sedan finns det ytterligare en fördel med spårväg, och det är att när man bygger en spårväg brukar det alltid bli väldigt bra prioritet gentemot annan trafik. Bussarna skulle ju också få någon sorts prioritet, men de fastnar ju överallt. Däremot glider tvärspårvägen fram genom Gröndal och Hammarby sjöstad och behöver aldrig stanna vid ljussignalerna, och så blir det mellan Djurgården och city också.

Anförande nr 195

J a n V a l e s k o g (s): Problemet, Eie, är ju att du prioriterar bort annat. Du säger nej till flera andra projekt, Spårväg Syd, spårvagnar på 4:ans busslinje och tunnelbana till Norra Station. Det är det som är problemet. Sedan måste man titta på när det ska byggas. Detta kan vara intressant om 20 år men inte i dag. Tunnelbanan är fyra fem gånger snabbare och tar sex gånger fler passagerare.

Anförande nr 196

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Jan Valeskog försöker nu blanda bort korten. Det är inte så att länsplanen eller den nationella planen faller när det gäller infrastruktursatsningar för att vi fattar beslut här i dag om att vi ska säga ja till ett genomförande avtal och ett samarbetsavtal mellan staden och SL. Du försöker blanda bort korten. Det fanns väl ingen anledning att ta in saker och ting som vi inte vill ha statliga medel till i Stockholmsöverenskommelsen. Det här är ett projekt med 100 procent clear cut. Landstinget finansierar det hela. Stockholms stad upplåter mark på de villkor som vi har sagt gäller. Det finns ingen som helst anledning att blanda in några länsplaner eller Stockholmförhandlingar i den delen. Alla projekt som Per Unckel presenterade i dag i länsplanen ligger fast oavsett vilka beslut vi fattar i dag.

Anförande nr 197

J a n V a l e s k o g (s): Stockholmförhandlingen och det arbete som bedrevs inom Mälardalsrådet är en mycket viktig grund för arbetet både med länsplan och med nationell plan, inte minst i de förhandlingar som olika kommuner har med staten. Men det ligger helt riktigt en poäng i vad som är huvudfrågan här, nämligen att det är skattepengar som landstinget står för. Här gör man en prioritering och lägger dem på ett projekt som har en tredjedel så många resenärer som de andra. Det är inte samhällsekonomiskt lönsamt, och det visar också SL:s siffror.

Anförande nr 198

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag är ändå väldigt glad i dag över detta historiska beslut att bygga en innerstadsspårväg. Det är ett väldigt bra beslut. Vi kommer att behöva mer av innerstadsspårväg, inte mindre. Jag tycker också att det lite historiskt att Ulla Hamilton citerar Miljöpartiet. Det här är Miljöpartiets rapport *En modern och fungerande trafik i Stockholmsregionen*. Den handlar om att man behöver bygga ut och utveckla kollektivtrafiken i Stockholm för att just få en modern och fungerande

trafik. Där är innerstadsspårvägarna och en utbyggnad av stombussystemet i innerstaden oerhört centrala för att avlasta befintlig tunnelbana och öka kollektivtrafikandelen, det vill säga få fler att åka kollektivtrafik och färre att åka bil. Det är nödvändigt om vi ska ha en fungerande trafiksituation i Stockholm.

Det är tråkigt att mina rödgröna kolleger är tveksamma till att bygga ut Spårväg City, för den är oerhört viktig. Vi behöver den, vi behöver konvertera stombusslinje 4 till spårväg, vi behöver koppla ihop Tvärbanan City och framtida spårväg 4, vi behöver förlänga spårvägen från Odenplan till Solna via Karolinska och vi behöver ett väl fungerande spårvägssystem i Stockholms city. Detta är någonting som är på gång i många andra städer i världen. Det är positivt att Stockholm tar det här första steget i dag när det gäller en innerstadsspårväg.

Jag är oroad över hur det ska se ut med kollektivtrafiken i hela Stockholmsregionen. Det är inte som Ulla Hamilton säger att länstrafikplanen är en sak och det här en annan. I länstrafikplanen finns det väldigt mycket viktig kollektivtrafik, och det finns också kollektivtrafik som inte är finansierad i den. Det saknas en finansiering av kollektivtrafik på 30,8 miljarder i det som kallas Stockholmsöverenskommelsen. Jag är bekymrad över den situationen. Jag tycker att det är bra med Spårväg City, men det är inte bra att så mycket av den framtida kollektivtrafiken som Stockholm behöver saknar finansiering.

På vägsidan är det till dags dato enbart 360 miljoner som saknas. Den prioriteringen, att vägarna fortfarande är viktigare än kollektivtrafiken för den blåa alliansen, gör mig bekymrad. Men jag är ändå glad över dagens historiska beslut om innerstadsspårvägen. Det är ett steg åt rätt håll i den frågan, men det behövs mycket mer till kollektivtrafiken, nämligen 30,8 miljarder.

Anförande nr 199

J a n V a l e s k o g (s): Miljöpartiet och Socialdemokraterna är helt överens om att det är för lite pengar till kollektivtrafiksatsningarna. Vi är beredda att lånefinansiera sådana här projekt. Det är någonting som den borgerliga regeringen säger nej till. Den borgerliga regeringen lånefinansierar skattesänkningar, men de lånefinansierar inte investeringar, vilket är ganska bakvänt. Där har vi en annan uppfattning.

Jag måste ställa en fråga till Miljöpartiet. Om man ska prioritera är det då inte bättre att ta en linje som har mycket mer trafik? Det är till och med billigare att bygga spårväg på 4:ans busslinje som har ungefär 18 miljoner per år än på en linje som har 6 miljoner per år. Är det inte bättre att satsa på den som har nytta av den kapacitet som spårvagnen ger.

Anförande nr 200

Y v o n n e R u w a i d a (mp): Om vi går tillbaka till den trafikpolitiska diskussion som har förts i Stockholm har innerstadsspårväg tyvärr inte varit en fråga som har upplevts som intressant tidigare. Det var inte länge sedan som Mikael Söderlund stod här och sade: Innerstadsspårväg, nej tack, för då får inte bilarna plats i innerstaden. Det har varit ett bekymmer. Vi tror verkligen att en innerstadsspårväg är viktig. Det

här är en del av det. Vi delar inte Jan Valeskogs bedömning i frågan om att den här spårvägen inte gör nytta, för det gör den. Den gör stor och viktig nytta på många olika sätt. Däremot behöver vi mycket mer. Vi är överens med Socialdemokraterna om att kollektivtrafiken behöver byggas ut mycket mer, men vi ställer inte de här två frågorna mot varandra.

Anförande nr 201

C h r i s t e r G W e n n e r h o l m (m): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag kan hålla med Miljöpartiet om att det finns anledning för oss som är visionära i kollektivtrafikfrågorna att vara stolta i dag. Det finns sammanställningar med bra bilder av hur det ser ut i europeiska storstäder och andra städer runt om i världen. Där satsar man på utbyggnad av spårväg om den redan finns. Finns den inte så bygger man nya spårvagnslinjer. Det kallar jag att vara miljövänlig och visionär.

Det är intressant att se hur Socialdemokraterna nu försöker måla upp en bild. När man genom lögner har målat in sig i ett hörn och påstått att den här utbyggnaden kostar 1 miljon per meter i stället för 250 000 försöker man att måla upp en bild av att vi skulle ha att välja mellan det som finns i länsplanen och den nationella planen, som vi alla var överens om, eller en spårväg i city. Skillnaden är att vi vill ha både–och. Vi vill vara visionära. Vi vill börja bygga ut en ny spårvagnslinje i Stockholms innerstad.

Det går bra för Socialdemokraterna att ansluta sig till att utreda 4:an som spårvagnslinje. Jag hoppas att ni gör det i morgon i landstinget. Det har alliansen redan föreslagit i sitt budgetförslag. Ni är hela tiden efter i de här miljöfrågorna. Ni är omoderna och vill bara köra bussar. Ni vill att innerstaden ska vara igenkorkad av 47:ans buss vid Berzelii park. Där ska de stå som ett pendeltåg när man i stället kan se till att spårvagnar kommer fram på spår. Det försvinner tre bussar och blir en spårvagn, Valeskog.

Jag kan också upplysa er om att spårvagnar går på ett något mer miljövänligt bränsle än vad bussarna gör. Det är också bra. Det är visionärt. Det är tur för oss i Stockholm att vi kan bygga ut på spår och driva dem med el. Det kommer att gynna miljön. Det finns ett skäl till varför spårvagnarna är populära hos allmänheten, och det tror jag att ni socialdemokrater skulle fundera över. Jag vill inte säga att Dagens Nyheters undersökning var vetenskaplig, men när över 80 procent av deras läsare säger att de vill ha spårvagnar i innerstaden igen tror jag att man gör det av olika skäl. Man gör det av känslomässiga skäl, man gör det av miljöskäl och man gör det därför att man tycker att det kan vara en bra utveckling av stadsmiljön. Men den visionen saknar ni fullständigt.

Avslutningsvis vill jag fråga hur du ska ordna trängseln i tunnelbanan. Du är tydligen ensam bland socialdemokraterna här i Stadshuset. I Landstingshuset har de kommit på att det inte är bra att låta 3:ans linje vika av med vart tredje tåg till Karolinska, för då kommer 160 000 människor som dagligen färdas mellan Odenplan och Alvik att bli av med sin tunnelbana och få ersättning i form av buss.

Anförande nr 202

J a n V a l e s k o g (s): Herr ordförande! Det är fullständigt häpnadsväckande att finanslandstingsrådet inte har en aning om vad han pratar om. När det gäller Norra Station är det tunnelbaneskyttel som vi pratar om. Christer G Wennerholm säger principiellt nej till tunnelbana. Ni vill låta folk gå upp vid Odenplan som ska vidare till Karolinska. De ska gå upp vid Odenplan, vänta på en spårvagn, åka ut och sedan tillbaka igen. Det är ungefär en halv timmes längre restid per dag, två gånger femton minuter, jämfört med tunnelbana. Det är ungefär fyra och ett halvt dygn längre restid per år för att åka till Norra Station.

Anförande nr 203

C h r i s t e r G W e n n e r h o l m (m): Fru ordförande! Fullmäktigeledamöter! Det där är bara trams. Nu säger du att det var en skyttel, en tunnelbaneutbyggnad det gällde. En skyttel kommer att vara betydligt mycket dyrare att bygga ut än spårvagnslinje. Finessen med de siffror som du har använt i debatten, om vi ska gå in i debatt om tunnelbana till Karolinska, är att ni tar vart tredje tåg som i dag går mellan Odenplan och Alvik och kör till Karolinska. Därför blir det billigare. Men i den lösning där vi bygger en spårvagn blir skillnaden att det är en kilometer skyttel eller fyra kilometer spårvagn från Odenplan som knyts ihop med den nya linjen i Solna Centrum.

Anförande nr 204

A n n M a r i E n g e l (v): Apropå visionärer, Christer G Wennerholm, måste jag påpeka för dig att de europeiska städer som du refererar till och där man åter får spårvagnar, vilket är jättetrevligt, gör man sig av med bilarna i innerstaden, men det vill inte ni. Tvärtom vill ni föra in mycket fler bilar i innerstaden. Ni bygger en motorväg som kostar en miljon kronor per meter för att det ska bli ännu fler bilar i Stockholm.

Man måste se trafikslagen i en helhet. Vi tycker att det är jättebra med spårvagnar, men man måste se hela försörjningen med kollektivtrafiken. Det finns andra projekt som är mer angelägna att ta först. Men tala om att vara omodern när ni vill ha alla bilar kvar i innerstaden.

Anförande nr 205

C h r i s t e r G W e n n e r h o l m (m): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter! Det är det vi inte vill. Vi vill inte att bilarna ska vara i innerstaden. Vi vill att gubbar som jag, som ofta sitter i bilen, hellre ska ta spårvagnen. Men problemet är att vi inte kan flytta farbröder och gubbar som undertecknad över till kollektivtrafiken om vi inte ser till att vi har hög komfort och stor turtäthet. Jag kan säga att det skulle se ännu värre ut i den här staden, eller gör det i dag, om vi inte hade så många duktiga kvinnor och ungdomar som åker kollektivt. Men vi ska se till att även gubbarna gör det, och då måste vi bygga ut kollektivtrafiken.

Vi är alla överens om att det kommer 30 000 nya invånare varje år till den här staden, och de måste ha mer kollektivtrafik. Vi kan inte bara låta den ligga kvar på samma

nivå för att vi ska kunna möta befolkningsutvecklingen. Allt fler måste kunna åka kollektivt.

Anförande nr 206

Å s a R o m s o n (mp): Jag kan inte låta bli när vi har trafiklandstingsrådet här och som pratar så modernt och så värtaligt om fördelarna med spårväg i vår stadsmiljö. Jag håller helt med om det. Vi i Miljöpartiet tycker att det är väldigt bra att vi nu får en alltmer livaktig och bra diskussion om det i Stockholm. Särskilt viktigt är det när vi ser att buss på långa vägar inte är det transportmedel som allra bäst tillfredsställer både bekvämlighet och modernitet för den som vi väljer kollektivtrafiken i stället för bilen.

Det vore därför roligt att höra trafiklandstingsrådet analysera på samma sätt när det gäller Förbifart Stockholm. Där har alliansen fört två argument. Det ena är att det verkligen behövs en förbifart för bilarna så att de inte ska komma in till Stockholm. Enligt kalkylen gör de det ändå, för staden växer så pass mycket med bilar. Det andra är att det är jättebra därför att där kan kollektivtrafiken gå, det vill säga att bussarna ska gå på den här motorvägen. Det här är inte alls ett projekt för spårbunden trafik. Varför inte applicera den goda urbana spårkvaliteten även på ett sådant projekt?

Anförande nr 207

C h r i s t e r G W e n n e r h o l m (m): Fru ordförande och fullmäktige! Jag kan säga vad gäller utbyggnaden av spårvägen i Stockholms innerstad, som jag är övertygad om andra redan har pekat på, att vi inom ett antal år kommer att ersätta alla stombusslinjerna med spårvägar. Jag är övertygad om att det kommer att bli så. Så ser utvecklingen ut i övriga Europa också.

Jag är övertygad att med lite fler moderna socialdemokratiska ledamöter har ni också svängt i frågan och insett att vi behöver utbyggnaden av tvärspårvägen från Alvik till Solna Centrum och Norra Station, till Kista, till Helenelund i Sollentuna, Spårväg Syd. Därför finns det allt med i Per Unckels plan, och finansieringen finns också med i det förslag som ligger från Banverket. Så har vi själva sagt i Stockholm, och därför är beslutet i dag jättebra. Vi nöjer oss inte med detta, utan vi måste dessutom börja med spårvägsutbyggnad i innerstaden. Jag är övertygad om att vi kommer att få bort fler bilar från innerstaden. De kommer dock inte att försvinna helt, och därför ska vi ha Förbifart Stockholm.

Anförande nr 208

Å s a R o m s o n (mp): I en sådan här historisk debatt kan jag inte låta bli att gå upp, även man kan uppleva att vi är lite många från Miljöpartiet.

Jag skulle vilja vidareförmedla till kommunfullmäktige en upplevelse som under två valrörelser har glatt mig väldigt mycket. Det är att bli inbjuden att åka med en modern cityspårvagn från Norrmalmstorg. Inte just att den går från Norrmalmstorg, för det kanske inte den plats som man alla gånger ska besöka i Stockholm. Det finns många vackra platser i Stockholm, och Norrmalmstorg är inte den plats jag oftast besöker.

En modern spårvagn har transporterats hit i tillägg till Museispårvägens vagnar. De kallas ibland lite gulligt för museispårvägsfantasterna, och det är möjligt att de är lite gulliga, men de har gjort ett fantastiskt arbete i staden genom åren då de hållit liv i den spårvagnslinje som så många besökare och stockholmare har tagit till sitt hjärta. Att de dessutom har orkat med i de två valrörelser som jag har varit med om till fullmäktige att köra upp med trailer och sponsra för att få hit en moden cityspårvagn från Barcelona, Madrid, Frankfurt och Freiburg, så att stockholmare har fått pröva på hur den moderna cityspårvagnen kan fungera är jättebra. Den är inte någonting som kräver attiraljer som förstör kulturhus eller känns gammal och skakig som att sitta på Lidingöbanans tåg.

Det är väldigt bra, och det arbete som föreningen har gjort har lett till även en diskussion här där vi för första gången talar om att bygga ut spårvägen i Stockholm och börja bygga där det faktiskt finns. Jag tycker inte att det är konstigt, Jan Valeskog, att man börjar med en citylinje där det redan finns en spårväg. Vi ska veta att den har funnits för att det har funnits entusiaster och engagerade människor. Det finns dessutom väldigt engagerade och aktörer på Djurgården som har sett vad det har betytt för deras besökare.

Jag tycker att vi måste ge dem en eloge. Naturligtvis har det inspirerat olika politiker från olika partier att under ganska många år motionera om det.

En sådan första etapp, även om den är liten och mager och genomförs med fjäder i hatten under miljöhuvudstadsåret, tror jag att ingen majoritet hade försökt att inte prioritera. Jag tror att även en rödgrön majoritet hade gjort en sådan prioritering. Det är bra att man kan få erfarenheter från projektet för att gå vidare med byggprojekt som kräver mycket större åtgärder, det vill säga få hela linjen att fungera och binda ihop våra miljövänliga stadsdelar med en miljövänlig spårväg och visa på det viktiga symbolvärde som en spårväg är, ett urbant miljövärde. Jag tror att det här kan få stora effekter för Stockholms framtida och förbättrade trafik.

Jag välkomnar detta och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 209

J a n V a l e s k o g (s): Det handlar helt enkelt om att bygga ett par hundra meter spårväg och inte få några fler resenärer. Det är ett problem och det blir väldigt dyrt. Hade man åkt genom Centralen hade man nått några fler resande, även om även det handlar om en tredjedel i förhållande till alla andra projekt vi pratat om. Det är det som är huvudkritiken.

Jag ska återkomma i sakfrågan snart.

Anförande nr 210

Å s a R o m s o n (mp): Jag vet att Jan Valeskog var en av dem som var ganska kritiska till dem som hade andra visioner under den tidigare majoriteten när det gäller att man faktiskt ville sätta någonting på banan för att visa en väg framåt. Det handlade om trängselavgifterna. Det var ett projekt som naturligtvis oppositionen utnyttjade för

att peka på det ena och det andra som inte låg i tidsplanen, det ena och det andra som kanske innebar risktagning men som sedan visade sig bli ett steg framåt i den här staden.

Jag är ärligt och uppriktigt glad att man vågar ta sådana kliv i den här staden. Jag tycker att det är tråkigt att en så god politiker från Socialdemokraterna som Jan Valeskog inte kan se de här stegen.

Anförande nr 211

J a n V a l e s k o g (s): Det där sista måste jag hålla med om.

Jag tänkte vända mig mot Christer G Wennerholm, för han har verkligen bidragit till att slå blå, verkligen blå, dunster i ögonen. Jag kan börja med Norra Stationsområdet.

Christer G Wennerholm har sagt att det är slut med tunnelbaneutbyggnaden i Stockholm. Det var hans budskap. Vi kan ta Norra Stationsområdet som exempel, ett bra pedagogiskt exempel: Ska vi ha tunnelbaneskyttel till Odenplan, eller ska vi satsa på spårvagn? Man räknar med att 50 000 personer kommer att åka till Norra Station, antingen med tunnelbana eller med pendel, gå upp vid Odenplan, leta rätt på spårvagn som förhoppningsvis finns där. Det tar en kvart längre tid, i bägge riktningarna, en halv timme sammanlagt. Det är fyra och ett halvt dygn per år i längre restid jämfört med tunnelbaneskyttel.

Christer G Wennerholm pratade om kostnaderna. Han läser inte SL:s egna tjänstemäns utlåtanden. De säger att det är bättre med tunnelbaneskyttel. Han accepterar inte det. Tjänstemännen säger att kostnaden kommer att bli 1,9 miljarder och 3 miljarder att bygga spårvägen till Norra Station, medan detta kommer att kosta 2,7. Han gillar inte det, utan han vill återremittera ärendet. Han gillar inte fakta. När det inte passar Christer G Wennerholm skickar han tillbaka det. Sedan drar han sina valser här.

I en artikel som jag såg och som Ulla Hamilton och Christer G Wennerholm har skrivit under fortsätter bluffandet. De säger att det inte kommer att bli någon minskad kapacitet på Hamngatan. Tjänstemän på trafikkontoret säger att det är 30 procents minskning och att fordonstrafiken inte kommer att komma fram längre. Cykelbanorna kommer att minskas en hel del, gångytorna likaså. Detta till priset för att det ligger i tiden att bygga några hundra meter spårväg, fast det får allvarliga effekter, och ingen mer som reser. Det är enorma kostnader. Kostnaden som Wennerholm tog upp handlar inte bara om spåren, det handlar om allt det övriga som kostar, vagnar och depåer. Det måste också räknas in i de totala kostnaderna.

Ett tunnelbanetåg, det måste jag tydligen informera Wennerholm om, tar alltså 1 200 personer. En spårvagn tar drygt 200, 211 tror jag. En led buss tar 120 personer. Ni säger att de tar tre fyra gånger mer än en buss. Det är inte sant det heller. Inte mycket av det ni säger är sant.

Varför måste ni bluffa? När det gäller områdena som västra Kungsholmen finns det två tunnelbanelinjer, tre stationer, och ut till Hjorthagen finns det en tunnelbanelinje.

Det tar alltså betydligt kortare tid, fyra fem gånger fortare med tunnelbana än med spårvagn.

Anförande nr 212

C h r i s t e r G W e n n e r h o l m (m): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Det här tenderar tydligen att bli en debatt om en fråga som det egentligen inte handlar om, men vi kan ta den. Till att börja till det som det handlar, kapaciteten.

När gick det en ledbuss på 47-ans linje senast, Jan Valeskog? Svara på den frågan. Det går inga. Stockholms stad ger inget tillstånd till att köra ledbussar på den linjen. Därför kommer det att försvinna tre 47-or för varje spårvagn. Förklara då för fullmäktige hur det kommer att bli trängre vid Berzelii park på grund av detta? Det finns ingen möjlighet i världen till att det blir så. Det är helt enkelt fel.

När det gäller utbyggnaden av skyttel är det ju en skyttel, inget helt tunnelbanetåg. Skulle det vara ett helt tunnelbanetåg är vi tillbaka i det jag sade, att då försvinner kapaciteten, för det blir ingen ny linje utan man tar från den i västerort.

Anförande nr 213

J a n V a l e s k o g (s): Jag vill bara säga att tunnelbaneskyttel gör att det går att åka snabbare, man tjänar fyra och en halv dygn per år. Någonting annat handlar bara om prestige.

De här bussarna vid Berzelii park är inte det som förorsakar trängsel, det är andra skäl, som du mycket väl vet på grund av trängselavgifter och annat. Vi ska absolut ha spårvagn på den här sträckan, men vi behöver det av kapacitetsskäl. Det är därför vi ska ha det, inte för att det är kul.

Slutligen: Märkte ni att fastighets- och finanslandstingsrådet har varit här och uttalat sig flera gånger, men inte en enda gång har vi fått höra vad det här projektet kostar, för han vet inte. Det är skandal. När det gäller samtliga andra projekt med samhälls-ekonomisk nytta är de beräknade exakt, men här vet man inte, utan vi får lita på hans ord och det ger jag inte mycket för.

Anförande nr 214

B o r g a r r å d e t H a m i l t o n (m): Jag kan avslöja en hemlighet för Jan Valeskog. Du kan inte tala om hur mycket Norra Stationsområdet kostar heller.

Detta är ett projekt som sker i olika etapper. När man ska upphandla servicen kan man inte exakt tala om vad det handlar om för kostnader. Det är i fel forum du diskuterar den frågan, för det är landstinget som ska finansiera projekten. Vi diskuterar här i dag ett samarbetsavtal, genomförandeavtal, där vi från stadens sida säger att det är okej att SL bygger Spårväg City från Waldemarsudde, första etappen, till Malmskillnadsgatan. I hela etappen gäller det sedan ett samarbetsavtal om byggandet från västra Kungsholmen till Norra Djurgårdsstaden.

Det är det vi diskuterar här, jag har inte avsatt några pengar alls till finansiering i det här huset. Du är i fel hus, Jan Valeskog.

Anförande nr 215

Jan Valeskog (s): Jag trodde aldrig att jag skulle behöva kalla Ulla Hamilton för bypolitiker, men det är du verkligen nu. De här frågorna är ju regionala planeringsfrågor. Det går inte bara att titta på en del av Stockholm, utan man måste titta på länets intressen, framför allt när det är landstingets pengar vi pratar om. Vad är det ger de mest samhällsekonomisk nytta när det åker en tredjedel jämfört med hur många som åker med de andra alternativen än spårväg? Vi har politiker i landstinget som säger nej till tunnelbana, och även Sten Nordin har gjort det, där det är mest kapacitet och som till och med kan vara billigare, som i exemplet Norra Station, än vad spårvägen är enligt SL:s egen expertis som rekommenderar just tunnelbana i det här fallet.

Anförande nr 216

Borgarrådet Edholm (fp): Herr ordförande! Det är sällan man som politiker blir förvånad, tyvärr, ska jag kanske säga. Vi vet ofta var vi har varandra i de politiska frågorna. Därför har jag sällan blivit så förvånad som under den här debatten om en ny spårväg, cityspårväg i Stockholm. Plötsligt har jag insett att Socialdemokraterna faktiskt är emot detta.

Jag trodde först att det var någon detalj som sossarna hängde upp sig på, att det handlade om att det var borgerlig regim i Stadshuset och i landstinget som hittade på detta som gjorde att man kunde haka upp sig på en detalj. Men jag har nu insett under de här månaderna att Socialdemokraterna är helt emot nya spårvägar i city, det som stad efter stad går över till eller bygger ut och moderniserar. Det görs överallt i Europa. Detta är Socialdemokraterna i Stockholm tvär emot.

För Folkpartiet har det alltid varit självklart att vi skulle förorda den här sträckningen, den första delen på en historisk satsning i Stockholmsperspektiv. Vi är en stad som har gjort oss av med nästan alla spår ovan jord. För oss har det varit självklart att vara för detta. Folkpartiet var med och drev igenom den spårväg som i dag finns mellan Waldemarsudde och Norrmalmstorg. Självklart ska vi fortsätta den genom staden.

Jag tror att man tänker fel om man tror att varje minut är det som stockholmarna räknar. Jag tror att stockholmarna värderar komfort, säkerhet, att kanske inte behöva gå ned ensam, framför allt som kvinna, i en tunnelbanenedgång mitt i natten, att man kan åka uppe bland folk där folk kan se en, att man kan kliva av i trygghet och säkerhet på ett annat sätt än tunnelbana. Jag tror faktiskt att det kanske finns till och med en smula nostalgi bland stockholmarna, att stockholmarna vill ha tillbaka spårvagnarna på gatorna. Det är trevligt och bidrar till en stadsbild som vi tycker om.

Jag tycker att det är sorgligt att Socialdemokraterna väljer att vara så helt emot spårvagnar i city, men nu kommer de. Det här är bara ett första steg i någonting som kommer att visa sig vara en historisk satsning på ett modernt sätt att resa i Stockholms innerstad.

Anförande nr 217

J a n V a l e s k o g (s): Jag vet inte om Lotta Edholm har varit i salen och hört debatten eller om hon förstått den. Debatten har ju handlat om vilken kollektivtrafik vi ska satsa på. Var får vi mest för pengarna? Vilket är mest samhällsekonomiskt nyttigt? Det är det debatten handlar om.

Är det Spårväg City som bara har 6 miljoner passagerare per år, eller är det andra projekt som Spårväg Syd eller spårväg på 4-ans busslinje som har 18 miljoner passagerare per år? Det är vad det handlar om, eller tunnelbana till Norra Station eller satsningar på spårväg till Solna och universitet? Det är sådana alternativ vi pratar om.

Det handlar inte bara om att vara för eller emot. Då måste väl även en folkpartipolitiker, även om man har en landstingspolitiker som Stellan Fare, vara med och prioritera det som ger mest samhällsnytta. Lotta Edholm tycker att det av trygghetsskäl är bättre att åka spårvagn, men nu har vi ändå ett tunnelbanenät. De flesta som åker till jobbet åker med det som är snabbast. Man vill inte åka 20 minuter längre än nödvändigt.

Anförande nr 218

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Jag skulle bara i all ödmjukhet vilja påpeka att det var precis denna diskussion vi hade när det gällde tvärspårvägen. Mängder av tyckare i den här staden sade: Det kommer inte att löna sig. Det är inte samhällsekonomiskt lönsamt. Det kommer inte att åka några människor på den, för det kommer att ta alldeles för lång tid.

Det är en av de största succéerna i kollektivtrafikens historia i Stockholm. Jag är helt övertygad om att cityspårvägen kommer att omfamnas av stockholmarna på precis samma sätt. Men vi måste någon gång våga ta första steget. Jag tycker att det är sorgligt att Socialdemokraterna inte vill vara med i det första steget.

Anförande nr 219

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande, fullmäktige! Vi vill också ha någon typ av tunnelbana till Odenplan, Jan Valeskog. Men vi tycker att det man ska göra först är att satsa på säkra kort. Vi vet från erfarenheterna med tvärbanan och från massor av europeiska innerstadsspårvägar att det brukar bli succé. Det är väldigt liten risk att det inte ska bli några passagerare på den här spårvägen, utan jag tycker att det är ett säkert kort att satsa på spårvägen.

Däremot en tunnelbana till Norra Station – det är inte bara att satsa på den sådan, som Jan Valeskog tror, hur som helst. Det blir tåg var tionde minut. Wennerholm har i dag sagt att det är vart tredje som går till Odenplan i dag. Sedan kommer det att gå 30 meter ned i marken, och det blir bara en station. Folk kommer i stället att gå från Norra Station till Odenplan. Det blir väldigt lite folk i tunnelbanan.

Nej, det är viktigt att vi satsar på den här spårvägen och får en första början till ett nytt innerstadsnät. Jag är den första att säga att om sossarna föreslår att nästa etapp ska vara att göra busslinje 4 till en spårväg kommer jag att hålla med om. Det behövs också.

Anförande nr 220

Birgit Marklund Beijer (s): Herr ordförande! Spårväg City är ett gigantiskt projekt som inte ger mycket utdelning i etapp 1. Utdelningen är 250 meter spår för 200 miljoner kronor. Därom kan vi tvista, men enligt beräkningar som är gjorda handlar det om 200 miljoner.

Det här tycker vi är ett direkt slöseri med resurserna. Byggnationen kommer att försämra Norrmalmstorg. Det krävs en lång hållplats motsvarande två spårvagnar, cykelbanan försvinner, träd tas bort, träd kommer i kläm, nyttotrafiken kommer att få svårt att angöra. Det blir ett provisorium. Eftersom tätskiktskonstruktionen utförs provisoriskt måste det göras om. Men alliansen vill till varje pris leva upp till Stockholm som miljöhuvudstad.

Vi socialdemokrater har i trafik- och renhållningsnämnden begärt att ärendet skulle återremitteras för att vi ska få svar på många frågor som vi hade. Men det gick inte igenom, man ville ha något svar.

Jag tror att man prioriterar minuterna. I det livspussel som familjer lever i prioriterar man minuter. Då är tunnelbana ett bättre kollektivt färdmedel än den korta spårvägen, den etapp 1 som vi nu diskuterar. Det är en väldigt kort spårväg som är provisorisk. Vi vill i stället satsa, som antytts tidigare, på annan spårbunden trafik i andra områden.

Med detta yrkar jag bifall till Socialdemokraternas reservation.

Anförande nr 221

Borgarrådet Hamilton (m): Jag skulle vilja rekommendera att ni lyssnar på Åsa Romson i denna fråga. Hon säger att det är klokt att börja med etapp 1 på det här sättet. Hon säger att det handlar om att rusta upp en befintlig spårväg, som går från Waldemarsudde till Norrmalmstorg i dag där man förlänger upp till Malmskillnadsgatan. Det är inte 250 meter, jag vet inte vilken måttstocksvariant ni använder över huvud taget. Jan Valeskog och jag har gått samma klass i gymnasiet, och då hade vi minsann samma måttstock när vi läste matematik, men han verkar ha utvecklat en annan variant sedan dess.

Det är helt fel att säga att träd tas bort. Det står väldigt tydligt i avtalet att varje träd som ska flyttas på ska ställas tillbaka igen. Ni har helt enkelt inte läst handlingarna. Så verkar det på er när man lyssna på er i debatten.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 222

Birgit Marklund Beijer (s): Jodå, jag har lyssnat på föredragningarna i trafik- och renhållningsnämnden, och det är en del träd som kommer att tas bort. Cykelbanor försvinner, och det blir svårare vid Norrmalmstorg. Det är helt klart att det blir så under byggtiden och även när projektet är klart.

§ 22 Tilläggsbeslut avseende detaljplan för Tvärbana Norr i tunnel under Traneberg, TDp 2007-36198-54
Medgivande hos Länsstyrelsen i Stockholms län till upphävande av del av detaljplan (delen depåtunnel) (utl. 2009:176; skrivelse 14)

Anförande nr 223

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Vi har inget eget förslag till beslut utan vill bara så att säga lägga in en brasklapp att vi vill lämna möjlighet till flexibla lösningar. Det är jättebra om spårväg byggs norrut mot Solna. Men det är viktigt att man inte låser sig till en enda lösning till spårvagnsdepå, att man inte bara säger att vi måste flytta den. Vi är inte riktigt klara med var den här spårvagnsdepån ska ligga.

Den tidigare diskuterade platsen vid Ekbacksvägen är inte riktigt bra. Miljöpartiet vill bara försäkra sig om att alternativ lokalisering kan utredas och att man gör det för en placering norr om Norrbackaleden eller på annan plats, eller kanske man får dela upp det så att man ha kvar delar av depån vid kvarteret där den nu ligger och lägger delar någon annanstans.

Det depåförslag som har varit uppe är inte bra. Det är att klämma in det bredvid befintliga bostäder. Vi vill bara lämna öppet för flexibla lösningar.

Anförande nr 224

B o r g a r r å d e t A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! I den detaljplan som kommunfullmäktige nu tar ställning till tas inte ställning i fråga om var någonstans depån ska ligga, utan det kommer att vara ett särskilt ärende för stadsbyggnadsnämnden längre fram.

Anförande nr 225

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp). Det var hyfsat flexibelt, men vi hoppas att vi har kvar lite flexibla lösningar. Det är inte helt enkelt att hitta ett bra ställe för spårvagnsdepå.

Anförande nr 226

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande, fullmäktige! I stadsdelsnämnden i Bromma har vi föreslagit att man ska utreda att tunnelförlägga depån som vid tunnelbanan uppe vid Rissne i Rinkebyområdet. Man har väldigt välordnade bergtunnlar där vagnarna står. Under Traneberg skulle man kunna göra samma sak parallellt med trafiktunneln. Då skulle vi slippa en stor depå nära bostäder vid Johannesfredsområdet.

§ 23 Motion om Undersökning om stadens momskompensation ger privat driven verksamhet bättre villkor än kommunalt driven verksamhet (utl. 2008:157)

Anförande nr 227

Borgarrådet L i v h (v). Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag tror att det är första gången och förmodligen sista gången som jag står i den här talarstolen med krav från 33 moderata kommunalråd. Det kommer förmodligen aldrig mer att inträffa, och jag gör det för en gångs skull med glädje. Det handlar nämligen om något så tråkigt och osexigt som momskompensation. Men det är väldigt allvarligt, och det är en stor rättvisefråga.

Det handlar om rättvisa mellan kommunala och privata verksamheter. Den momskompensation som riksdagen har beslutat om gynnar privata skolor framför kommunala, och det tycker jag inte är rätt. Det tyckte inte heller den moderatledda majoriteten i Uppsala som faktiskt undersökte hur momskompensationen slog och upptäckte att det var väldigt orättvist. De privata aktörerna får en betydlig överkompensation.

Det tycker jag inte är rimligt. Det är därför som jag, precis som 33 moderata kommunalråd, tycker att det här ska utredas. Jag tycker att Stockholms stad ska utreda för att se om momskompensationen är kostnadsneutral eller om den gynnar de privata skolorna. Visar det sig att den gör det, vilket det visat sig i andra städer, ska vi gå till regeringen och kräva att den här Ludvikamomsen ses över så att momskompensationen blir rättvis.

Anförande nr 228

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag är inte säker på att 33 moderata kommunalråd har alla motiv och alla argument gemensamma med Ann-Margarethe Livh. Jag är ganska övertygad om att den ideologiska utgångspunkten är annan. Sedan kan man av olika skäl hamna i samma ståndpunkt.

Ordförande, fullmäktige! Det viktigaste på det här området är och förblir ändå att det är fasta och förutsebara spelregler och att säkerställa likvärdiga villkor för offentliga och enskilda huvudmän. Vi har för vår del ingen anledning att tro annat än den bedömning som stadsledningskontoret har gjort. Det här är en i grunden rent teknisk fråga. Vi har inte gett någon i uppdrag att behandla det här på ett icke-likabehandlande sätt. Vad vi har sagt är att det är viktigt att systemet är transparent och förutsebart för alla parter, och det uppfattar vi att det är, att det är konstruerat på ett sådant sätt att det inte är kostnadsdrivande eller skapar skeva incitament. Jag uppfattar att det är så.

Den bedömning som görs av dem som gör det här i praktiken är att det för staden fungerar tillfredsställande utifrån de uppställda kriterierna. Vi har därmed inte uttalat oss om hur det fungerar i Uppsala eller för den delen i någon annan kommun. Men den bedömning som görs och den utredning som är gjord i det här ärendet visar att

det här systemet är tillräckligt bra. Det finns i vart fall ingenting i underlaget som talar för att det skulle fungera bättre på ett annat sätt.

Mot den bakgrunden yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 229

Borgarrådet L i v h (v): Det är klart att du inte ska uttala dig om hur det är i Uppsala. Men dina moderata kompisar i Uppsala har gjort det och funnit att det är djupt orättvist. Faktum är att de privata skolorna gynnas. Tycker du att det är rätt? Tycker du inte att Stockholm ska undersöka hur det ser ut i staden? Vill vi att det ska vara genomskinligt? Vem får pengar och vem får inte?

Det är klart att det är en ideologisk fråga eftersom det handlar om rättvisa mellan olika former, men det är också en kommunalekonomisk fråga. Är det rätt att ge pengar som man inte ska ha?

Anförande nr 230

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Om det är såsom Ann-Margarethe Livh säger – och jag har ingen anledning att tvivla på en så trovärdig källa som Ann-Margarethe Livh – att de 33 moderata kompisarna, som du uttryckte dig, har gjort en utredning som gör att de drar en annan slutsats än vad vi gör är det inom ramen för den kommunala självstyrelsen för dem obetaget att landa i en annan slutsats, och då ska de dra de slutsatser som de gör. Vi drar de slutsatser som vi gör baserade på det här ärendet. Vi landar i en annan slutsats.

Sedan kan jag notera med intresse att ni använder Uppsalaargumentet lite då och då när de gynnar er syften, senast i en bostadspolitisk debatt. Ert intresse för Uppsala borde ta lite andra uttryck när det gäller vår politik.

Anförande nr 231

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, fullmäktige! Den här motionens förslag innebär att den schablon som används vid momskompensation till den enskilde ska undersökas. Frågan om nivån på momskompensation är komplex. Det är viktigt att det inte råder någon tvekan om att det är konkurrensneutralitet som gäller och att det inte är ideologiska skäl som är avgörande för vilken aktör ska ha möjlighet att driva verksamheter i staden. Oavsett vem som driver verksamheten i staden är kvaliteten det viktigaste. För att garantera hög kvalitet i alla verksamheter krävs ett väl utvecklat system med utvärderingar och kvalitetskontroller men också en mångfald och en kommunal beställarkompetens.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 232

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Den här motionen väckte fullkomlig skräck i mig när jag såg den första gången. Sedan började jag fundera lite grann på det. Det är naturligtvis utifrån min egen bakgrund, eftersom

jag själv är vårdentreprenör åt Stockholms läns landsting i de södra länsdelarna. Hur skulle det egentligen vara om man genomförde ett system som liknar det som tydligen ni i oppositionen gärna vill genomföra? Det skulle vara något slags behovsprövning av momskompensation i verksamheten.

Det skulle inte vara så himla dumt på sätt och vis. Då skulle det nämligen vara så att den som tar över eller börjar en verksamhet i väldigt dåliga lokaler med dåliga inventarier och risig arbetsmiljö skulle kunna investera rejält och få god kompensation från uppdragsgivaren, det vill säga staden eller landstinget, regionen eller staten, den offentliga verksamheten. Det skulle få alldeles oöverskådliga konsekvenser, naturligtvis.

Om man ska kunna både som entreprenör och som huvudman förutse någonting i en verksamhet måste man kunna hitta det näst bästa. Det näst bästa i de här sammanhangen är schablonmässiga ersättningar för momskompensationen. Frågan i sig är väldigt komplicerad. Den skulle kunna lösas av att alla fick betala full moms och alla fick också dra av den momsen. Men på något mystifikt sätt har det inte blivit så i Sverige. Där ligger egentligen den stora konkurrensneutralitetsfrågan. Egentligen borde naturligtvis alla utövare av vård, omsorg och skola få betala full moms och dra av full moms. Det är dess värre inte så det är i Sverige.

Jag kan inte se heller, efter en snabb överblick över våra schabloniserade momskostnader, att det skulle vara överkompenserat. Jag skulle snarare säga att det för äldreomsorgens del är underkompenserat beroende på krav som IT-system och annat som Stockholms stad ställer i auktoriserings- eller godkännandesituationer för äldreomsorgen.

Anförande nr 233

Borgarrådet L i v h (v): Om de är underkompenserade är det lika stor anledning att göra en översyn som om man är överkompenserad.

Jag förstår inte varför ni är så himla rädda för att göra en översyn för att se om ersättningen är okej eller inte. Uppsala har gjort det och upptäckte att det var överkompenserat. Flera kommunalråd har reagerat för det här i många borgerligt styrda kommuner. Varför i himmelens namn är ni så rädda för att kolla om pengarna går dit de ska gå och att ingen är överkompenserad? Jag förstår det inte. Jag tycker att det är bra att kommunens ekonomi är genomskinlig så att man vet hur resurserna används.

Anförande nr 234

Björn Ljung (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag tror att det är där vi skiljer oss åt. Du återkommer till ordet att de privata utövarna är överkompenserade. Jag tillät mig att antyda att 2,5 procents kompensation för äldreomsorgen är i underkant. Visst finns det alltid skäl att se över alla möjliga delar. Det är bara det att det är en otroligt komplicerad materia, och jag skulle hellre se att man tog ett ordentligt nappatag i riksdagen med det här och genomförde ett helt genomskinligt och ett helt

jämförbart system, nämligen att full moms betalar alla och full moms lyfter alla av. Det skulle bli rättvist.

Anförande nr 235

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag tyckte att det var en bra beskrivning du gjorde av ett orimligt system där man låter privat verksamhet ta över och ha ett stödsystem på ganska lösa boliner. Jag skulle möjligen vilja inflika att det vore lika märkligt som att låta privat verksamhet ta över en kommunal mångmiljonverksamhet för några futtiga tusenlappar.

Anförande nr 236

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige! Måhända hörde inte riktigt repliken till ärendet, men jag kan dela borgarrådet Mogerts uppfattning i sak. Det han beskrev är definitivt inte någonting att stå efter.

Men i sakfrågan är det viktigt, det vill jag understryka, att det finns klara och tydliga schabloner och att man, om man någon gång ändrar på dem, gör det med mycket stor omsorg, om man inte kan förmå det andra vackra huset mitt över vattnet att ändra så i grunden att det blir möjligt att betala full moms för kommuner, landsting, regioner och stat och få lyfta momsen. Det borde också vi privata vårdgivare få göra och lyfta den investeringsmoms och annan moms som vi betalar.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 237

J o n a s E k l u n d (mp): Du säger att det här är en oerhört komplicerad materia, och det är det ju. Därför tycker jag att det var ett väldigt bra förslag i motionen att man ska utreda frågan ordentligt en gång för alla. Du säger att du vid första påseende inte ser något fel med kompensationsprocentsatserna. Du säger att det kanske till och med är en underkompensation. Det är inte heller bra i så fall.

Eftersom det handlar om så oerhört mycket pengar varje år för staden borde man göra den utredning som föreslås i motionen. Jag har en känsla av att ni säger nej till det därför att förslaget kommer från Vänsterpartiet. I så fall hoppas jag att ni kommer med samma förslag själva om några månader, för det här är absolut nödvändigt. Vi ska ha rättvisa i resursfördelningen mellan offentligt och enskilt drivna verksamheter i staden.

Anförande nr 238

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige! Miljöpartiet har en oftast annorlunda syn på andra utövare i vård och omsorg än kommunen. Ni brukar vara hyggligt positivt inställda till privata entreprenörer i vård och omsorg.

Om man ska göra en sådan utredning ska man göra det när man ser att det finns ett rejält behov. Det behovet är inte tydligt uttalat. Vi ska inte göra utredningar för utredandets egen skull. Det jag vill snarare understryka är att staden agerar mer

kraftfullt också när det gäller riksdagens behandling av de här frågorna, det vill säga 25-25, lika för alla.

Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 239

I n g e r S t a r k (v): Ordförande, fullmäktige! Vad det handlar om i första hand är just lika villkor. Lika villkor ska gälla mellan kommunalt och privat driven verksamhet. Man kan bli lite misstänksam apropå det senaste sade. Det kanske är därför att förslaget kommer från Vänsterpartiet, jag vet inte.

Ska det vara lika villkor så ska det vara det. Det finns ganska tydliga tecken på att till exempel förskolorna, som har en momskompensation på 6 procent vilket är högt, är överkompenserade. Det har bland annat med de höga hyrorna att göra. Det är ingen tvekan om det.

När man gjorde undersökningen i Uppsala visade det sig att de privata verksamheterna var överkompenserade. Därför finns det all anledning, om man menar allvar med att det ska vara lika villkor, att man gör en utredning för att komma fram till om det här är bra, underkompenserat, överkompenserat eller olika momssatser vid olika verksamheter.

Därför skulle jag vilja ställa frågan igen: Varför gör man inte en utredning för att ta reda på om vi har ett system som är bra? Det är vettigt att man skickar frågan vidare till riksdagen och undersöker saken noga. Men en utredning i Stockholms stad skulle faktiskt vara på sin plats.

Anförande nr 240

J o n a s E k l u n d (mp): Jag vill anknyta till det som Björn Ljung sade om att det allra bästa vore om varje verksamhet fick kompensation för sina extra momskostnader. Det kan jag hålla med om.

Det andra bästa vore om schablonerna är så kalibrerade att de faktiskt stämmer med de genomsnittskostnader som varje verksamhet har momsutgifter för.

Det tredje bästa är att inte riktigt veta om schablonerna är rätt. Det är där vi är nu. Vi borde kunna klättra upp till andra bästa.

Anförande nr 241

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Det är väldigt mycket troende och väldigt lite vetande i debatten. Det tycker jag är lite tråkigt när vi talar om skattepengar och hur kommunens resurser har använts. Jag kan inte heller förstå varför man inte skulle kunna göra en utredning. Det är klart att man undrar om det beror på att man har en beröringsskräck när det gäller att ge sig in i vad privata utförare över huvud taget gör i den här staden. Det är väl det om är mest förutsebart när vi talar om förutsebara villkor att man inte vill gå och titta hur det ser ut i verkligheten.

Jag förstår inte riktigt vad Björn Ljung menar med att man ska bedöma varje verksamhet för sig och vad de har för momsavdrag. Det är klart att det måste vara en schablon, men man måste konstatera om schablonen är rimlig till exempel när momsen sänks för vissa varor. Det är väl rimligt att man ser över momskompensationsschablonen.

Jag vet som har varit verksam i en stadsdelsnämnd att man tittar ganska noga på siffrorna och ser om det är en överkompensation. Om ni ska ha någon trovärdighet på den borgerliga sidan med att ni menar allvar med att det ska vara lika kan jag inte förstå varför ni avstyrker ett förslag om att man ska undersöka om kompensationen kompenserar det den ska, vare sig det nu är uppåt eller nedåt.

Jag tycker att ni tappar ytterligare ett steg i er trovärdighet när ni påstår er vilja att det ska vara lika villkor. Ni vill faktiskt inte det. Ni vill inte ta reda på om det är så. Ni säger att ni tror det, och det tycker jag inte räcker.

Anförande nr 242

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Efter Ann Mari Engels inlägg är det nästan så att jag känner mig frestad att säga att huvudskälet till att vi inte vill göra detta är att det är er motion. Jag inser att det inte skulle uppfattas som ett tecken på humor eller tas på fullt allvar. Därför ska jag inte uttrycka det på det sättet för att skydda mig från huvudrubriker eller sådant. Vad jag kan konstatera är att vad som görs i ärendet från stadsledningskontoret, som ju har vårt gemensamma uppdrag att utforma reglerna, är den bedömningen att det här uppfyller de krav på regler som vi själva har ställt upp i den här salen.

Vad jag kan konstatera är att det får vara hur det vill i Uppsala, och det får vara hur det vill i andra kommuner, men här görs i den utredning som motionen har föranlett den bedömningen att det fungerar tillräckligt bra. Det finns i varje fall inte några bärande argument för att införa något annat system. Det var det ni ville.

Sedan är det fascinerande att höra Ann Mari Engel i vissa debatter vara den främsta fanbäraren för lika villkor mellan privat och offentlig utförare. Det är inte i alla debatter det sker.

Anförande nr 243

A n n M a r i E n g e l (v): Jag sade att det var ni som var fanbärare för det och att det var ni som skulle upp till bevis för. Ni kan väl inte påstå att SLK har gjort en utredning när de i svaret skriver att de tror att det här är en bra kompensation. Som politiker har man ett lite större ansvar än att tro att det här kanske är korrekt.

Det är er trovärdighet det handlar om när ni påstår att ni vill ha lika villkor. Jag tycker att ni i den här debatten ytterligare visat att det inte är så. Ni vill till varje pris gynna de privata utförarna, och det är tråkigt. Men så är det.

Anförande nr 244

Björn Ljung (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Det börjar bli en spännande debatt. Debatten börjar nämligen handla om vad egentligen är grunden för er motion. Självklart är det att till varje pris misstänkliggöra, missgynna och motarbeta eller baktala andra utövare inom vård och omsorg än de som är kommunens egna. Det är detta det egentligen handlar om.

Jag kan inte uttala mig som expert och säga att det exakt korrekta är det schablonsystem som vi har nu. Stadsledningskontoret har avsevärt mycket annat att göra än att ge sig in i den här väldigt knepiga historien som vi borde exportera till andra sidan sjön för en rejäl utredning i Finansdepartementet. Där lär det nog bli liggande några år, för det är väldigt svårt. Det är många år sedan man kom fram till kommunkontosystemet, det som vi brukar kalla för Ludvikamomsen. Märkligt nog har man inte lagstadgat någonting i det här, utan det är det kommunala självstyret som avgör huruvida och i vilken mån man ska kompensera de privata utövarna.

Teoretiskt kommer det mer statsbidrag i förhållande till hur mycket privat omsorgs verksamhet och skolverksamhet som kommuner och lansting har. Det finns vissa kommuner och landsting som lägger beslag på de pengarna själva och inte lämnar ut ett öre i momskompensation. Nu har Stockholms stad varit tillräckligt vettigt att ta fram ett schablonsystem som är åtminstone hyggligt, om än inte jättebra. Det finns säkert skönhetsfläckar på det. Vi ska komma ihåg när man säger att matmomsen sänks att räntorna går upp och ned hela tiden. Vi måste någonstans komma fram till att det ser bra ut och säga att och då kör vi på det.

Vi kan roa oss med att ständigt ändra sådana här saker. Det finns de som gör det också. Det finns enskilda tjänstemän i landsting och kommuner runt om i Sverige som hittar på egna momskompensationssatser. Det har funnits allt som jag har sett mellan 4 och 6½ procent. I en stor andel av landstingen där ni har inflytande ger man ingen momskompensation alls. Man vill inte ha några privata vårdgivare. Det är det ni egentligen inte vill, ni vill inte ha några privata.

Anförande nr 245

Borgarrådet Livh (v): Friskolor gynnas på kommunala skolors bekostnad. De har blivit överkompenserade, säger Berit Assarsson, moderat kommunstyrelsens ordförande i Tyresö. Baktalar hon de privata skolorna? Gör hon det? Det gör faktiskt inte jag.

Jag vill att den kommunala ekonomin ska vara genomskinlig. Jag vill att vi ska se vart pengarna går. Varför är ni så förbaskat rädda för det? Jag har inte bett att du ska sitta och räkna, Björn Ljung. Jag har begärt att vi ska titta, precis som man gjort i Uppsala, hur det ser ut och sedan lämna över till andra sidan vattnet så att de gör en ordentlig utredning. Det är vad jag vill, det är jätteenkelt.

Anförande nr 246

Björn Ljung (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Den där sista slängen var kul. Hörde ni vad borgarrådet Livh sade? Det är jätteenkelt. Det tror jag att hon är

ganska ensam om i Sverige. Jag har stor ödmjukhet inför hur oerhört komplicerat det är.

Jag är övertygad om att vi står i Stockholm stadshus, i den vackra rådssalen, vi befinner oss inte på sammanträde i Tyresö kommunfullmäktige, och jag heter inte Berit Assarsson utan heter fortfarande Björn Ljung. Fortfarande vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 247

J o n a s E k l u n d (mp): Sammanfattningsvis i den här diskussionen är det Björn Ljung som säger mer än tusen ord. Men det viktigaste han säger är att det inte spelar så stor roll. Det är inte så noga med skattebetalarnas pengar i det här avseendet, och det är ganska förvånande. Jag tycker att vi ska ta reda på hur det ligger till och göra så att det blir lika villkor. Det borde vara en självklarhet även för en högermajoritet.

§ 24 Motion om Hårdare kontroll av skolor och förskolor (utl. 2008:176)

Anförande nr 248

Borgarrådet M o g e r t (s): Herr ordförande! Ordföranden påpekade här förut att vi nu är inne på motioner från 2008. Det beror på att vi alla tycker om att prata mycket. Man får väl säga om den här motionen och motionssvaret att de tyvärr delvis är förbisprungna av utvecklingen.

I grunden är det här en bra motion med en riktig problembeskrivning, tycker jag som har skrivit den. Det är ett ganska vagt men vänligt motionssvar. Problemet är att situationen i dag är värre för oss än när motionen skrevs. Efter de domar som staden har fått mot sig, Bismilahifallet, står vi tämligen nakna. I det här sammanhanget är det inte alls bra.

Här har vi drivit i full enighet vår rätt att ta ifrån ett företag rätten att driva förskoleverksamhet, ett företag som har tagit ut 30 procent av pengarna ur verksamheten, 30 procent av de kommunala pengar som vi har avsatt till förskoleverksamhet, och använt till annat, till fastighetsköp i Dubai, om jag förstått saken rätt. Det är inte därför som vi har drivit dem till domstol och tagit ifrån dem tillståndet, även om det glädde mig när den moderata gruppledaren ville processa även i denna fråga. Skälet, som kanske möjligen har ett samband med det stora uttaget, är naturligtvis att man har haft mycket stora brister i verksamheten. Därför har vi velat att de inte ska få driva förskoleverksamhet.

Efter två och ett halvt års process har vi vunnit, det får man säga. Bolaget har sålts och tagits över av vad man skulle kunna kalla ett liknande bolag. Efter det har vi fått dom mot oss att vi inte kan hävda att det här företaget inte får driva verksamheten. Vi har inte ens rätt att pröva det. Det gör i praktiken att vi inte har några som helst kommunala verktyg. Vi har inga som helst sanktionsmöjligheter. Det ger en del effekter för kraven på hårda och täta inspektioner, det förstår även jag. Det är jättebra krav, men för att de ska bli relevanta måste de kombineras med en rejäl möjlighet att åtgärda problemen och ställa krav på rättelse.

Utifrån det skulle jag gärna vilja se någon form av gemensamt uppvaktande av statsmakten i den här frågan. Jag vill mena att ska vi ha ett fungerande pengsystem i en stad som Stockholm förutsätter det något slags möjlighet till kontroll och sanktioner. Vi kan inte ha ett regelverk som bara funkar i städer som Grums och Kisa.

Därför skulle jag gärna vilja se en sådan uppvaktning. Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 249

Borgarrådet E d h o l m (fp): I Stockholm har vi ungefär 400 enskilda anordnare av förskoleverksamhet. Under den mandatperiod som jag har haft ansvar i den borgerliga regimen i Stadshuset tror jag att vi har dragit in sex tillstånd under de här tre åren. Det är ändå viktigt att ha det perspektivet, tycker jag, när vi pratar om enskilt driven förskola. De flesta fungerar oerhört väl. Enskilt drivna förskolor får ofta högre betyg

av föräldrarna i våra brukarundersökningar än vad de kommunala får. De är oerhört populära.

Med det sagt skulle jag vilja säga att detta naturligtvis är ett jättestort problem. Det var därför som jag när jag blev borgarråd sade att det var viktigt att dra in de här tillstånden. Vi ska också komma ihåg att samtliga dessa förskolor fanns och verkade även under den förra mandatperioden. Socialdemokraterna, som då var i "regeringsställning" i stadshuset gjorde ingenting för att stävja de problem som man rimligen redan då borde ha sett. Problemen var kända, problemen var inte nya. Men den här regimen agerade mot dessa skurkbolag, något som Socialdemokraterna inte hade velat göra under den förra mandatperioden. Det är viktigt att komma ihåg detta när vi ser utvecklingen.

Regelverket under mitt ansvar har skärpts. Vi har fått bättre inspektioner, bättre tillsyn än vad vi har haft förut. Allt det här välkomnas av nästan samtliga förskolor i Stockholm. De vet att det är viktigt med tillsyn och inspektion för att man ska kunna se till att alla de förskolor som är seriösa, som har massor med barn som är nöjda varje dag, massor med föräldrar som är nöjda varje dag, ska känna en trygghet i att systemet fungerar väl, att systemet ser till att gynna dem som sköter sig och som har bra verksamhet med hög kvalitet i förhållande till de skurkverksamheter som faktiskt finns.

Roger Mogert har naturligtvis rätt i att domstolsväsendet är alldeles för långsamt i Sverige. Det är inte rimligt att det ska ta sådan tid. Jag tycker i och för att det inte alls är orimligt att en del av förskolorna får inhibition, att man inte drar pengarna alldeles omedelbart bara för att man drar in tillståndet. Man måste kunna bevisa i domstol att man har rätt. Men att det ska ta flera år, som det har gjort i de här fallen, är inte rimligt, det tycker jag inte heller.

Anförande nr 250

Borgarrådet M o g e r t (s): Herr ordförande! Jag vill börja med att säga att jag kanske tycker att Lotta Edholm i onödan partipolitiserar frågan. Jag är tveksam till det, men jag har säkert gjort liknande saker själv.

Låt mig bara påpeka att vi har 450 fristående förskoleavdelningar i Stockholm. Jag ger dig helt rätt att säkert 90 procent av dem är alldeles utmärkta. Men vi har trots detta 5 kanske 10 procent som inte håller måttet, som inte har rent mjöl i påsen. Vi skulle aldrig acceptera i ett annat system den typen av fel, alltså en felfrekvens på 10 procent. Vi måste få inte bara en snabbare prövning, för problemet att vi nu inte har några verktyg alls. Även om prövningen går snabbare kommer resultatet med den här tolkningen att bli att vi aldrig kan ta ifrån någon ett tillstånd.

Anförande nr 251

Borgarrådet E d h o l m (fp): Vi använder naturligtvis de redskap som vi har i den här staden. Vi har vitesförelägganden, vi kan dra in tillstånden, vi kan betala ut bidragen till de här förskolorna en månad i stället för tre månader i förväg. Det finns en rad olika åtgärder som man kan vidta och som också utbildningsnämnden i total

enighet har vidtagit. Jag tycker ändå att det är lite spännande att Socialdemokraterna slår sig så oerhört för bröstet i den här frågan när man gjorde absolut ingenting när man hade makten.

Anförande nr 252

I n g e r S t a r k (v): Man kanske kan säga att vi borde ha dragit in tillstånden under vår tid, men omfattningen av de missförhållanden som var visste vi inte om, även om vi visste om att allt inte stod rätt till. Men det är inte riktigt detta det handlar om, utan nu måste man kunna föra en diskussion om vad vi ska göra nu. Det är ett jättelikt problem vi står inför. Vi tvingas att tillåta Bismilahi, som har bytt namn, att fortsätta att driva sina förskolor. Vad gör vi nu?

Anförande nr 253

Borgarrådet E d h o l m (fp): Vi har till exempel skärpt tillsynen av de fristående förskolorna. Vi har lagt fram ett sådant ärende, det gjorde inte ni. De här problemen med de förskolor som vi har dragit in tillstånden för i nästan samtliga fall har varit väl kända. Det går inte att säga att ni inte visste någonting under förra perioden. De fanns då, men ni valde att inte göra någonting. Nu har vi både agerat mot de förskolor som till del är skurkverksamheter och också ändrat regelsystemet. Det hade ni kunnat göra, men valde att inte göra det.

Anförande nr 254

I n g e r S t a r k (v): Ordförande, fullmäktige! Jag fortsätter på det spåret. Du har helt rätt i att vi inte gjorde tillräckligt. Ni har gjort riktlinjerna för privat driven verksamhet, och tillsynen av desamma har ändrats och förtydligats. Det är steg i rätt riktning, och det är mycket bra.

En enig utbildningsnämnd har dragit in tillståndet för några förskolor där det har varit mycket allvarliga missförhållanden, både ekonomiska och pedagogiska. Det här visar tydligt att de här förändringarna har varit nödvändiga och väldigt bra att de har gjorts.

Nu när vi har facit i hand på vad som hände med det absolut allvarligaste exemplet, Bismilahi, ser vi att det inte är tillräckligt. Nu kan de fortsätta att driva förskolorna. Först kunde de förhåla det hela, och staden var tvungen att betala ut mycket stora summor i bidrag till dem under tiden de hade inhibition. Sedan vet vi hur utvecklingen har varit och vad kammarrätten har kommit fram till, att de kan fortsätta bara för att de har bytt namn och bytt ägare, vilket naturligtvis är fullständigt orimligt.

Det är här vi behöver ännu hårdare regler, och det är här man skulle, som Roger föreslår i sin motion, skriva till regeringen och kräva att lagen ändras så att det finns en möjlighet att stoppa utbetalningar till klart oseriösa företag och att kunna göra det med omedelbar verkan. I vissa fall det kanske är bra med inhibition, och i vissa fall är det faktiskt inte det när det är så klart oseriösa företag som det är fråga om i det här fallet.

Vad vi gör nu är den fråga vi måste diskutera, och jag tycker att Roger har ett bra förslag när han föreslår att man gör en uppvaktning helt enkelt för att diskutera vilka regler vi måste ha för att förhindra att oseriösa skurkföretag kan driva förskolor och kan driva dem vidare.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 255

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Det är oerhört viktigt att barnen i Stockholm har en bra förskola och skola, och vi ser det som positivt med mångfald av kommunala och fristående skolor. Jag tycker att det är lite synd när debatten blir att man bara pekar på problem med vissa fristående skolor utan att se en helhet som handlar om att det kan finnas problem med den kommunala verksamheten, precis som det kan finnas problem med den fristående verksamheten.

Hur kan man motverka problemen? Vi tror att närhet mellan dem som ta de politiska besluten och verksamheten är viktig, det vill säga att det är viktigt med närhet mellan brukarna, i det här fallet eleverna och deras föräldrar, och dem som sköter verksamheten. Den närheten kan se ut på olika sätt. Det kan handla om elevstyre, om föräldrainsyn och det handlar också om att politikerna har en nära insyn och kunskap kring verksamheterna. Vi tycker att det är problematiskt med centraliseringen och byråkratiseringen av utbildningsnämnden som leder till sämre kontakt och kunskap om enskilda verksamheter hos de politiker som sitter i utbildningsnämnden.

Jag tror att vi alla är överens om att det har funnits brister i kontrollen av kvalitet. Det handlar både om den kommunala och om den fristående verksamheten, och man har jobbat på att hitta olika metoder och verktyg för att förbättra både insyn och kontroll. Där har det faktiskt skett framsteg. Jag skulle välkomna olika förslag som handlar om att ytterligare göra den typen av förbättringar. Det handlar om kanske kvalitetskrav som ställs från kommunen på både den kommunala och den fristående verksamheten. Hur kan dessa verktyg förbättras och förfinas? De blir inte effektiva om man inte har bra uppföljningsmekanismer, bra ställda frågor som de här verksamheterna behöver svara på.

Vi tycker i grunden att Stockholms stad jobbar med de här frågorna åt rätt håll, och vi tror att man fortfarande kan jobba vidare. Jag tror att debatten skulle må bättre av och Stockholms elever och skolor och förskolor av att vi fokuserade på hur olika kvalitetsförbättringar kan ske.

Jag vill bara betona att det är oerhört olyckligt att debatten handlar om att vi har några problem inom några verksamheter, och så pekar man ut det och säger: Titta här, det här är ett systemfel.

Sedan finns en annan sak som skulle kunna förbättras, och det är pengssystemet. I dag finns det brister i förskolepengssystemet, som vi ser det, som leder till att de kommunala förskolorna får mindre pengar än de privata förskolorna därför att man i stadsdelarna tar pengar till annan verksamhet. Sedan är man förvånad när fristående verksamhet går med vinst. Men det är någonting strukturellt som behöver förändras.

Anförande nr 256

C e c i l i a B r i n c k (m): Herr ordförande! Först vill jag rikta fullmäktiges uppmärksamhet på att jag avstod från att begära replik efter borgarrådet Mogerts ohemula påhopp för en stund sedan. Jag tycker att jag tjänar en extra guldstjärna för.

Jag blir lite oroad av de lite svepande påståenden som har förekommit om att det kanske är 5 eller 10 procent av de fristående enheterna där det finns oegentligheter. 5–10 procent av 400 enheter är rätt många. Är det så att borgarrådet har några bevis för detta påstående, eller är det något slags antagande om hur det kan se ut, något slags extrapolering från domarna och de tillstånd som vi dragit in? Jag nämner detta eftersom det finns ett ord som ingen har använt i den här debatten, och det är ordet rättssäkerhet. Ja, domstolsprövningen tar för lång tid, det tycker jag också. Det är inte rimligt att det tar så lång tid som det gjorde i Bismilahifallet.

Samtidigt är det svåra och stora beslut. Staden är inte domstol. Den rättsordning vi har gör att besluten ska fattas i en förvaltningsdomstol. Som sagt bör det kunna gå fortare, men det är där besluten ska fattas, vi kan inte göra oss till domstol och på grundval av misstankar eller åsikter och fatta beslut om att införa sanktioner av obestämt slag.

Jag vill avsluta med att hålla med borgarrådet Ruwaida i väldigt mycket av det hon sade. Det är självfallet så att det finns missförhållanden i kommunala skolor också, men det har jag inte hört så väldigt många från vänsterkanten tala om i den här talarstolen. Det tycker jag är ett bekymmer, oavsett det faktum att vi råkar vara eniga om vikten av kontroll och eniga om vikten av att se till att alla regler för alla. Men samma regler gäller inte riktigt för alla eftersom de här utökade kontrollmöjligheterna uppenbarligen bara ska gälla fristående enheter. De kommunala enheterna ska få fortsätta att göra som de vill, och det tycker jag är lite bekymmersamt.

Anförande nr 257

Borgarrådet M o g e r t (s): Låt mig först förtydliga att det var menat som smicker och inte ohemula påhopp.

5–10 procent är nog en rimlig uppskattning utifrån det antal som vi i dag har dragit tillstånd ifrån, och där vi vet att förvaltningen har ögonen på dem. Det är inte hämtat ur luften utan en tämligen rimlig uppskattning.

Anförande nr 258

C e c i l i a B r i n c k (m): Du säger alltså att i upp till 40 fristående förskolor kan det finnas sådana brister att vi borde titta på tillstånden. Det är ett påstående som jag inte skulle slänga ut i den här salen utan mer bevis än att det nog kan vara ett rimligt antagande.

Anförande nr 259

I n g e r S t a r k (v): Nej, vi kan inte göra oss till domstol, men vi är helt överens om att det tar alldeles för lång tid. När det gäller ett sådant fall som Bismilahi är det

fullständigt orimligt att de fortsatte att få bidrag under denna långa tid. Man borde i fall där det är ett så uppenbart oseriöst skurkaktigt företag inte tillåta en inhibition. Där borde man kunna ha en regel som säger att om det är en brottslig verksamhet kan man inte fortsätta att betala ut bidrag.

Vi har aldrig någonsin påstått att kommunala skolor och förskolor inte ska granskas. Det är en fullständig självklarhet att de ska granskas. Här pratar vi om skattemedel som går till privat driven verksamhet, där det har förekommit sådana ekonomiska oegentligheter att det har varit brottsligt.

Anförande nr 260

Cecilia Brinck (m): Nu är det så, Inger Stark, utan att fördjupa oss i förvaltningsrättsliga finesser här, att syftet med domstolprövningen är att avgöra om verksamheten är brottslig eller inte. Vad du vill ha är ett slags mellanläge där vi ska kunna göra det vi vill, fatta de beslut som i dag fattas av domstolar, men ändå invänta en domstolsprövning. Det går inte! Så kan man inte ha det i en rättsstat.

Anförande nr 261

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag måste förtydliga att mitt påstående bygger på den möjligen felaktiga uppgiften att vi har 450 fristående förskoleavdelningar. Vi har väl dragit tillståndet från runt 20, mig veterligt.

Sedan vill jag korrigera skolborgarrådets historieskrivning en smula. Om man vi håller oss kvar vid Bismilahi var det inte kommunen och utbildningsförvaltningen avslöjade problemen där. Det var fackförbundet Kommunal som hittade problemen och lyfte fram frågan. Efter det blev det ett ganska starkt medialt fokus på uppföljning och kontroll. Därefter har vi gemensamt skärpt kraven i utbildningsnämnden. Det är så det är. Det är inte valet av skolborgarråd som gjorde att vi fick en skärpning, utan det var den mediala uppmärksamheten efter Kommunals avslöjande. Det tycker jag är värt att ha med sig.

Detta är ett gemensamt problem, och det är ett problem för hela systemet. Vi har i princip alla sagt, framför allt på nationell nivå, att vi vill sätta hårdare kvalitetskrav för att kunna veta att våra pengar går till rätt saker. Det tror jag alla partier har sagt de senaste månaderna. Hur ska vi kunna göra det om vi inte har några som helst verktyg ifall vi hittar pengar som inte går till rätt saker? Det måste man inse är ett lite inte bara intellektuellt utan också praktiskt problem i systemet.

Anförande nr 262

Cecilia Brinck (m): Jo, det var förvisso uppmärksamhet kring de av Kommunal avslöjade missförhållandena, men rätta mig om jag har fel. Är det inte så att fackförbundet Kommunal har hyfsat goda kontakter med det parti som du representerar? Dessutom var de ganska väl medvetna om missförhållandena under flera år. Skulle man inte ha kunnat lyfta luren och ringt till någon av partikompisarna i skolroteln under mandatperioden?

Anförande nr 263

Borgarrådet M o g e r t (s): Min blygsamhet gjorde att jag inte talade om det, men jag vet att när Kommunal uppmärksammade detta ringde de mig, och jag ringde utbildningsförvaltningen – om vi nu ska trilskas med sådana detaljer.

Anförande nr 264

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Jag tycker att historieskrivningen är ganska intressant. De här problemen i den förskolan var väl kända även under den förra sittande majoritetens tid, och ni gjorde ingenting. Ni agerade inte när ni hade möjlighet att göra det. Ni skärpte inte heller vare sig tillsyn eller granskning av de fristående enheterna. Det har vi nu gjort.

Det finns i dag ungefär 400 fristående förskolor i Stockholm. Vi har dragit tillstånd från sex. Inte ens Roger Mogert med sina matematikkunskaper kan påstå att det är 10 procent.

Anförande nr 265

Borgarrådet M o g e r t (s): Vi lyckas i alla fall bli överens om att du har skärpt inspektionerna. Jag vill ändå påstå att det har hänt efter den mediala uppmärksamheten. Du skrev till och med en debattartikel efter det om det där du talade om vikten av att skärpa inspektionerna och kraven.

Sedan har jag pratat om antalet fristående *avdelningar*, och det är kanske där problemet med att få ihop siffrorna ligger. Jag tror att det sammanlagt är ett tjugotal som vi har dragit tillståndet ifrån.

Anförande nr 266

I n g e r S t a r k (v): Hittills har vi diskuterat vad som händer när missförhållandena upptäcks och vad vi har för verktyg för att komma till rätta med dem. Det som är minst lika viktigt, ännu viktigare, är att man gör en mycket hårdare granskning innan tillstånd ges. Det är där man kan upptäcka om det är ett seriöst företag som vill starta en friskola eller en privat driven förskola.

När det gäller förskolorna rör vi över dem själva. Det är staden som ger tillstånden, och då gäller hårdare granskning av dem som söker tillstånd. Det vore bra om vi kunde blir överens om det.

När det gäller skolor är det Skolverket som ger tillstånden, och där måste man skriva till regeringen och få till stånd en helt annan granskning. Det är inte bara ekonomiska oegentligheter som har uppdragats utan också problemet med att skolor får tillstånd på väldigt konstiga grunder att starta en skola i lokaler som är undermåliga och som definitivt inte passar för skolverksamhet. Då borde man naturligtvis inte ge tillstånd och säga: I den här lokalen kan man inte få driva en skola, det finns ingen matsal, man måste ibland gå långa vägar för att äta lunch, det finns ingen skolgård, ingen gymnastiksal och det är väldigt mycket annat som inte heller finns.

En hårdare granskning innan tillstånden ges är naturligtvis ett sätt att komma till rätta med problemet, så att vi inte sedan står där och inte har några verktyg att bli av med en verksamhet som är direkt olämplig.

Anförande nr 267

S u s a n n a B r o l i n (v): Ordförande, fullmäktige och de stockholmare som fortfarande är vakna! Det har varit en intressant debatt att lyssna på. Jag tror att vissa saker kan vi gemensamt. Vi tycker att det ska finnas en rättssäkerhet i prövningen kring detta. Vi tycker att man måste göra något mot det som skolborgarrådet kallar för skurkverksamheter. Vi tycker att det måste vara tydligare system för det hela.

Trots att vi tycker så här och trots debattartiklar som vi läst i tidningar från fackförbund och från politiker där man säger att en förändring måste till blir debatten här lite grann en pajkastning. När man pratar om garanti är det inte så att man säger att det bara ska gälla kommunala verksamheter. Men vi får inte glömma att kommunala verksamheter genom åren har utarbetat olika sanktionsmöjligheter. Kommunala verksamheter har i dag ganska starka styrsystem. Det är svårare att ta pengar och fara i väg med dem.

Kommunala verksamheter kan få sluta att vara egna resultatenheter under två år om de inte sköter sin ekonomi. Kommunala verksamheter kan vi lägga ned, och de får knappt tillträde till utbildningsnämnden för att lägga fram sina synpunkter. Det får i alla fall de här förskolorna och skolor som vi har granskat.

Det finns mycket att göra, men att bara säga att det finns många som är bra är ingen ursäkt. I stället måste man vända på frågan: Varför ska man inte uppvakta dem på andra sidan pölen, som det benämndes, och ta de här seriösa frågorna? Det har varit seriösa förslag på vitesystem och tidigare granskningar. Varför ska vi inte göra det? Vad är man rädd för?

Anförande nr 268

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag har lite bekymmer med den här verklighetsbeskrivningen, som flera talare och nu senast Susanna Brolin, har om att vi inte har några verktyg. Vi har massor av verktyg, som skolborgarrådet har redogjort för. Vi har kontrollmöjligheter. Vi har möjlighet att utfärda vitesförelägganden, och vi har det slutliga verktyget, nämligen att dra in tillståndet.

Vi är alla överens om att det är en rättsprocess som fastställer detta beslut, och det tar för lång tid. Det behöver vi inte argumentera om, för det tycker vi allihop. Men hur många kommunala verksamheter har vi lagt ned för att de inte har hållit måttet? Hur många kommunala förskolor har vi lagt ned därför att vi tyckt att de inte uppfyllt de verksamhetsmässiga mål som vi satt upp? Svar: Inga.

Anförande nr 269

S u s a n n a B r o l i n (v): Det är sant att det finns vissa kontrollmöjligheter, men det finns en tvekan i salen på att det behöver förstärkas. Det finns mycket kvar att

göra vad gäller både förskola och skola. Vi kan läsa i tidningar om att det kan bedrivas, och vi betalar ut pengar till, en fritidsverksamhet som inte ens existerar. Då är det väl någonting som är problematiskt.

Har ni någon gång lagt ned en kommunal verksamhet för att den inte fungerat? Nej, därför att det finns så många kontrollsystem på vägen. Vi har helt andra möjligheter att gå in exempelvis i en stadsdel. Det är styrt av politiker, och det är bättre insyn och lättare för brukare att påverka än i privata verksamheter, där vi inte ens har chansen att säga om vi tycker att de ska existera eller inte eller om de får konkurrera med de kommunala skolorna.